

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályáztatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzéséről

1281

2012. május

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

Iktatószám: V-2002-147/2011-2012.

Témaszám: 30

Vizsgálat-azonosító szám: V0547

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Zöldréti Attila

számvevő igazgatóhelyettes

Holman Magdolna

számvevő osztályvezető-főtanácsos

Az ellenőrzést vezette:

Tóthné Kiss Katalin

számvevő főtanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Fekete Gábor

számvevő tanácsos

Fésűs Nóra

számvevő

Gergely Tilda

számvevő

Győriné Franyó Éva

számvevő

Dr. Jakab Kornél

számvevő tanácsos

Némethné Nagy Mária

számvevő

Polyák Ferenc

számvevő tanácsos

Szepes Béla

számvevő tanácsos

Tukacs Éva

számvevő tanácsos

Dr. Vass Gábor

számvevő tanácsos

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe	sorszám
A Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtásának ellenőrzéséről	1110
A 4-es metró beruházási folyamatának ellenőrzéséről	1023
A Kohéziós Alapból és hazai forrásokból finanszírozott kiemelt szennyvíztisztítási projektek megvalósításának ellenőrzéséről	0948
A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség működésének ellenőrzéséről	0812
A gazdaságfejlesztés állami eszközrendszere működésének ellenőrzéséről	0802
A Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtásának ellenőrzéséről	0636

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	11
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	18
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	30
1. A kormányzati döntésen alapuló projektekre alkalmazott kiválasztási eljárások	30
1.1. A kiemelt kiválasztási eljárás alkalmazásának indokoltsága	30
1.2. A pályázati eljárás alkalmazásának indokoltsága	35
2. A kiválasztott projekt időszerűsége, célszerűsége és megalapozottsága	37
2.1. A javasolt projektek időszerűsége	37
2.2. A kiválasztott projektek célszerűsége	40
2.3. A javaslattevő szerv javaslatának megalapozottsága	46
3. A kiválasztott projektek eredményessége	50
3.1. Az eredményes projektek kiválasztásához szükséges kritériumrendszer megléte	50
3.2. A kritériumrendszerben meghatározott eredményességi szempontok mérhetősége és számon kérhetősége	52
3.3. A kiválasztott projektek hozzájárulása az operatív program céljaihoz	54

MELLÉKLETEK

1/a. számú	Németh Lászlóné nemzeti fejlesztési miniszter asszony észrevétele
1/b. számú	Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter úr észrevétele
1/c. számú	Válaszlevél Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter úr részére
1/d. számú	Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter úr észrevétele
1/e. számú	Válaszlevél Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter úr részére
1/f. számú	Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter úr észrevétele
1/g. számú	Válaszlevél Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter úr részére
1/h. számú	Petykó Zoltán elnök úr (NFÜ) észrevétele
1/i. számú	Válaszlevél Petykó Zoltán elnök úr (NFÜ) részére
1/j. számú	Dr. Bíró Marcell közigazgatási államtitkár úr (KIM) észrevétele

2/a. számú	A strukturális alapok és a Kohéziós Alap által finanszírozott programok pénzügyi kereteinek megoszlása a 2004-2006 és a 2007-2013 közötti időszakban (1 oldal)
2/b. számú	Az operatív programok pénzügyi keretei és a kormányzati döntésen alapuló projektek támogatásainak alakulása (1 oldal)
3. számú	A kormányzati döntés alapján megvalósuló projektek minősítésének szabályai (1 oldal)
4. számú	A kiemelt kiválasztási eljárás főbb lépései és a nagyprojektek sajátosságai a kiválasztási eljárásban (1 oldal)
5. számú	Az ellenőrzésre kiválasztott operatív programok, fejlesztési területek és projektek listája (2 oldal)
6. számú	Kivonat, a nemzetgazdasági tervezés megújítása című ÁSZKUT tanulmányból (1 oldal)
7. számú	A támogatásra javasolt, majd visszavont projektek értékelése (1 oldal)
8. számú	A támogatásra javasolt, de szerződéssel nem rendelkező projektek értékelése (1 oldal)
9. számú	A hasznosuló projektek eredményességének értékelése (1 oldal)
10. számú	Kimutatás a projektek kifejlesztésének időigényéről (1 oldal)
11. számú	Az EU kiemelt projektek és tengelyek a vasútfejlesztés területén (1 oldal)
12. számú	Egyes uniós irányelvekből adódó kötelezettségek teljesítésének helyzete a környezetvédelem területén (1 oldal)
13. számú	A támogatott projektek célszerűségének értékelése (2 oldal)
14. számú	Kimutatás az egyes operatív programok és az ellenőrzött projektek indikátorai közötti kapcsolatról (3 oldal)
15. számú	Az ellenőrzött projektek időbeni, pénzügyi és műszaki, tartalmi megvalósításának értékelése (2 oldal)
16. számú	Kimutatás a projektek befejezésének késedelméről (1 oldal)
17. számú	A támogatott projektek tervezett és tényleges kifizetések alakulása (2 oldal)

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Uniós jogi aktusok

2010/C 83/01	az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unióról szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata
A Tanács 1994. május 16-ai 1164/94/EK rendelete	a Kohéziós Alap létrehozásáról
Az Európai Parlament és a Tanács 2006. július 5-ei 1080/2006/EK rendelete	az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és az 1783/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
Az Európai Parlament és a Tanács 2006. július 5-ei 1081/2006/EK rendelete	az Európai Szociális Alapról és az 1784/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendelete	az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
A Tanács 2006. július 11-ei 1084/2006/EK rendelete	a Kohéziós Alap létrehozásáról és az 1164/94/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
Az Európai Parlament és a Tanács 2000. október 23-ai 2000/60/EK irányelve	a vízvédelmi politika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról
A Európai Parlament és a Tanács 2006. december 12-ei 2006/123/EK irányelve	a belső piaci szolgáltatásokról
Az Európai Parlament és a Tanács 2008. november 19-ei 2008/98/EK irányelve	a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről
A Európai Parlament és a Tanács 1996. július 23-ai 1692/96/EK határozata	a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó közösségi iránymutatásokról

Törvények

Alkotmány	a Magyar Köztársaság Alkotmánya 1949. évi XX. törvény
Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye 2011. április 25.
Áht.	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
ÁSZ tv.	az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény

Rendeletek

255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet	a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről (Hatálytalan: 2011. 02. 9-étől)
------------------------------------	---

281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet	a 2007-2013. programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások fogadásához kapcsolódó pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési rendszerek kialakításáról (Hatálytalan: 2011. 02. 9-étől)
4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet	a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának rendjéről
16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet	a 2007-2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól (Hatálytalan: 2011. 02. 9-étől)
14/2011. (IV. 19.) BM rendelet	a 2007-2013 közötti programozási időszakban a Szolidaritási programokból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól, intézményrendszeréről, a pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszerekről

Határozatok

96/2005. (XII. 25.) OGY határozat	az Országos Fejlesztéspolitikai Kon koncepcióról
1062/2006. (VI. 15.) Korm. határozat	a fejlesztéspolitikáért felelős kormánybiztos kinevezéséről és feladatairól (Hatálytalan: 2007. 06. 30-ától)
1103/2006. (X. 30.) Korm. határozat	az Új Magyarország Fejlesztési Terv elfogadásáról
2142/2007. (VII. 27.) Korm. határozat	az Új Magyarország Fejlesztési Terv Környezet és Energia Operatív Programja, Elektronikus Közigazgatás Operatív Programja, az Államreform Operatív Programja, Társadalmi Megújulás Operatív Programja, a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Programja, valamint a Regionális Operatív Programok 2007-2008. évekre vonatkozó Akcióterveinek jóváhagyásáról
2247/2007. (XII. 23.) Korm. határozat	a záhonyi térség különleges gazdasági övezetének komplex gazdaságfejlesztési programjának végrehajtásáról
1004/2008. (II. 7.) Korm. határozat	az Új Magyarország Fejlesztési Terv Környezet és Energia Operatív Program, Elektronikus Közigazgatás Operatív Program, Államreform Operatív Program, Közlekedés Operatív Program, Gazdaságfejlesztési Operatív Program, Végrehajtási Operatív Program 2007-2008. évekre szóló akcióterveinek felülvizsgálatáról, valamint további kiemelt projektjavaslatok 2008. januári akciótervi nevesítéséről
2069/2008. (VI. 6.) Korm. határozat	az Európai Képesítési Keretrendszerhez való csatlakozásról és az Országos Képesítési Keretrendszer létrehozásáról (Hatálytalan: 2011. 01. 15-étől)

Szóróvidítések

ÁROP	Államreform Operatív Program
ÁSZ	Állami Számvevőszék

ÁSZKUT	Állami Számvevőszék Kutató Intézete
BM	Belügyminisztérium
EKOP	Elektronikus Közigazgatás Operatív Program
EMIR	Egységes Monitoring Információs Rendszer
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESZA	Európai Szociális Alap
EU	Európai Unió
ÉAOP	Észak-alföldi Operatív Program
ÉARFT	Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács
GDP	Gross Domestic Product (Bruttó Hazai Termék)
GKM	Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
GOP	Gazdaságfejlesztési Operatív Program
IH	Irányító Hatóság
ISPA	Instrument for Structural Policies for Pre-Accession (Strukturális Politikák Csatlakozás Előtti Eszköze)
INTOSAI	The International Organisation of Supreme Audit Institutions (Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete)
JASPERS	Joint Assistance to Support Projects in European Regions (kölcsonös segítségnyújtás projektek támogatására az európai régiókban)
KEOP	Környezet és Energia Operatív Program
KIM	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
KMOP	Közép-magyarországi Operatív Program
KMRFT	Közép-magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács
KÖZOP	Közlekedés Operatív Program
NEFMI	Nemzeti Erőforrás Minisztérium
NFM	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
NFT	Nemzeti Fejlesztési Terv
NFÜ	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
OHT	Országos Hulladékgazdálkodási Terv
PHARE	Poland-Hungary: Assistance for Restructuring the Economy (Támogatás Lengyelország és Magyarország gazdaságának átalakításához)
RFÜ	Regionális Fejlesztési Ügynökség
ROP	Regionális Fejlesztés Operatív Program
TÁMOP	Társadalmi Megújulás Operatív Program
TIOP	Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program
IS	Technikai segítségnyújtás
UKIG	Útgazdálkodási és Koordinációs Igazgatóság
ÚMFT	Új Magyarország Fejlesztési Terv
VM	Vidékfejlesztési Minisztérium
VOP	Végrehajtási Operatív Program

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

akcióterv	Az operatív program vagy egyes prioritástengelyek végrehajtására vonatkozó, két vagy több évre szóló részletes programozási és végrehajtási dokumentum. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés a) pont)
akciótervi nevesítés	A kiemelt projektjavaslat előbírálását követően a Kormány jóváhagyása után, a projekt támogatásának javaslata nevesítésre kerül az adott akciótervben. A kiemelt projekt nevesítése nem eredményezi a támogatási szerződés megkötésének kötelezettségét. Ezt követően kerül sor a részletes projektjavaslat elbírálására, majd pozitív döntés esetén a támogatási szerződés megkötésére.
bíráló bizottság	A projektjavaslatok támogatására, vagy elutasítására az értékelés alapján döntési javaslatot tevő testület. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés c) pont)
egyfordulós pályázat	Pályázatos projekt kiválasztási eljárás, amelynek során kizárólag részletes projektjavaslat kerül benyújtásra. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés d) pont)
Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA)	Az Európai Unió strukturális alapjainak egyike, rendelkezése, hogy elősegítse a Közösségen belüli legjelentősebb regionális egyenlőtlenségek orvoslását a fejlődésben lemaradt térségek fejlesztésében és strukturális alkalmazkodásában, valamint a hanyatló ipari térségek átalakításában való részvétel útján. (Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 176. cikke)
Európai Szociális Alap (ESZA)	Az Európai Unió strukturális alapjainak egyike, amelynek célja az Unión belül a munkavállalók foglalkoztatásának megkönnyítése, földrajzi és foglalkozási mobilitásuk növelése, továbbá az ipari és a termelési rendszerben bekövetkező változásokhoz való alkalmazkodásuk megkönnyítése, különösen szakképzés és átképzés útján. (Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 162. cikke)
Egységes Monitoring Információs Rendszer (EMIR)	A nemzeti költségvetési, illetve nemzetközi támogatással megvalósuló programok figyelemmel kísérése céljából létrehozott egységes számítógépes rendszer, amely kizárólagosan jogosult a programok monitoring adatainak gyűjtésére és rendszerezésére. (124/2003. (VIII. 15.) Korm. rendelet 15. §)
indikátor	Megvalósulást, teljesülést mérő fizikai vagy pénzügyi számszerűsített mutató.
javaslattevő szerv	A kiemelt projektnek az akciótervben történő előzetes nevesítésére javaslatot tehet: a Kormány bármely tagja, az érintett regionális fejlesztési tanács, az NFÜ. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdés)

kétfordulós pályázat	Pályázatos projekt kiválasztási eljárás során először előzetes projektjavaslat, majd – amennyiben az alapján indokolt a projektjavaslat részletes kidolgozása – részletes projektjavaslat kerül benyújtásra. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés g) pont)
kiemelt projekt	A Kormány által egyedileg jóváhagyott projekt, amelyet az akcióterv nevesítve tartalmaz. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés h) pont)
központi program	A támogatott program, illetve projekt kiválasztása pályázatadás nélkül, előre meghatározott feltételrendszer szerint történik, amely feltételrendszer közzététele a programkigészítő dokumentumban megnevezett végső kedvezményezettek közvetlen megkeresésével valósul meg. (1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet 2. § (1) k) pont)
közreműködő szervezet	Bármely közjogi vagy magánjogi intézmény, amely egy irányító vagy az igazoló hatóság illetékessége alatt jár el, vagy ilyen hatóság nevében hajt végre feladatokat a műveleteket végrehajtó kedvezményezettek tekintetében. (A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendelet 2. cikk 6. pontja)
közvetlenül foglalkoztatási célú	A támogatott tevékenység egyik fő célja a foglalkoztatás (munkahelyteremtés, vagy megőrzés).
közvetetten foglalkoztatási célú	A támogatott tevékenység járulékos hatása, nem fő célja a foglalkoztatás (munkahelyteremtés, vagy megőrzés).
konvergencia célkitűzés	Arra irányuló célkitűzés, hogy felgyorsítsa a konvergencia folyamatát a legkevésbé fejlett tagállamokban és régiókban azáltal, hogy a fizikai és emberi tőkébe való jobb minőségű beruházással javítja a növekedés és a foglalkoztatás feltételeit, fokozza az innováció és a tudásalapú társadalom fejlődését, a gazdasági és társadalmi változásokhoz való alkalmazkodóképességet, a környezet védelmét és állapotának javítását, és a közigazgatás hatékonyságát. Ez az alapok elsődleges célkitűzése. (A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendelet 3. cikk (2) bekezdés a) pont)
operatív program	A tagállam által benyújtott és a Bizottság által elfogadott dokumentum, amely összefüggő prioritások alkalmazásával fejlesztési stratégiát határoz meg, amelynek megvalósításához valamely alapból, illetve a „konvergencia” célkitűzés esetében a Kohéziós Alapból és az ERFA-ból támogatást vesznek igénybe. (A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendeletének 2. cikk 1. pontja)
prioritási tengely	Valamely operatív program stratégiájának egyik prioritása, amely olyan műveleteket foglal magában, amelyek kapcsolódnak egymáshoz, és konkrét, mérhető célokkal rendelkeznek. (A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendeletének 2. cikk 2. pontja)
projektgazda	Minden projekt esetén egy önálló fejlesztés megvalósítója, vagy egy közvetett támogatás lebonyolítója, vagy egy pénzügyi eszköz lebonyolítója. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés p) pont)

projektcsatorna	„Folyamatosan működő mechanizmus, amely biztosítja a megalapozott, a régió fejlesztési céljait szolgáló projektek felszínre kerülését, segíti e projektek továbbfejlesztését finanszírozható, potenciális fejlesztési források befogadására alkalmas pályázatokká.” (NFÜ, Projektcsatorna Működési Kézikönyv, 2004. szeptember 17.)
regionális versenyképesség és foglalkoztatás célkitűzés	Arra irányuló célkitűzés, hogy – a legkevésbé fejlett régiókon kívül – növelje a régiók versenyképességét, vonzerejét és foglalkoztatási rátáját, felkészülve a – többek között a kereskedelmi nyitáshoz kapcsolódó – gazdasági és társadalmi változásokra a humán tőkébe való beruházás minőségének javítása, az innováció, a tudásalapú társadalom, a vállalkozói szellem előmozdítása, a környezet védelme és állapotának javítása, továbbá az elérhetőség javítása, a munkavállalók és az üzleti vállalkozások alkalmazkodóképességének növelése, illetve a nyitott munkaerőpiac fejlesztése révén. (A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendelet 3. cikk (2) bekezdés b) pont)
támogatást nyújtó intézmények	Támogatást nyújtó intézmények alatt az NFÜ-t és a vele szerződéses kapcsolatban álló közreműködő szervezeteket értjük a jelentésben.
támogatási szerződés	Az NFÜ vagy a közreműködő szervezet és a kedvezményezett között létrejött szerződés, amely tartalmazza a támogatás nyújtásának és felhasználásának részletes szabályait. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés r) pont)
támogatási konstrukció	Azonos céllal, támogatható tevékenységekkel, támogatási formával és indikátorokkal jellemezhető egy vagy több pályázat és/vagy kiemelt projekt. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés q) pont)
uniós meghatározás szerinti nagyprojekt	Környezetvédelem területén 25 M euró (2010. június 17-étől 50 M euró), és más szakterületen 50 M euró összköltség feletti olyan beruházás, amelynek kiválasztása kiemelt projekt, egyfordulós vagy kétfordulós pályázati eljárások szerint történhet, és támogatásához az Európai Bizottság jóváhagyása szükséges. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés s) pont) E nagyprojektek a Kohéziós Alapból és az ERFA-ból finanszírozhatóak. (A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendelete 39. cikk)
5 Mrd Ft támogatási összeg feletti pályázatos projekt	5 Mrd Ft támogatási összeg feletti, de az uniós nomenklátúra szerinti nagyprojekt összeghatárt el nem érő, pályázati eljárással kiválasztott projekt, amely projekttel kapcsolatban a magas támogatási összeg miatt a Kormány jóváhagyási jogkört gyakorol a projekt elbírálását követően.

JELENTÉS

a 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályáztatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

A kormányzat 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló beruházásokat, tágabb értelemben fejlesztéseket az Új Magyarország Fejlesztési Terv¹ (ÚMFT) keretében hagyott jóvá az ellenőrzött időszakban. A jelenlegi ellenőrzés e fejlesztések tervezésére, előkészítésére és kiválasztására terjedt ki.² E fejlesztések a strukturális alapok és a Kohéziós Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Az ÚMFT a második fejlesztési terv volt Magyarország számára az Európai Unió (EU) tagjaként. Az első fejlesztési terv a 2004-2006 közötti, 3 éves időszakra vonatkozott, és a strukturális alapokból 700 Mrd Ft, a Kohéziós Alapból is mintegy 700 Mrd Ft, összesen 1400 Mrd Ft állt rendelkezésre. Ugyanezen alapokból a 2007-2013 közötti, 7 éves időszakra közel hatszor akkora keret, 8000 Mrd Ft jutott.³ (2/a. sz. melléklet, A strukturális alapok és a Kohéziós Alap által finanszírozott programok pénzügyi kereteinek megoszlása a 2004-2006 és a 2007-2013 közötti időszakban)

A 2007-2013-as időszakban a hét magyar régió közül a legfejlettebb Középmagyarországi régió a „*regionális versenyképesség és foglalkoztatás*” célkitűzés, míg a többi régió a „*konvergencia*” célkitűzés alá tartozott a vonatkozó uniós rendeletben⁴ foglalt jogosultsági feltételek szerint. A fejlettebb régiók, így a Középmagyarországi régió is, a kevésbé fejlett régióknál alacsonyabb egy főre jutó támogatásban, az egyes projektek esetében kisebb uniós társfinanszírozás-

¹ Elfogadva a 1103/2006. (X. 30.) Korm. határozattal. Az Európai Bizottság részére ÚMFT elnevezéssel megküldött, a 2007-2013-as programozási időszakra készített tervnek a 2011-2013-as időszakra szóló végrehajtási terve az Új Széchenyi Terv (ÚSZT).

² A Kormányzat egyedi támogatások jóváhagyásáról döntött tisztán hazai források terhére is, de ezek a támogatások nem tartoztak a jelenlegi ellenőrzés tárgykörébe, mivel uniós forrás nem kapcsolódott hozzájuk. A Kormány döntése az agrár- és vidékfejlesztési program típusokról szintén nem tartozott az ellenőrzés tárgykörébe, mert ott program típusokról döntöttek, projektekről nem.

³ Az ÚMFT 29,32 Mrd eurós kerete 268,6 Ft/euró árfolyamon átszámítva 7875 Mrd Ft. Ebből az uniós támogatás 6694 Mrd Ft (85%) és a hazai kötelező társfinanszírozás 1181 Mrd Ft (15%).

⁴ A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendelete

ban, és bizonyos területeken (turizmus, környezetvédelem) támogatásban egyáltalán nem részesülnek. Uniós szabályozás ugyanakkor lehetővé tette átmeneti szabályok (ún. phasing in) alkalmazását, amely szerint a Középmagyarországi régió 2011-ig fokozatosan jutott el a kedvezőtlenebb támogatási feltételekhez.

A Községi Stratégiai Iránymutatásokkal összhangban az ÚMFT stratégiai célja a foglalkoztatás bővítése és a tartós növekedés feltételeinek a megteremtése.⁵ A célok megvalósítását 15 operatív program – 7 ágazati, 7 regionális és egy végrehajtási operatív program – szolgálta.

A támogatást nyújtó intézmények, döntéshozók négy év alatt (2007-2010) a hét évre szóló ÚMFT teljes keretének 53%-át (4174 Mrd Ft)⁶ ítélték oda pályázatos és nem pályázatos projektekre. Ebből a szerződéssel lekötött támogatások aránya 90% (3757 Mrd Ft) volt 2010. 12. 31-én.

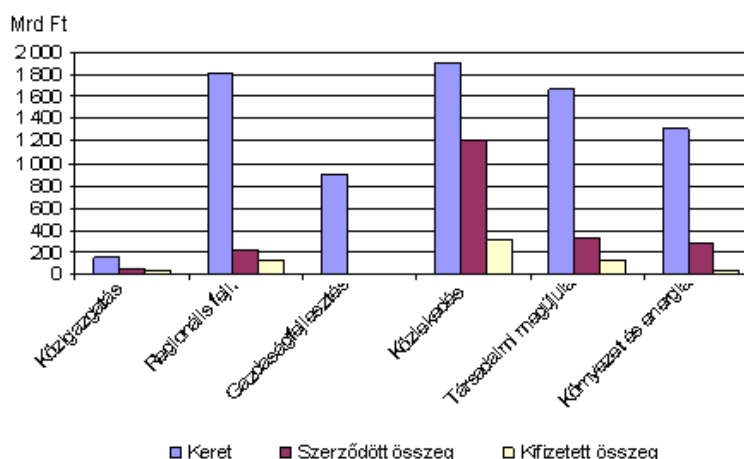
A leszerződött támogatások mintegy 55%-át (2080 Mrd Ft-ot) a kormányzat által jóváhagyott nagy- és kiemelt projektek támogatása tette ki (2/b. sz. melléklet).

Az első Nemzeti Fejlesztési Terv esetében meghatározták a pályázatos és a nem pályázatos projektekre felhasználható források arányát. Az ÚMFT esetében nem rögzítették előre a kormányzati döntéseken alapuló, nagy összegű fejlesztésekre fordítható arányt, a forrás-felhasználás gyorsítása érdekében.

A kormányzati döntésen alapuló támogatások helyzete (az operatív program teljes kerete, szerződéses összeg, kifizetés) fejlesztési területenként eltért, a következő 1. sz. ábra szerint.

1. sz. ábra

A kormányzati döntésen alapuló támogatások helyzete 2010 végén a teljes 2007-2013-as pénzügyi kerethez képest

Forrás: NFÜ adatszolgáltatása

⁵ Az ÚMFT szerint a tartós növekedést a versenyképesség erősítésével, a gazdaság bázisának kiszélesítésével és az üzleti környezet javításával kívánták szolgálni.

⁶ A jelentésben egységesen használt 268,6 Ft/euro árfolyamon számítva.

Átlagosan az operatív programok keretének mintegy 27%-át kötötték le nagy- és kiemelt projektekre. A teljes kerethez képest a legnagyobb arányban kötötték le forrást a közlekedésfejlesztési (KÖZOP), a környezeti és energia (KEOP), a társadalmi megújulás és infrastruktúra (TÁMOP, TIOP), majd a közigazgatási (ÁROP, EKOP) programokból, ami következett a projektek nagy méretéből. A regionális keretek (ROP-ok) esetében ez az arány kisebb volt (12%), a gazdaságfejlesztési keretből (GOP) pedig egy kiemelt projekt valósul meg.

A kiemelt és nagyprojektek támogatásának kedvezményezetttek szerinti megoszlását a 2007-2010-es időszakban a következő 1. sz. táblázat tartalmazza.

1. sz. táblázat

Kedvezményezett típusa 2007-2010	Megoszlás	
	Mrd Ft	%
Állami tulajdonú gazdasági társaságok (NIF Zrt., MÁV Zrt., Magyar Közút Zrt., GYSEV stb.)	978,0	47,0
Önkormányzatok	587,4	28,2
Központi költségvetési szervek	432,1	20,8
Nonprofit szervezetek	52,6	2,5
Vállalkozások	14,4	0,7
Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok	9,4	0,5
Közalapítvány, egyház, társadalmi szervezetek	5,6	0,3
Összesen:	2079,5	100,0

Forrás: NFÜ adatszolgáltatás

A nagyprojektek, a kiemelt és az 5 Mrd Ft feletti pályázatos projektek kedvezményezettjei alapesetben a közsféra intézményei voltak, ettől a Kormány a vonatkozó jogszabály alapján indokolt esetben eltérhetett.⁷ A jogszabályi kedvezményezetttek (döntően állami feladatot ellátó szervek) köréből következett, hogy a vállalkozások csak kis mértékben (14,4 Mrd Ft, 0,7%) részesedtek e támogatásokból.

A szerződés szerinti támogatások közel felét (47%) állami tulajdonú gazdasági társaságok kapták. Ezen belül a támogatások 85%-át a NIF Zrt. használta fel a hagyományos kohéziós infrastruktúra-fejlesztési feladatokra, mint út- és vasútfejlesztésre. A támogatások 0,7%-a jutott a vállalkozásokhoz. Ez az arány az eredeti terv szerint nagyobb lett volna, de a GOP-ból a vállalkozások számára tervezett, foglalkoztatás bővítő kiemelt projektek nem valósultak meg.

A 2007-2013-as időszakra a pénzügyi keretek növekedése mellett az uniós pénzfelhasználási szabály is kedvezőbb lett. A 2004-2006-os időszakban az

⁷ 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet

adott évre (operatív programként és finanszírozási alaponként) meghatározott uniós költségvetési keretet az adott évet követő 2. naptári év végéig kellett felhasználni.⁸ A 2007-2013-ban könnyítés, hogy az adott évre meghatározott uniós költségvetési keretet az adott évet követően nem a 2., hanem a 3. naptári év végéig és 2011-től a 2. naptári év végéig kell felhasználni, egyébként az adott ország elveszti a keretet.

A gazdasági válságra való tekintettel 2010 végén (2007+3 év után) még nem kellett, hanem majd 2011 végén kell az adott összegű keret felhasználásával elszámolni.⁹ Az NFÜ tájékoztatása szerint az Európai Bizottságtól a keret-lehívás (ún. abszorpció) eredményességét mutatja, hogy 2011 végén várhatóan Magyarország nem veszít uniós forrást. Ebben a pályázatos és a nem pályázatos nagy- és kiemelt projekteknek is szerepe van.

Szintén a válság hatásának ellensúlyozására, a gazdaság élénkítésére 2009 nyarán átcsoportosításokat hajtottak végre az ÚMFT-ben. A GOP keretét növelték mintegy 110 Mrd Ft-tal a TIOP és a KÖZOP keretének rovására. Továbbá operatív programokon (KMOP, TÁMOP) belüli forrás-átcsoportosítások voltak.

Az ÚMFT összes operatív programjához az ellenőrzött időszakban kettő, kétéves (2007-2008-as, 2009-2010-es) végrehajtási tervet, ún. akciótervet készítettek, ami hazai sajátosság volt. Ezek keretében a kormányzat uniós meghatározás¹⁰ szerinti nagyprojekteket, valamint hazai szabályozás alapján kiemelt projekteket, és 5 Mrd Ft támogatási összeg feletti pályázatos projekteket hagyott jóvá. Az akciótervek azonban csak indikatív jellegűek voltak. Uniós és hazai szabályozás sem határozta meg az egyes projekt típusokhoz alkalmazandó kiválasztási eljárások típusát. Az irányító hatóságok saját hatáskörben dönthettek (a szabályok rugalmasak voltak), hogy kiemelt kiválasztási eljárással vagy pályázati eljárással választják-e ki a nagyprojekteket. A kiemelt projekteket ún. kiemelt kiválasztási eljárással és az 5 Mrd Ft támogatási összeg feletti (nem uniós nagyprojekt és nem kiemelt) projekteket pályázati eljárással választották ki (3. sz. melléklet).

A Kormány a független szakmai zsűri, valamint a – 2008. 04. 30-áig működött –, Fejlesztéspolitikai Irányító Testület¹¹ javaslata alapján, a javaslatokkal egyezően vagy azoktól eltérően is jóváhagyhatta a projekteket. A projektek visszavonására szintén a Kormány volt jogosult. Az NFÜ a projekt kiválasztás egységessége érdekében kidolgozta az ún. projektcsatorna eljárásrendet, amely többlépcsős kiválasztással a kockázatokat kívánta csökkenteni (meghatározta a projekt útját, az érintett szervek feladatait a kezdeményezésétől a szerződéskötésig, az eljárás tartalmazott előszűrést, és szakértői, bíráló bizottsági értéke-

⁸ A felhasználás – a kedvezményezettek által számlával igazolt költségeken alapuló – időközi kifizetési kérelem benyújtását jelenti az Európai Bizottsághoz, az Európai Bizottság előfinanszírozásán felüli összegben.

⁹ A szabályozás változása szerint a 2007. évi igénybe vehető kerettel hat egyenlő részben növelték a 2008-2013. évi éves kereteket.

¹⁰ 1083/2006/EK rendelet 39. cikk

¹¹ 1065/2006. (VI. 29.) Korm. határozat

lést stb.). Az ún. projektcsatorna eljárásrend beépült jogszabályba és belső szabályozásba (működési kézikönyv), amelyek alapján az ún. kiemelt kiválasztási eljárás megvalósult (4. sz. melléklet).

A jelenlegi ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy a 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló kormányzati döntésen alapuló projektek kiválasztási eljárása célszerű és hatékony volt-e, a projektek kiválasztása eredményes volt-e, a források felhasználása összhangban állt-e a célok teljesítésével. Ennek során értékelni kellett:

- az egyes fejlesztési területek (támogatási konstrukciók) esetében alkalmazott projekt kiválasztási eljárások indokoltságát;
- a javaslattevő szervek által javasolt projektek megvalósításának időszerűségét, megalapozottságát és kapcsolódását az ágazati, a regionális és az uniós stratégiai célokhoz;
- a kiválasztott projektek eredményességét a célrendszer időarányos teljesítésében, a felhasznált források és az elért eredmények összhangját.

Az ellenőrzés típusa teljesítmény-ellenőrzés volt. A támogatási rendszert, azon belül a projekt kiválasztási folyamatot ellenőriztük célszerűségi és hatékonysági szempontok, valamint a kiválasztott projekteket eredményességi szempontok szerint. Az ellenőrzési kritériumok a következők voltak.

Célszerűnek tekintettük a projekt kiválasztási eljárást, ha az a vonatkozó jogszabályi feltételeken túlmenően megfelelt az adott fejlesztési terület sajátosságainak. **Hatékonyak tekintettük** a kiválasztási eljárást, ha egyszerűbb eljárással vagy alacsonyabb döntési szinten már nem lehetséges a tervezett eredményeknek megfelelő projektek kiválasztása.

Eredményesnek tekintettük a kiválasztott projekteket, ha – az időszerűen, célszerűen és megalapozottan kiválasztott¹² – projektek elérték a tervezett céljukat, valamint a felhasznált források és az eddig elért, illetve várható eredmények összhangban voltak.

Az ellenőrzés tárgyát képezte a 7 ágazati program (ÁROP, EKOP, TÁMOP, TIOP, GOP, KÖZOP, KEOP) és két kiválasztott regionális operatív program (ÉAOP, KMOP), ezeken belül azok a fejlesztési területek, amelyeknél kormányzati döntésen alapuló projektek valósultak meg.¹³ Ilyen területek voltak: a közlekedés, a környezetvédelem, a turisztika, a közigazgatás reformja, korszerűsítése, a vállalkozásfejlesztés, az egészségügy, az oktatás, munkaerő-piac és a társadalmi kohézió-, a város- és településfejlesztés és az útfelújítások.

¹² Az időszerűség, célszerűség és a megalapozottság kritériumait részletesen a részletes megállapítások tartalmazzák ellenőrzési szempontként.

¹³ Az operatív programokon belül a fejlesztési területek sokszínűek, sokféle elnevezéssel; a fejlesztési területek rövid és operatív programonkénti egységes megnevezését (a közérthetőség érdekében) az ÁSZ dolgozta ki ehhez az ellenőrzéshez.

A kockázati szempontok figyelembevételével a projektek tulajdonságain alapuló rétegzett, véletlenszerű mintát vettünk. A rétegzés szempontjai voltak: a projektek típusa szerinti eloszlás (nagy-, kiemelt és 5 Mrd Ft feletti pályázatos projektek); a projektek helyzete (szerződéssel rendelkező, nem rendelkező, valamint visszavont projekt); a források eloszlása operatív programok és fejlesztési célterületek szerint.

A mintavétel alapjául szolgáló elvek a teljesítmény-ellenőrzéshez alkalmazott INTOSAI Ellenőrzési Sztenderdekkel¹⁴ és az azok alapján kidolgozott számvevőszéki ellenőrzés szakmai szabályaival összhangban voltak.

72 projektet választottunk ki ellenőrzésre a mintavétel eredményeként. Az ellenőrzésre kiválasztott operatív programok, fejlesztési területek és projektek listáját az 5. sz. melléklet tartalmazza.

Az ellenőrzés tárgykörébe 345 szerződésben támogatott projekt, 2080 Mrd Ft tartozott, amelyből a részletes ellenőrzés 43 db projektre (12,5%), és 540,7 Mrd Ft-ra (26%) terjedt ki. A 72 ellenőrzött projekt megoszlását a projektek helyzete szerint a következő 2. sz. táblázat tartalmazza.

2. sz. táblázat

Támogatott projektek	43 db	540,7 Mrd Ft
- Megvalósult	18 db	30,6 Mrd Ft
- Megvalósítás alatt álló	25 db	510,1 Mrd Ft
Szerződéssel nem rendelkező projektek	5 db	144,4 Mrd Ft
Visszavont projektek	24 db	147,7 Mrd Ft
Projektek száma összesen	72 db	832,8 Mrd Ft

Az ellenőrzött időszak a 2007-2010 közötti időszak volt, kitekintéssel a kormányzati döntésen alapuló projektek tervezésére és előkészítésére, valamint a 2011-ben hozott szabályozási változásokra. Az ellenőrzés során – az ellenőrzési programmal összhangban – felhasználtuk a témához kapcsolódó korábbi ÁSZ jelentések megállapításait, különös tekintettel a hazai tervezésre.

A helyszíni ellenőrzésre 2011. július 4. és szeptember 23. között került sor.

Az ellenőrzött szervezetek a kiemelt- és nagyprojektekre javaslatot tevő szervek és ezek jogutódjai, valamint a támogatást nyújtó intézmények voltak: a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a Vidékfejlesztési Minisztérium, az Észak-Alföldi és a Közép-Magyarországi Regionális

¹⁴ INTOSAI Ellenőrzési Sztenderdeken és gyakorlati tapasztalaton alapuló ISSAI 3000 Standard és irányelv a teljesítmény-ellenőrzéshez (ISSAI 3000, Standard and guidelines for performance auditing based on INTOSAI Auditing Standards and practical experience)

Fejlesztési Tanács, valamint a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és a vele szerződéses kapcsolatban álló közreműködő szervezetek.

Az ellenőrzés jogalapját az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. §-ának (1) bekezdése, valamint az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 120/A. §-ának (1) bekezdése képezte.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A vonatkozó jogszabályi előírásokkal összhangban uniós szabály szerinti nagyprojekteket, hazai szabály szerinti országos és regionális jelentőségű kiemelt, valamint 5 Mrd Ft feletti pályázatos projekteket támogattak kormányzati döntés alapján. A kedvezményezettek jogszabály szerint döntően a közszféra intézményei voltak.

Magyarországon 2007-2013 között közel 8000 Mrd Ft¹⁵ áll rendelkezésre az ÚMFT-ben. A forrás-felhasználás célja a foglalkoztatás bővítése és a tartós növekedés megteremtése, a régiók felzárkóztatásának általános célja mellett.

A rendelkezésekre álló forrásokon belül előre nem rögzítették a kormányzati döntéseken alapuló, nagy összegű fejlesztésekre fordítható arányt, a forrás-felhasználás gyorsítása érdekében. Az alkalmazott kiválasztási eljárást ugyanakkor az jellemezte, hogy az ellenőrzött projektek kidolgozása és elbírálása¹⁶ 100-900 napot, átlagosan egy és egy negyedévet vett igénybe. Voltak projektek, amelyekre 3-4 év alatt sem sikerült támogatási szerződést kötni (például a társadalmi szempontból fontos OMSZ mentésre-légimentésre irányuló projektje).

A projektek megvalósítását előkészítési hiányosságok, közbeszerzési eljárások elhúzódása, szabálytalanságok és önerő hiánya nehezítették. Az előzőek és egyes ágazati rész-stratégiák hiánya, változása projektek elakadásához, vagy visszavonásához vezetett. Mindezek rontották a forrás-felhasználást és annak eredményességét.

A 2007 és 2010 közötti szerződés szerinti támogatások közel 20%-át (411 Mrd Ft) eleve meghatározott célra, az uniós csatlakozáskor vállalt kötelezettségekre (szennyvíz-, hulladékkezelés, ivóvízminőség javítás, vasútfejlesztés) használták fel. Ezen túlmenően a projektekre javaslatot tevő miniszterek, regionális fejlesztési tanácsok az országos, regionális jelentőséggel indokolták javaslatukat, bár ennek objektív kritériumai nem álltak rendelkezésre.

A támogatott fejlesztések céljai megegyeztek az ÚMFT (általánosan megfogalmazott) és az adott operatív program valamely céljával, de a Kormány a döntései során nem értékelte a projektek célokhoz való hozzájárulásának mértékét. Továbbá a támogatást nyújtó NFÜ sem értékelte külön, kiemelten e projektek hozzájárulását a foglalkoztatás bővítéséhez és az operatív programok más, szerteágazó céljaihoz. A fejlesztések gazdasági növekedésre gyakorolt hatását a támogatások odaítélésekor nem vizsgálták, ezt csak a későbbi értékelés során tervezi az NFÜ.

¹⁵ A 8000 Mrd Ft nagyságrendjét mutatja, hogy abból a 2012. évre előirányzott uniós fejlesztések előirányzata (1420 Mrd Ft) közel egy tizede a 2012. évi magyar költségvetés főösszegének (14 900 Mrd Ft), a 2011. december 19-én jóváhagyott költségvetés szerint.

¹⁶ Ez a projektjavaslat Kormány általi jóváhagyásától a szerződéskötésig eltelt időtartam. A Kormány jóváhagyása a projekt támogatási javaslatát jelentette, jellemzően ezt követően dolgozták ki a részletes projektjavaslatot.

Az ÚMFT forrás-felhasználási lehetőségének első évében, 2007-ben nagyszámú fejlesztési igény érkezett be az NFÜ-höz, amely a későbbi években mérséklődött. A 2007 ősziig beérkezett 885 javaslat az operatív program keretek több mint felét (3845 Mrd Ft, 55%) tette ki. 2010 végéig szerződésben összesen **345 nagy-, kiemelt és 5 Mrd Ft feletti projektet támogattak 2100 Mrd Ft-tal** (az ÚMFT keretének 27%-a). Ezen túlmenően is támogattak projekteket, amelyeket visszavontak.¹⁷

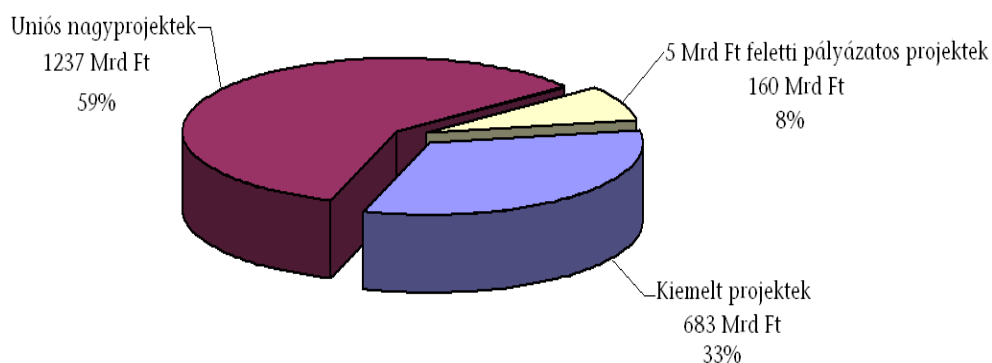
A kormányzati döntési folyamatban, a vonatkozó kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően a kiemelt projekteket az ötletek, javaslatok nagy száma ellenére nemzeti szinten egyedinek tekintették (nem versenyeztették), és hatáskort tekintve azokat nem rangsorolták. Az értékelés és rangsorolás elmaradásával az eredményességi szempontok háttérbe szorultak, és nem állapítható meg, hogy összességében a célokat leginkább, illetve legnagyobb mértékben szolgáló projekteket választották-e ki.

A támogatást nyújtó NFÜ a fejlesztések első időszakát (2007, 2008 eleje) követően egyre nagyobb hangsúlyt helyezett a projektek szakmai, pénzügyi megalapozásának, fenntarthatóságának követelményére és ezzel összhangban a megvalósíthatósági tanulmányokra (amelyekhez operatív programonként külön útmutatókat készítettek).

A kormányzati döntésen alapuló projektek megoszlását nagy-, kiemelt és 5 Mrd Ft feletti bontásban a következő 2. sz. ábra szemlélteti.

2. sz. ábra

A kormányzati döntésen alapuló uniós projektek megoszlása szerződött támogatási összeg szerint

Adatforrás: NFÜ adatszolgáltatás (2010. 12. 31-ei állapot szerint)

A szerződött összeg 59%-ából, mintegy 1230 Mrd Ft-ból 29 nagyprojektet támogattak (ebből a 4-es metró támogatási összege 210 Mrd Ft). A nagyprojektek közül 16 környezetvédelmi és kettő közlekedési projekt (összesen mintegy 411 Mrd Ft) Magyarország uniós csatlakozásakor vállalt célokat, kötelezettségeket teljesített (szennyvíz- és hulladékgazdálkodási, ivóvízminőséget javító, vasútfejlesztési projektek voltak). 2007-től uniós szabályozás alapján lehetővé vált az ország, a régióközpontok nemzetközi vasúthálózatán túlmenő vasútfejleszté-

¹⁷ A visszavont projektekről összesen adat (2007-2010-re) nem állt rendelkezésre a támogatást nyújtó NFÜ-nél a 2007-2008-as nyilvántartási rendszer hiányossága miatt.

sek, a városi tömegközlekedés támogatása is, amelynek lehetőségével Magyarország élt (11 projekt, mintegy 819 Mrd Ft).

A szerződött összeg 33%-ából, mintegy 680 Mrd Ft-ból összesen 297 kiemelt projekt valósul meg. Ezek közútfejlesztési, turizmus- és városfejlesztési, államreform, elektronikus közigazgatási, gazdaságfejlesztési, környezetfejlesztési és humán erőforrás projektek. A szerződött összeg 8%-ából, mintegy 160 Mrd Ft-ból 19 db 5 Mrd Ft feletti pályázatos hulladékgyűjtési és egészségügyi infrastrukturális fejlesztés valósult meg.

Az ÚMFT stratégia tervezésének alapjához az Országgyűlés által elfogadott koncepciók¹⁸ biztosítottak voltak, a célokat a meglévő stratégiákkal összehangolták. A tervezést azonban országos, ágazati és területi tervek átfogó,¹⁹ a pénzügyi forrásokkal reálisan számoló középtávú terv hiányában folytatták le, és az ebből fakadó hiányosságok jelen ellenőrzés időszakában is megmutatkoztak, a projektek kiválasztására és megvalósítására kihatottak.²⁰

Az ellenőrzött ágazati minisztériumok és regionális fejlesztési tanácsoknál szerzett tapasztalatok szerint a fejlesztésekhez ágazati és regionális szinten (kistérségi, megyei és régiós szinten egymással párhuzamosan) felmérték az igényeket 2004-2006 folyamán, de ezeket nemzeti szinten nem összesítették, nem rangsorolták, nem voltak ismertek a reális igények és azok finanszírozási szükséglete, forrása az ÚMFT támogatások igénybevételei lehetőségének idejére (2007).

A projektek előkészítésére (tervek átgondolására, más fejlesztésekkel való összehangolására, a tényleges finanszírozási szükségletek felmérésére, önerő előteremtésére) jellemzően 2007 után a projektjavaslatok NFÜ-höz való benyújtását követően került sor. Ez megkezdett fejlesztések leállítását, visszavonását (pl. a Szépművészeti Múzeum térszint alatti bővítése projekt), valamint a szerződéskötés és a megvalósítás elhúzódtatását eredményezte.

Az NFÜ a projektek támogatásának részletes feltételeit a projektekre szabva és a kedvezményezett bevonásával, tervezési felhívásban (tartalmában pályázati kiírás) tette közzé. A kiemelt fejlesztések negyedét kitevő közutakat például középtávú terv hiányában, illetve a Nemzeti Útfelújítási Program (NÚP) késedelmes elkészítése miatt a regionális fejlesztési tanácsok többször rangsorolták (az irányító hatóság, a közútkezelő és az RFÜ szempontjai, majd a NÚP szempontjait figyelembe véve). Többször változott a kiválasztási eljárás típusa is.²¹ Nem volt összehangolt és lehatárolt, hogy a közútfejlesztések közül melyeket finanszírozzák tisztán hazai forrásból (Útpénztár) és melyeket uniós forrásból.

¹⁸ A 2005-ben elfogadott Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció és az Országos Területfejlesztési Koncepció.

¹⁹ Átfogó terv, a tisztán hazai és az uniós forrásokra is kiterjedő, a hazai célkitűzések és az EU által szorgalmazott programok szerves rendszerét alkotó, valamint az ágazati és a területi tervek magában foglaló terv.

²⁰ A tervezési hiányosságokra többek között a 0802, a 0812 és a 0736 sz. ÁSZ jelentések is rámutattak.

²¹ 2004-2006 között pályázatos eljárással, 2007-2010 között kiemelt kiválasztási eljárással, majd 2011-től újra pályázati eljárással választották ki a közutakat fejlesztésre.

A kiemelt projektek alkalmazása uniós és hazai szabályozással nem volt ellentétes. Hazai szabályozás szerint a projektek köre szerteágazó volt, kormányzati szinten hagyták jóvá egy mindössze 542 m hosszú és 3,8 M Ft-ba kerülő öt számjegyű út felújítását, és a Debreceni Egyetem 10,6 Mrd Ft-os egészségügyi projektjét is. A 2011-től hatályos szabályozás is meghagyta a mindenkori Kormány mozgásterét, a fejlesztéspolitika rugalmasságához, gyors reagálásához.

Az NFÜ véleménye szerint: *„A kiemelt eljárásrend célja volt, hogy gyors és átlátható kiválasztási eljárást biztosítson azon projektek számára, amelyek esetében a projektjavaslatok versenyztetése nem indokolt és az ágazati szakminisztérium vagy a regionális fejlesztési tanács országos vagy regionális jelentőségűnek ítélt meg. A kiemelt eljárásrend használatával megtakarítható a pályázati eljárás alkalmazása esetén elutasított, nem nyertes pályázatokból származó veszteség, mivel a kormánydöntés után a projektjavaslatoknak már nem kell egymással versenyezniük a végső támogatásért. Ezzel mind a projektgazdák, mind az intézményrendszer számára megtakarítás érhető el.”*

Az alkalmazott projekt kiválasztási eljárások megfeleltek a vonatkozó szabályozásnak, de a kiemelt fejlesztések negyedét kitevő 4-5 számjegyű közutak²² fejlesztése esetében nem voltak célszerűek, nem feleltek meg a közútfejlesztés sajátosságainak. Többször változott a kiválasztási eljárás típusa (pályázatos, nem pályázatos), valamint a felújításhoz meghatározott szempontrendszer is a műszaki feltételek és a területi sajátosságok súlyarányának figyelembe vétele tekintetében.²³

Továbbá a közutak felújításra való kiválasztása nem volt hatékony. A szabályozás és gyakorlat nem az EU regionális politikája egyik általános elvén, a szubszidiaritáson alapult, amely szerint a döntést és a végrehajtást a lehető legalacsonyabb, azonban a legnagyobb rálátással és hozzáértéssel rendelkező területi szintre kell telepíteni. A hazai intézményrendszerben ennek az elvnek megfelelő döntési szint, ahol a fejlesztések kiválasztáshoz szükséges információk rendelkezésre álltak, a regionális fejlesztési tanácsok szintje volt.

A regionális fejlesztési tanácsok a hatályos szabályozással összhangban kidolgozták a régió területfejlesztési programját (beleértve a közútfejlesztést), és a regionális operatív programok terhére a régiókban fejlesztési keretösszeg (ebben a közútfejlesztésre fordítható keretösszeg) is rendelkezésre állt. Műszaki és területi szempontok szerint kiválasztották a felújítandó közutakat, majd a döntés kormányzati szintre került.

Jogszabály lehetőséget adott arra, hogy a kiemelt kiválasztási (nem pályázatos, hanem egyedi elbírálású) eljárással az önkormányzati utak felújítására és az országos közutak fejlesztésére szolgáló forrásokat elkülönítsék, az állami építetű társaságok és az önkormányzatok közötti versenyt elkerüljék. A kiemelt kivá-

²² Ezek az útfejlesztések az ellenőrzött regionális operatív programok (KMOP, ÉAOP) támogatott kiemelt fejlesztéseinek 81,5%-át (49 fejlesztésből 40) tették ki a 2010. 12. 31-ei adatok szerint.

²³ Az Észak-Alföldi régióban 40%-ban műszaki és 60%-ban területfejlesztési szempontokat vettek figyelembe. A Közép-magyarországi régióban ez az arány 50-50% volt.

lasztási eljárás alkalmazásával az állami építetű társaságot nem pályáztatták 2007-2010 között.

2011-től az országos közutak már nem a kiemelt projekt kiválasztási eljárásrendbe tartoztak, hanem pályázati eljárásrendbe (hasonlóan, mint 2004-2006 között). Az országos közúthálózat fejlesztés pályáztatása azonban valós versenyhelyzetet nem teremt, mert 2008-2009 folyamán jogszabályban nevesítettek a kedvezményezettet (az országos közutak építetűje, illetve kezelője kizárólagos kedvezményezett).

Az uniós meghatározás szerinti nagyprojektnél uniós előírásból adódóan²⁴ indokolt volt a kormányzati döntéshozatal. Azoknál a projekteknél is indokolt volt, amelyeknél a kormányzati szint adta meg a szakmai egyeztetés lehetőségét az NFÜ, illetve a felügyeletét ellátó minisztérium és a javaslattevő szervek között.

Az időszerű projektek kiválasztása érdekében – az ellenőrzött 43 támogatott projekt esetében, ahol az releváns volt – a projektekre javaslattevő szervek figyelembe vették az uniós irányelvekből adódó kötelezettségeket.

A különböző szintű és részletezettségű ágazati tervekben, különféle kötelezettségek (uniós, hazai jogszabály stb.) szerepeltek, amelyekre a projektjavaslatot tevő szervek hivatkoztak anélkül, hogy az igények megalapozását és az azokhoz szükséges források hozzávetőleges nagyságát országos szinten felmérték, összesítették volna. A KEOP dokumentuma is kiemelten kezelte a Csatlakozási Szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítését (például szennyvízkezelés, hulladékkezelés területén), és több ponton leszögezte, hogy az elvégzendő feladatok költsége nagy valószínűséggel meg fogja haladni a rendelkezésre álló forráskeretet.

A derogációs kötelezettségek teljesítéséből adódó feladatok és ezek forrásigényének felmérése a szakterületért felelős minisztérium (például közlekedésnél NFM, környezetvédelemlnél VM) feladata. A nemzetgazdasági tervezés felelősségi rendje, intézményrendszere és folyamata azonban törvényi szinten nem volt szabályozva. A tervezés főbb területein megoldandó feladatok rendszerszerűen nem voltak meghatározva. Az uniós²⁵ és azzal összhangban lévő hazai jogszabály alapján, az irányító hatóságok feleltek az operatív programok hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban történő irányításáért és végrehajtásáért, így különösen a közösségi és nemzeti szabályoknak való megfeleléséért. A szaktárcák pedig a szakmapolitikai szempontok érvényesüléséért feleltek.²⁶

Az ÚMFT stratégiai dokumentuma és egyes operatív programok komplex programokat nevesítettek ágazat/régió/társadalmi csoport lényeges kérdéseinek

²⁴ A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendelete 39. és 40. cikk, a 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM rendelet 13. § (8) bekezdés

²⁵ A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendeletének 60. cikke

²⁶ 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése szerint „a miniszter feladata a szakmai felelősségébe tartozó operatív program vagy prioritástengely és akcióterv szakmai kidolgozásában való részvétel, ennek során a Kormány szakpolitikájának érvényesítése.”

rendezésére.²⁷ Az ÚMFT-ben meghatározottak szerint ezek több operatív programot érintenek, de költségvetésük, kijelölt felelősük nem volt. A javaslattevő minisztériumok például a TÁMOP minden ellenőrzött projektjét besorolták komplex programba (így nyertek támogatást). Továbbá az ellenőrzött projektek között szerepelt Záhony és térsége komplex program (több operatív programból finanszírozott projektekkel), de ezek együttes kezelése, értékelése még nem valósult meg.

A projektek kiválasztásában a 2004-2006-os időszakhoz hasonlóan fontos szerepet játszott a „viszonylag jó előkészítettség”, mint időszerűségi tényező a keretvesztés elkerüléséhez.

A projektek célszerűségét tekintve az ellenőrzött, 43 támogatott projekt közül mindegyik hozzájárult az ÚMFT valamelyik átfogó, általánosan meghatározott céljához. A 43 projektből 13 (30%) főként a foglalkoztatáshoz, 9 (21%) főként a növekedéshez és 21 projekt (49%) mindkét célhoz hozzájárult.

A foglalkoztatási célt a 43 projektből összesen 34 projekt szolgálta, ebből 6 (18%) közvetlenül, a projekt egyik fő céljaként, valamint 28 (82%) közvetetten, a projekt járulékos hatásaként. A foglalkoztatást közvetetten elősegítő 15 TÁMOP projekt 53%-a módszertan fejlesztést, 27%-a intézményi működtetési jellegű (pályáztatási) célt, illetve 20%-a mind a két célt szolgálta.

A projektek céljai – a támogatói döntés időpontjában – minden esetben meggyeztek az operatív programok valamely céljával, ugyanakkor távlati célkitűzés²⁸ 43 támogatott projektből 29 esetben (68%) állt rendelkezésre a támogatás előtt, 6 esetben (14%) csak a támogatás után, 4 esetben (9%) a támogatás után sem készült, és 4 esetben (intézményi működtetési jellegű projektnél) ez nem volt releváns szempont.

A költséghatékonyság és a pénzügyi megalapozottság követelménye szabályozásban rögzítve volt és a támogatást nyújtó NFÜ útmutatókat is rendelkezésre bocsátott. A nagy infrastrukturális projektek esetében a költséghaszon elemzést, a gazdaságossági számítások készítését uniós tanácsadók²⁹ támogatták. A hazai fajlagos költségeket nem tekintették normának, csak útmutatónak.³⁰ Más beruházási projekt esetében tervezési hibákra, megalapozatlanságra mutatott, hogy költségvetésük többszörösére növekedett (Margit híd, 4-es metró).

²⁷ Többek között nevesítették a „Kis- és közepes vállalkozások komplex fejlesztése”, a „Takarékosan az energiával”, a „Tiszta környezet” és az „Egészségügy” programokat.

²⁸ Stratégiának vagy koncepciónak nevezett dokumentum, nagyon eltérő, vagy alig kidolgozott mélységben.

²⁹ Az Európai Bizottság, az Európai Beruházási Bank, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank és a Kreditanstalt für Wiederaufbau partnersége keretében delegált szakértők a JASPERS, technikai segítségnyújtási eszköz keretében.

³⁰ A 0948 sz. ÁSZ jelentés szerint a 2000-2006-os időszak szennyvízkezelési projektjei esetében is uniós szakértők adtak tanácsot, és „a hazai fajlagos költségeket nem alkalmazták, a projektek tervezett beruházási költsége sokkal inkább más uniós országok projektjeinek költségéhez hasonló volt”.

A költséghatékonyságot és a pénzügyi megalapozottságot minősítette a koncepciók és módszertanok készítésénél, hogy hiányoztak a költség és idő normatívák, valamint az elvárt eredmények megfelelő részletezése és az eredmények érvényesítését garantáló eljárások. Az előzőekből adódóan az egyik ellenőrzött projekt (államreform koncepció készítése) a támogatási összeg 44%-ából (504 M Ft helyett 222 M Ft-ból) valósult meg.

A projektek időbeni megvalósítását jellemezte, hogy az ellenőrzött, megvalósult 18 projektből hármát (17%) a tervezett időben fejeztek be. 7 projekt késése kevesebb, mint fél év, 4 projekt félévnél többet, de egy évnél kevesebbet, míg 4 projekt 1 évnél többet késett. **A befejezési késedelem** főbb okai voltak a gyakoriság sorrendjében: a közbeszerzési eljárás elhúzódása, az előkészítési, tervezési hiányosságok, a szabálytalansági eljárások lefolytatása, forrás hiány a projekt gazdánál.

Az időbeni csúszást jellemezte még, hogy 2011 végéig a megvalósult 18 projekten felül további 18 projekt befejezési határideje járt le az eredeti határidő szerint (16. sz. melléklet). E projektek megvalósítása megtorpant, akadozik. Egyeztetés, döntés szükséges a folytatásukról, vagy leállításukról (például ITDH Zrt. projekt).

Az ellenőrzött 24 **támogatásra javasolt, majd visszavont projektből** 6-ot (25%) alapvetően át kell tervezni előkészítési hiányosság miatt, 9 (37%) nem illeszkedett a szaktárca stratégiájába, 2 esetben (8%) a kedvezményezett lépett vissza, 2 esetben hiányzott az önerő. 2 esetben a projekt támogatási javaslatának elbírálásakor (2007 decemberében, illetve 2009 szeptemberében) a kormányzat indokoltnak tekintette a tervezett fejlesztéseket, majd másfél, illetve 3 év múlva (2010 novemberében és 2011 júniusában) a kormányzat újabb döntést hozott, amelyben indokolatlannak minősítette a két fejlesztést. További 2 projekt nem megfelelően haladt előre, valamint egy projektnek már a javaslata is hiányos volt (7. sz. melléklet).

Az ellenőrzött öt, támogatási szerződéssel nem rendelkező projektből három esetben 3-4 év alatt, két esetben egy-másfél év alatt nem tudták megkötni a szerződést (8. sz. melléklet). Miközben e projekt javaslatokhoz rendelt források más projektek számára nem hasznosulhatnak. Az ügyek elhúzódásának főbb okai voltak: nem megfelelő előkészítés a tulajdonviszonyok rendezésében, a kedvezményezettek együttműködésének időigénye, a műszaki tartalom átgondolatlansága, koncepcionális okok és az igényhez képest csökkentett támogatás (8 Mrd Ft-ról 1,6 Mrd Ft) miatti áttervezés.

Az ellenőrzött projektek eredményei korlátozottan jelentkeztek az ellenőrzés idején. Az előzőekben leírtak szerint voltak hiányosságok a kiválasztott projektek időszerűségében, célszerűségében és pénzügyi megalapozottságában. Az elhúzódó projektek céljai csak később teljesülnek, ezáltal hatásuk is csak később jelentkezik. Az ÚMFT egyik fő célkitűzését, a foglalkoztatás bővítését kívánta támogatni a GOP, 4-12 projekttel, de az egyetlen beérkező és a Kormány által támogatásra javasolt projekt³¹ sem valósult meg a gyártó és a kereskedelmi cég közötti beszállítói szerződés megkötése miatt.

³¹ Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt. IKEA projekt (55. sz. projekt)

Az ellenőrzött 43 támogatott projekt közül 18 (42%) valósult meg, amelyből 16 foglalkoztatási, növekedési célú és kettő intézményi működtetési jellegű volt. A 16 foglalkoztatási, növekedési célú projektből 12 projekt (75%), 25,6 Mrd Ft támogatással elérte a tervezett célját. Ezek között volt: négy közút felújítás (59 km), egy csomópontépítés (1,2 km), a Nyíregyházi állatpark, a Hajdúszoboszló Aqua-Palace élményfürdő fejlesztése, a Budapest szíve program, a HM Állami Egészségügyi Központ eszközbeszerzése, valamint egy képzési program (Lépj egyet előre). (részletek a 9. sz. mellékletben)

Az ellenőrzés során a jó gyakorlat kritériumaként meghatározott együttes feltételeket – a projekteket eredetileg tervezett időben, pénzügyi kerettel és céllal valószínűsítik meg –, a 12 projekt esetében egy kivétellel nem tudták teljesíteni. A projekteket az eredeti célértéknek megfelelően, a tervezett támogatással, illetve azon belül, de időbeni késedelemmel valószínűsítették meg (45-640 nap).

A projektek megvalósítását (időigényét, uniós forrás-felhasználását) negatívan befolyásolta, hogy a kedvezményezettek minden harmadik projektet (18 megvalósult projektből 6-ot) szabálytalanságokkal együtt valószínűsítették meg.³² Kiemelendő, hogy minisztériumi, önkormányzati és egyéb, költségvetésből gazdálkodó szervezetek követtek el szabálytalanságot (közbeszerzési előírások megsértése, hibás teljesítésigazolás, a támogatóval nem megfelelő együttműködés).

A 16 foglalkoztatási, növekedési célú, megvalósult projektből 4 (25%) keretében elkészített képzési módszertani anyagok, koncepciók (4,3 Mrd Ft) még nem hasznosultak az ellenőrzés idején, azok hasznosítása a közsféra későbbi koncepciójától, igényétől függ.³³

Az ellenőrzött projektek közül a már megvalósult 18 projekten (30,6 Mrd Ft) túlmenően, további 18 projektet (334,2 Mrd Ft) terveztek befejezni 2011 végéig,³⁴ de ezek megvalósítása késik. A 334,2 Mrd Ft-ból 161,6 Mrd Ft-ot, azaz a források közel felét (48,4%) fizették ki a kedvezményezetteknek 2011. 10. 31-éig.

A befejezési határidőket módosították, illetve módosítják (fél évvel, vagy akár több évvel) az előzőekben leírt előkészítési, megvalósítási nehézségek miatt. A nagy- és kiemelt projektek közigazgatási hatósági engedélyeztetési eljárásainál – jogszabályban adott felhatalmazás ellenére – a gyakorlatban nem használták ki a gyorsított eljárás alkalmazásában rejlő lehetőséget.

Az ÁSZ korábbi jelentésében³⁵ tett javaslat, az állami fejlesztési feladatok tervezésének erősítését célzó átfogó törvényi szabályozás elkészítése, amely megteremti a feladatellátás intézményi garanciáit és magába foglalja a hazai és uniós források egységes tervezési módszertanát is, nem valósult meg az ellenőrzött időszak végéig. Továbbá javasoltuk egységes követelmények, mód-

³² Például az 1. sz. projekt 230,4 M Ft-ból valósult meg és 108 M Ft volt a támogatás elvonás közbeszerzési szabálytalanság miatt (ami hazai költségvetési forrást terhelt).

³³ A projektek hasznosítása a 16. és a 40. sz. turisztikai projekteknél nem volt még releváns.

³⁴ Ezek között volt például a Margit-híd, a 4-es metró, a Záhony közút, Közigazgatási Gazdálkodási Rendszer (informatika) kiépítése, több szennyvíztisztítási és hulladékgazdálkodási projekt.

³⁵ 0802 sz. ÁSZ jelentés

szertan meghatározását a fejezetek felügyeletét ellátó szervezetek részére a stratégiai tervezés, a célok, eszközök és források, valamint a végrehajtó intézmények feladatainak összehangolt megtervezése érdekében. Ez szintén nem változott meg, de továbbra is indokoltnak tartjuk.

2010 júliusától kijelölték³⁶ a nemzeti fejlesztési minisztert többek között a hazai és az uniós támogatási források felhasználásának összehangolására, a nemzetgazdasági minisztert a területfejlesztés stratégiai tervezésére. Továbbá a 2011. december 2-ától hatályos szabályozás³⁷ szerint létrejött a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal a nemzetgazdasági miniszter, mint a gazdaságpolitikáért felelős miniszter irányítása alatt. A feladatok és felelősök kijelölésére vonatkozó, az előzőekben ismertetett változásokat az intézkedést igénylő megállapításoknál (a javaslatok címzésénél) figyelembe vettük.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet köteles az ellenőrzött szervezet vezetője összeállítani és azt a jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőben nem küldi meg a szervezet, vagy az továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

Az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és javaslatai:

a nemzeti fejlesztési miniszternek, mint a hazai és az uniós támogatási források felhasználásának összehangolásáért, az NFÜ irányításáért felelős miniszternek:

1. A támogatott fejlesztések céljai megegyeztek az ÚMFT és az adott operatív program valamely céljával, de a Kormány a döntései során nem értékelte a projektek célokhoz való hozzájárulásának mértékét. Továbbá a támogatást nyújtó NFÜ sem értékelte külön, kiemelten e projektek hozzájárulását a foglalkoztatás bővítéséhez és az operatív programok más, szerteágazó céljaihoz. A fejlesztések gazdasági növekedésre gyakorolt hatását a támogatások odaítélésekor nem vizsgálták, ezt csak a későbbi értékelés során tervezi az NFÜ.

A kormányzati döntési folyamatban, a vonatkozó kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően a kiemelt projekteket az ötletek, javaslatok nagy száma ellenére nemzeti szinten egyedinek tekintették (nem versenyeztették), és hatásukat tekintve azokat nem rangsorolták. Az értékelés és rangsorolás elmaradásával az eredményességi szempontok háttérbe szorultak, és nem állapítható meg, hogy összességében a célokat leginkább, illetve legnagyobb mértékben szolgáló projekteket választották-e ki.

A támogatást nyújtó NFÜ a fejlesztések első időszakát (2007, 2008 eleje) követően egyre nagyobb hangsúlyt helyezett a projektek szakmai, pénzügyi megalapozásának, fenntarthatóságának követelményére és ezzel összhangban a megvalósíthatósági tanulmányokra.

³⁶ 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet

³⁷ 248/2011. (XII. 1.) Korm. rendelet

Javaslat:

- a) Vizsgálta ki azt, hogy az ellenőrzött időszakban (2007-2010) a kormányzati döntésen alapuló fejlesztések támogatási javaslatokor miért nem értékelték a projektek hozzájárulásának mértékét az ÚMFT fő céljaihoz (növekedés feltételeinek megteremtése, foglalkoztatás, felzárkózás). Intézkedjen arra vonatkozóan, hogy a vizsgálat eredményének függvényében jelöljék meg az esetleges felelősöket, és személyes felelősség megállapítása esetén tegyék meg a szükséges intézkedéseket, illetve értékeljék ki a tapasztalatokat a kiemelt fejlesztések jövőbeni tervezéséhez.
 - b) Erősítse tovább a kormányzati döntést igénylő projekt kiválasztási eljárásában a pénzügyileg, szakmailag megalapozott, megfelelően előkészített a fő társadalmi/ágazati/területi célokhoz hozzájáruló fejlesztések támogatását.
2. A megvalósítás időbeni csúszását jellemezte, hogy 2011 végéig a megvalósult 18 projekten felül további 18 projekt befejezési határideje járt le az eredeti határidő szerint. Ezek között egyes projektek megvalósítása megtorpant, akadozik.

Az ellenőrzött öt, támogatási szerződéssel nem rendelkező projektből három esetben 3-4 év alatt, két esetben egy-másfél év alatt nem tudták megkötni a szerződést. Miközben e projekt javaslatokhoz rendelt források más projektek számára nem használhatók.

Javaslat:

Vizsgálta felül a szerződéskötési, megvalósítási problémákkal küzdő projektek jelenlegi helyzetét, terveinek megalapozottságát, indokoltságát. A felülvizsgálat eredményétől függően hozza meg a szükséges döntéseket, hogy az elhúzódó szerződéskötések ne kockáztassák az uniós források időbeni, eredményes felhasználását.

3. Az alkalmazott projekt kiválasztási eljárások megfeleltek a vonatkozó szabályozásnak, de a kiemelt fejlesztések negyedét kitevő 4-5 számjegyű közutak fejlesztése esetében nem voltak célszerűek, nem feleltek meg a közútfejlesztés sajátosságainak. Többször változott a kiválasztási eljárás típusa, valamint a felújításhoz meghatározott szempontrendszer is a műszaki feltételek és a területi sajátosságok súlyarányának figyelembe vétele tekintetében.

Továbbá a közutak felújításra való kiválasztása nem volt hatékony. A szabályozás és gyakorlat nem az EU regionális politikája egyik általános elvén, a szubszidiaritáson alapult, amely szerint a döntést és a végrehajtást a lehető legalacsonyabb, azonban a legnagyobb rálátással és hozzáértéssel rendelkező területi szintre kell telepíteni. A hazai intézményrendszerben ennek az elvnek a regionális szint felelt meg, azonban a tanácsoknak csak javaslattevési joguk volt. Műszaki és területi szempontok szerint kiválasztották a felújítandó közutakat, majd a döntés kormányzati szintre került.

Javaslat:

A szubszidiaritás elvének érvényesítésével is biztosítsa, hogy a kiemelt projekt kiválasztási eljárást csak a valóban kormányzati döntést igénylő projekt javaslatokra terjesszék ki.

4. A projektek előkészítésére, tervek átgondolására, más fejlesztésekkel való összehangolására, a tényleges finanszírozási szükségletek felmérésére, önerő előteremtésére – az uniós finanszírozásból előkészített nagyprojekteket leszámítva – 2007 után a projektjavaslatok NFÜ-höz való benyújtását követően került sor. Ez megkezdett fejlesztések leállítását, visszavonását, valamint a szerződéskötés és a megvalósítás elhúzódtását eredményezte.

Javaslat:

Gondoskodjon, az erre a célra biztosított uniós források bevonásával, a támogatási célokat szolgáló jelenlegi és jövőbeli projektek előkészítésének felgyorsításáról a döntési folyamat gyorsítása és a forrás-felhasználás hatékonyságának javítása érdekében.

a nemzetgazdasági miniszternek, mint a területfejlesztés stratégiai tervezéséért, a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal irányításáért felelős miniszternek, **a nemzeti fejlesztési miniszter**, mint a hazai és az uniós támogatási források felhasználásának összehangolásáért, az NFÜ irányításáért felelős miniszter **bevonásával**:

5. A különböző szintű és részletezettségű ágazati tervekben, különféle kötelezettségek (uniós, hazai jogszabály stb.) szerepeltek, amelyekre a projektjavaslatot tevő szervek hivatkoztak anélkül, hogy az igények megalapozását és az azokhoz szükséges források hozzávetőleges nagyságát országos szinten felmérték, összesítették volna. A KEOP dokumentuma is kiemelten kezelte a Csatlakozási Szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítését (például szennyvízkezelés, hulladékkezelés területén), és több ponton leszögezte, hogy az elvégzendő feladatok költsége nagy valószínűséggel meg fogja haladni a rendelkezésre álló forráskeretet.

Javaslat:

- a) Intézkedjenek az uniós és a hazai jogszabályi kötelezettségekből és egyéb társadalmi célokból adódó feladatok, forrásigények felmérésére, felülvizsgálatára és a felülvizsgált igények ütemezésére nemzeti szinten.
- b) Vizsgáltsák felül a csatlakozáskor vállalt uniós környezetvédelmi és egyéb kötelezettségek forrásszükségletét, a vállalások teljesíthetőségét a rendelkezésre álló uniós és hazai források ismeretében.
- c) Intézkedjenek egy, földrajzi területekre lebontott, az ország fő célkitűzéseire leginkább hozzájáruló konkrét projekteket tartalmazó, középtávú terv készítésére, összhangban a hazai költségvetési tervezéssel és az uniós programokhoz készített többéves tervekkel.

a nemzetgazdasági miniszternek, mint a területfejlesztés stratégiai tervezéséért, a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal irányításáért felelős miniszternek:

6. Az ÁSZ korábbi (0802 sz.) jelentésében javasolta, az állami fejlesztési feladatok tervezésének erősítését célzó átfogó törvényi szabályozás elkészítését, a források tervezéséhez módszertan készítését. Javasolta továbbá egységes követelmény, módszertan meghatározását a stratégiai tervezéshez. A javaslatokban foglalt feladatok nem teljesültek, ugyanakkor a jelenlegi ellenőrzés is rámutatott azok szükségességére a következők szerint.

Az ÚMFT stratégia tervezésének alapjához az Országgyűlés által elfogadott koncepciók biztosítottak voltak, a célokat a meglévő stratégiákkal összehangolták. A tervezést azonban országos, ágazati és területi terveket átfogó, a pénzügyi forrásokkal reálisan számoló középtávú terv hiányában folytatták le, ami a projektek kiválasztására és megvalósítására kihatott.

Az ellenőrzött ágazati minisztériumok és regionális fejlesztési tanácsoknál szerzett tapasztalatok szerint a fejlesztésekhez ágazati és regionális szinten felmérték az igényeket 2004-2006 folyamán, de ezeket nemzeti szinten nem összesítették, nem rangsorolták, nem voltak ismertek a reális igények és azok finanszírozási szükséglete, forrása az ÚMFT támogatások igénybevételi lehetőségének idejére (2007).

Javaslat:

- a) Intézkedjen az állami fejlesztési feladatok tervezésének erősítését célzó, átfogó jogi szabályozás előkészítésére, amely megteremti a feladatellátás intézményi garanciáit és magába foglalja a hazai és az uniós források egységes tervezési módszertanát is.
- b) Intézkedjen egységes követelmény, módszertan meghatározására az állami fejlesztési feladatok stratégiai tervezéséhez a tervezésben résztvevő szervezetek számára.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A KORMÁNYZATI DÖNTÉSEN ALAPULÓ PROJEKTEKRE ALKALMAZOTT KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSOK

Célszerűnek tekintettük a projekt kiválasztási eljárást, ha az a vonatkozó jogszabályi feltételeken túlmenően megfelelt az adott fejlesztési terület sajátosságainak. **Hatékonyak tekintettük** a kiválasztási eljárást, ha egyszerűbb eljárással vagy alacsonyabb döntési szinten már nem lehetséges a tervezett eredményeknek megfelelő projektek kiválasztása.

1.1. A kiemelt kiválasztási eljárás alkalmazásának indokolt-sága

Az ellenőrzött kiemelt projektek megfeleltek a kiemelt kiválasztási eljárás alkalmazásához előírt jogszabályi feltételeknek.³⁸

Az ellenőrzött javaslattevő minisztériumok képviselői mindegyik projekttel kapcsolatban kinyilvánították, hogy az adott fejlesztés országos vagy regionális jelentőségű, bár **az országos vagy regionális jelentőség objektív kritériuma nem állt rendelkezésre**. Erre több javaslattevő szerv (NFM, NEFMI, Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség, Pro Régió Ügynökség) is felhívta a figyelmet.

Azon projektek országos jelentősége vitathatatlan volt, ahol a fejlesztés hazai jogszabályi előírást teljesített – például a Vásárhelyi Terv továbbfejlesztéséhez kapcsolódó 69. sz. projekt –, vagy uniós irányelv átültetését szolgálta (a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv a 9. sz. projekt esetében).

A 0812 sz. ÁSZ jelentés szerint „a kiemelt projektek bevezetése nem mond ellent az uniós jogszabályoknak, fogalma az uniós rendeletekben nem szerepelt. A hazai jogi alapja hiányos annyiban, hogy jogszabályok csak tágan, regionális vagy országos érdekként definiálják”.³⁹

A 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendeletet hatályon kívül helyező, **2011. február 9-én hatályba lépett 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet szabályai** e tekintetben nem változtak. A szabályozás ezzel meghagyta a mindenkori Kormány mozgásterét, a fejlesztéspolitika rugalmasságát.

Azon projektek kormányzati jóváhagyása is indokolt volt, amelyek a szakpolitikai szempontok érvényesüléséért felelős javaslattevő miniszterek,⁴⁰ és az irányító hatóságok felügyeletét ellátó NFM szempontjainak összehangolását igényelték.

³⁸ 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 16. § (4) bekezdés b) pont

³⁹ 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 16. § (4) bekezdés

⁴⁰ 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdés

A 225/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 16. § (3) bekezdésében foglalt eljárásrendek közül a kiemelt eljárásrend választása indokolt volt többek között: a projekt jellegeből adódóan a pályázati versenyeztetésnek nincs értelme (például országos program), vagy a verseny nem eredményezne megalapozottabb projektszelekciót és hatékonyabb forrás-felhasználást, komplex célok, magas támogatási összeg, valamint a projektgazda személye (közzsféra).

Amennyiben a projektgazda nem tartozott a rendelet által felsorolt szervezet típusok közé, de a projekt közcélú és hozzájárult az ÚMFT kiemelt céljaihoz, valamint a projektgazda megfelelően alá tudta támasztani annak közhasznúságát, a 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 16. § (5) bekezdése szerint a Kormány eltekinthetett e feltétel érvényesülésétől.

A kiemelt kiválasztási eljárás a kiemelt fejlesztések negyedét, illetve a regionális operatív programokból megvalósuló kiemelt fejlesztések számának 81,5%-át kitevő 4-5 számjegyű közutak fejlesztése esetében nem voltak célszerűek, nem feleltek meg a közútfejlesztés sajátosságainak. Többször változott a kiválasztási eljárás típusa (pályázatos, nem pályázatos), valamint a felújításhoz meghatározott szempontrendszer is a műszaki feltételek és a területi sajátosságok súlyarányának figyelembe vétele tekintetében.⁴¹

Továbbá a közutak felújításra való kiválasztása nem volt hatékony. A szabályozás és gyakorlat nem az EU regionális politikája egyik általános elvén, a szubszidiaritáson alapult, amely szerint a döntést és a végrehajtást a lehető legalacsonyabb, azonban a legnagyobb rálátással és hozzáértéssel rendelkező területi szintre kell telepíteni.⁴² A hazai intézményrendszerben ennek az elvnek megfelelő döntési szint, ahol a fejlesztések kiválasztáshoz szükséges információk rendelkezésre álltak a regionális fejlesztési tanácsok szintje volt.

A regionális fejlesztési tanácsok a hatályos szabályozással összhangban kidolgozták a régió területfejlesztési programját (beleértve a közútfejlesztést), és a regionális operatív programok terhére a régiókban fejlesztési keretösszeg (ebben a közútfejlesztésre fordítható keretösszeg) is rendelkezésre állt. A regionális fejlesztési tanácsok műszaki és területi szempontok szerint kiválasztották, rangsorolták a felújítandó közutakat, azonban az előzőek ellenére csak javaslatértélteli joguk volt, a közútfejlesztés döntési szintje kormányzati szintre került.

Az NFÜ álláspontja szerint – a 2007-2010 közötti időszakban hatályos jogszabályi keretek között – szükséges volt a 4-5 számjegyű utak fejlesztésének kiemeltként kezelése, mert így tudtak keretet elkülöníteni az országos közutak (pályázattal nélküli) fejlesztésére – a saktárca GKM kérésének eleget téve –, kizárva a helyi utakat kezelő önkormányzatokat. Így az önkormányzati utak fel-

⁴¹ Az Észak-Alföldi régióban 40%-ban műszaki és 60%-ban területfejlesztési szempontokat vettek figyelembe. A Közép-Magyarországi régióban ez az arány 50-50% volt.

⁴² Ezt az elvet tartalmazza a Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendelete. A szubszidiaritás tagállamokon belüli érvényesülésének helyzetéről az Európai Parlament a következőket állapította meg: a túlzott bürokrácia, a tagállamok lassú és nehézkes, központilag irányított igazgatása, a nem megfelelő decentralizált igazgatási kapacitás, valamint a nemzeti, regionális és helyi hatóságok közötti együttműködési rendszer hiánya a strukturális alapok felhasználásának akadályait jelentik. (A regionális politika terén alkalmazott bevált gyakorlatokról és a strukturális alapok felhasználásának akadályairól szóló, 2009. március 24-ei állásfoglalás)

újítására és állami utak fejlesztésére szolgáló forrásokat elkülönítették, az állami építető társaságok és az önkormányzatok közötti versenyt elkerülték.

A 4-5 számjegyű közutak fejlesztésének kiválasztási eljárásának típusa (pályázatos, kiemelt eljárás, majd újra pályázatos eljárás) eltért a különböző fejlesztési időszakokban (2004-2006, 2007-2010 között és 2011 után). Eltért régiónként a műszaki és a régiós szempontok arányának figyelembevétele. A közútfejlesztések kiválasztási szempontjainak változását az ÉARFÜ és az ÉARFT-ben, illetve a Pro Régió Kht.-nál végzett ellenőrzés alapján követtük le.

Az ÉARFT 2005-2006 folyamán a fejlesztésre váró közutak között figyelembe vette a kistérségi, regionális szinten fejlesztésre váró utakat is, függetlenül attól, hogy önkormányzati vagy országos közutak voltak. Ekkor a kiemelt projektek a leghátrányosabb helyzetű kistérségek kiemelt projektjeit jelentették a 27/2003. (III. 4.) Korm. rendelet alapján.

A ROP IH állásfoglalása alapján (2007. 03. 01. Pályázat előkészítő Munkacsoport) a 4-5 számjegyű utak fejlesztésére „A projektlisták összeállításakor a Magyar Közút Kht. és a Régió képviselőinek kell szakmai szempontjaik mentén régiónként megállapodniuk a támogatható projektek listájáról és rangsoráról, majd a Regionális Fejlesztési Tanácsnak szükséges a listát elfogadnia, amit az irányító hatóság koordinálása mellett tárca-, vagy kormányhatározat fog megerősíteni.”. A ROP Irányító Hatóság kérte továbbá a Közép-dunántúli régióban felállított kritériumrendszer figyelembe vételét a regionális projektlisták kialakítása során. E szerint az értékelési szempontok 70%-át területfejlesztési, 15%-át műszaki, 15%-át átlagos napi forgalom adatai alkották és egyéb szempontként balesetek számát, súlyosságát stb. javasolták figyelembe venni. (ÉARFÜ Előterjesztése az ÉARFT 2007. 03. 21-ei ülésére)

Az ÉARFÜ – a régió területfejlesztési szempontjait és a regionális operatív programban szereplő stratégiát figyelembe véve, a Magyar KÖZÚT Kht. területi igazgatóságaival egyeztetve kialakította a 4-5 számjegyű utak értékelésének szempontrendszerét. E szerint 40%-ban műszaki és 60%-ban területfejlesztési szempontokat vettek figyelembe. (ÉARFÜ Előterjesztése az ÉARFT 2007. 07. 13-ai ülésére). A Közép-magyarországi régióban a 4-5 számjegyű utak értékelésének szempontrendszerében 50-50%-ban vették figyelembe a műszaki és a területfejlesztési szempontokat.

Az ÉARFÜ-nél 2007 szeptemberére készítették ütemezést az útfelújítások folyamatáról és összeállítottak (három megyei Közút Kht.-val egyeztetve) egy hétéves projektlistát, abban megjelölve a 2007-2008-as időszakban megvalósítandó fejlesztéseket. (ÉARFÜ Előterjesztése az ÉARFT 2007. 09. 06-ai ülésére)

A 2009-2010-ben fejleszteni kívánt 4-5 számjegyű utak kiválasztásához a ROP Irányító Hatóság felkérésére a Magyar Közút Közhasznú Társaság területi igazgatóságai, illetve a Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ elkészítették a Nemzeti Útfelújítási Programot 2008-2020-ra. Az ÉARFT ez alapján az ÉAOP 2007-2013-as kiemelt útfejlesztési listáján, illetve a NÚP-ban is szereplő utakat jelölte ki fejlesztésre. Ezzel párhuzamosan tisztán hazai forrásból (Útpénztárból) is ütemezték az útfejlesztéseket, így az előforduló átfedést ki kellett szűrni. (ÉARFÜ Előterjesztése az ÉARFT 2007. 09. 04-ei rendkívüli ülésére)

A ROP Irányító Hatóság 2010 februárjában az összes regionális operatív program, összes kiemelt projektjét, köztük a 4-5 számjegyű utak felújítását támogató konstrukciót is felfüggesztette. Az ÉARFT 2009-2010-es időszak 18 projektjéből egy projektjavaslatot támogattak. (ÉARFT előterjesztése az ÉARFT 2011. 02. 07-ei ülésére)

Az NFÜ szerint a 4-5 számjegyű közutak elbírálási rendjének változtatását 2011-től (kiemelt kiválasztási eljárásról visszatértek egyfordulós pályáztatási eljárásra) a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. 2008. és 2009. évi módosítása indokolta. A jogszabályi változás az országos közutak építetőinek körét kizárólag az állami építető szervezetekre korlátozta (NIF Zrt., közútkezelők), így az országos közutakra kiírt pályázatokban már csak a NIF Zrt. és a közútkezelők nyerhettek.

Az ÁSZ álláspontja szerint önmagában a versenyhelyzet megszüntetésének szándéka nem indokolta a kiemelt projekt kiválasztási eljárás alkalmazását 2007-2010 között. A pályázati felhívások minden esetben meghatározták a pályázók körét, az NFÜ-nek a hivatkozott törvénymódosításokat megelőzően, a 2007-2010 közötti időszakban is lehetősége volt külön pályázati kiírást készíteni az állami és az önkormányzati utak építésére, fejlesztésére. A törvénymódosítások két ütemben – 2008. január 1., 2009. január 1. – léptek hatályba, így a 2009-2010-es időszakban az új törvényi rendelkezés alapján már elhagyható lett volna a kiemelt kiválasztási eljárás. A 2011-ben kiírt pályázati felhívások ugyanazt a projektgazda-kört jelölik meg, mint amit a 2007-2010 közötti tervezési felhívások tartalmaztak.

A belügyminiszter a keretek elkülönítésére a 14/2011. (IV. 19.) BM rendeletében szabályozott módon, az EU által elfogadott más megoldást, nyílt vagy zárt kétfordulós kiválasztási eljárást alkalmazott az uniós támogatással megvalósuló projektek kiválasztására. Zárt kiválasztási eljárást alkalmaztak, amennyiben jogszabály nevesítette a kedvezményezett szervezetet.

A TÁMOP 1.4.1. Alternatív foglalkoztatási programok átmeneti támogatása című konstrukció esetében a támogatott mintegy kibővített közreműködő szervezeti feladatot látott el, folyamatos szakmai segítséget nyújtott, ezért a Nemzetgazdasági Minisztérium, mint a javaslattevő jogutódja szerint az uniós szabályozás⁴³ átvétele esetén a globális támogatási eljárás (ún. Global grant) megfelelőbb lett volna a támogatás odaítélésére. Ennek lényege, hogy az egyszerűbb támogatások szétosztásával az irányító hatóság egy közvetítő szervezetet bíz meg a rugalmasabb és gyorsabb lebonyolítás érdekében. A globális támogatás eljárás használata az uniós tagállamokban nem elterjedt, tapasztalatok hiányában szabályosság és abszorpció kockázatát is jelenthet.

Az irányító hatóságok **a kiemelt kiválasztási eljárás előnyének** tartották, amelyet az ellenőrzés tapasztalatai is megerősítettek, hogy a projekteket teljes életútjuk során kiemelt figyelemmel tudták kísélni. További előny volt, hogy a projektek egyedi jellege következtében a tervezési felhívásokban foglalt feltételeket az adott projektre vagy projektgazdára lehetett szabni.

⁴³ A Tanács 2006. július 11-ei 1083/2006/EK rendelete 42. cikk

Az eljárás **hátránya** az adminisztrációs teher a sokrétű, kormányzati koordinációs szintű egyeztetés és többféle szakmai bírálati szakasz miatt. Amennyiben a Kormány támogatási javaslatához képest változás következett be, újra kormányzati szintű egyeztetés, a Kormány jóváhagyása volt szükséges.

További hátrány jelentett, hogy a zsűrizés (előzetes szakmai bírálat), illetve a Kormány jóváhagyása közötti időszakra nem volt eljárásrendi határidő meghatározva. Nem rögzítették egyértelműen a Kormány támogatási javaslatának megjelenítéséről, az ún. akciótervi nevesítésről szóló kormányhatározat előkészítésében a folyamatokat és az NFÜ irányító hatóságai, valamint az előterjesztő minisztérium felelősségi körét.

A Kormány támogatási javaslatának megjelenésétől (akciótervi nevesítésétől) a támogatási szerződés megkötéséig a projektgazdák számára meglehetősen hosszú idő, egy év – ezen belül az irányító hatóság által meghatározott határidő – állt rendelkezésre⁴⁴ a részletesen kidolgozott projektjavaslat benyújtására. A határidők nem tartása esetén az NFÜ saját hatáskörben nem tudta rendezni a megtorpan, akadozó projektjavaslatokat, projekteket. A támogatásra javaslatot tevő Kormány dönthetett a javaslat visszavonásáról (2010 második felében a projektek széles körű felülvizsgálatára és korábbi támogatási javaslatok visszavonására került sor).

Az alkalmazott kiválasztási eljárást jellemezte, hogy a projektek kidolgozása és elbírálása 100-900 napot, átlagosan egy és egy negyedévet vett igénybe. Voltak projektek, amelyekre 3-4 év alatt sem sikerült támogatási szerződést kötni (például a társadalmi szempontból fontos OMSZ mentésre-légimentésre irányuló projektje). A később nevesített kiemelt projektek esetében már javultak az átfutási idők. Ezt példázza a Nyíregyházi Állatpark vagy a Budapest Szíve program projektek esete, amely projekteknél a kormánydöntés után közel egy évvel már sikerült támogatási szerződést kötni, beleértve a tervezési, engedélyezési, valamint az uniós támogatások felhasználására vonatkozó eljárási lépések végrehajtását. Ugyanakkor más projektek még a későbbi időszakban is mintegy 700 napos átfutási idővel jutottak el a szerződéskötésig (például 70. sz. projekt).

A 2011. február 9. napjával hatályba lépő kormányrendelet⁴⁵ egységes szerkezetbe foglalta a korábbi pénzügyi, intézményi és eljárási szabályokat tartalmazó rendeleteket.⁴⁶ Az új rendelkezéseket főszabályként a hatálybalépését követően meghirdetett felhívásokra kellett alkalmazni, tehát a jelenleg ellenőrzött időszak döntéseit, projektjeit nem érintette.

A rendelet célja az **eljárások gyorsítása** volt. Az új szabályok szerint lehetőség van arra, hogy a projektgazda már első alkalommal is részletesen kidolgozott projektjavaslatot nyújtson be. Ekkor a javaslatot az általános szabályok szerint értékelik, majd a Kormány támogatási javaslata (akciótervi nevesítés) után megköthető a támogatási szerződés. Amennyiben a projektgazda csak

⁴⁴ 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM rendelet 4. § és a 10. § (5) bekezdés

⁴⁵ 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet

⁴⁶ 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendeletet, a 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM rendeletet, valamint a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletet

projektötletet nyújt be az NFÜ-nek, akkor az eljárás megegyezik a 2007-2010 között alkalmazottal. További változás, hogy a 2007-2010 közötti időszakban a bíráló bizottságba egy nem kormányzati szakmai szervezet is delegált tagot, azonban az új szabályozás ezt nem tartalmazza. Változatlan maradt a kiemelt projekt fogalma,⁴⁷ az országos, illetve regionális jelentőség fogalmát továbbra sem határozta meg a jogszabály.

1.2. A pályázati eljárás alkalmazásának indokoltsága

A **nagyprojekt** egy bizonyos értékhatár, környezetvédelmi területen 25 M euró (2010. június 17-étől 50 M euró)⁴⁸ és más szakterületen 50 M euró összköltség feletti olyan beruházás, amely – jogszabályi definíció szerint⁴⁹ – mind egyfordulós, mind kétfordulós pályázati, mind a kiemelt projektekre vonatkozó eljárásrend szerint is elbírálható. A jelentős összeg miatt ezeket a projekteket az Európai Bizottság egyedileg is jóváhagyja. A nagyprojekteket Kohéziós Alapból és ERFA-ból lehetett támogatni, ESZA-ból nem.

Az irányító hatóságok nem egységesen alkalmazták a kiválasztási eljárásokat. A **ROP** Irányító Hatóság a nagyprojektek kiválasztására a kiemelt eljárást alkalmazta. A **KÖZOP** Irányító Hatóság a 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet 13/A. § értelmében 2009. 03. 1-jétől a KÖZOP keretében társfinanszírozott, kiemelt projektek kiválasztási eljárására külön eljárásrendet alkalmazott. Ezt a projekt specifikuma indokolta, és az eljárás gyorsítása és a szakmai hatékonyság érdekében került sor az alkalmazásra. Ez alapján az előminősítési kör kihagyásával gyorsították az eljárást a projektek kidolgozására hagyva több időt, így összességében az eljárás időigénye nem feltétlenül változott, de az Irányító Hatóság a projektek minőségének javulását érzékelte.⁵⁰

A KEOP Irányító Hatóság – eltérően a KÖZOP Irányító Hatóságtól – az uniós meghatározás szerinti nagyprojektekre és más kiemelt jelentőségű nagy összegű projektek kiválasztására is a kétfordulós pályázati eljárást alkalmazta. Tájékoztatása szerint ezt a projektek nagysága és összetettsége indokolta. Az eljárásrend előnye, hogy a második fordulóban lehetőség volt projektfejlesztésre. A projektek kiválasztásánál a 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 16. § (4) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételek teljesültek.

Az alkalmazott kiválasztási eljárásokat operatív programonként, a 2007-2010 közötti időszakra vonatkozóan a 3. sz. táblázat mutatja.

⁴⁷ 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés 12. pont

⁴⁸ 539/2010/EU rendelet 1. cikk 1. pont

⁴⁹ 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés s) pont

⁵⁰ A témával részletesen az Ernst & Young értékelő jelentése foglalkozott (az ÚMFT projekt kiválasztási eljárásainak értékelése, 2010. augusztus 19.)

Operatív program–finansz. alap		ÁROP–ESZA	EKOP–ERFA	GOP–ERFA	KEOP–KA	KÖZOP–KA	KÖZOP–ERFA	TÁMOP–ESZA	TIOP–ERFA	ÉAOP, KMOP–ERFA
Eljárás										
Kiemelt kiválasztási	nem nagyprojekt	X	X	X	-	X	X	X	X	X
	nagyprojekt	-	-	-	-	X	X	-	-	X
Pályázatos	5 Mrd Ft feletti	-	-	-	X	-	-	-	X	-
	nagyprojekt	-	-	-	X	-	-	-	-	-

A kétfordulós pályázatos kiválasztás menete – az akciótervi nevesítésen kívül – megegyezett a kiemelt kiválasztási eljárásával. Bár az akciótervi nevesítés lépésének kimaradásával, az első körös értékelést követően a projektjavaslatok nem kerültek a Kormány elé, tekintettel arra, hogy nagyprojektekről van szó, a támogatásra javasolt projektekről az NFÜ az illetékes miniszterrel közös előterjesztést készített a Kormány számára, és a Kormány döntött arról, hogy kérelmezze-e a nagyprojekt támogatását az Európai Bizottságnál.⁵¹ Így a Kormány általi kontroll végső soron e projektek esetében is megvalósult.

Az egy Mrd Ft-ot meghaladó támogatási igényű projektjavaslatok esetében, ahol a miniszter és az NFÜ nem értett egyet, indokolt volt a Kormány általi jóváhagyás. Az **5 Mrd Ft támogatási összeg feletti** (de az uniós nagyprojekt értékhatárt el nem érő) **pályázati eljárással** kiválasztott projektek a KEOP és a TIOP keretében kerültek megvalósításra a vonatkozó jogszabály szerint a Kormány jóváhagyásával.⁵² A TIOP esetében **a pályázati eljárás alkalmazását a versenyhelyzet megteremtése és a források szűkössége tette indokoltá.** A kiválasztott projektek esetében a vonatkozó jogszabályban⁵³ meghatározott feltételek teljesültek, azonban nem volt szükség szerű a kormány szintű jóváhagyás az NFÜ és a szaktárca egyetértése esetén, mivel a kétfordulós pályázati eljárásrend alapján a szakmai ellenőrzés a végső döntést megelőzően több körben is megtörtént. A többletintézkedés felesleges adminisztrációs terhet és idővesztést okozott.

A 2011. február 9. napjával hatályba lépő kormányrendeletben⁵⁴ megszűnt a kétfordulós pályázati eljárás, amit korábban a KEOP Irányító Hatóság alkalmazott a nagyprojektek kiválasztására. Az 5 Mrd Ft támogatási összeg feletti projektekhez továbbra is a Kormány jóváhagyása szükséges, amit a jelenlegi ellenőrzés nem tartott célszerűnek és hatékonynak az előzőekben leírtak szerint.

⁵¹ 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM rendelet 13. § (8) bekezdés

⁵² 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 3. § d) pont, 16/2006. MeHVM-PM rendelet 9. § (2) bekezdés

⁵³ 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 16. § (4) bekezdés c) pont

⁵⁴ 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet

2. A KIVÁLASZTOTT PROJEKT IDŐSZERŰSÉGE, CÉLSZERŰSÉGE ÉS MEGALAPOZOTTSÁGA

Időszerűnek tekintettük a javasolt projekteket, amennyiben határidős uniós, hazai kötelezettséget, fontos ágazati/regionális/társadalmi kérdésekre választ adó komplex, ún. zászlós hajó programokat és a szakpolitikai stratégiákban, távlati szakpolitikai elképzelésekben szereplő esedékes fejlesztéseket valósítottak meg.

Célszerűnek tekintettük a kiválasztott projekteket, ha azok az elfogadott távlati terveknek (stratégiák, koncepciók stb.), operatív programok céljainak megfelelő projektek voltak.

Megalapozottnak tekintettük a kiválasztott projekteket, ha azok költséghatékonysági számítással, időbeni ütemezéssel, szakmai indoklással alátámasztottak és a támogatási szerződésükben foglaltaknak megfelelően fenntarthatóak voltak.

2.1. A javasolt projektek időszerűsége

A projektek kiválasztásában a 2004-2006-os időszakhoz hasonlóan fontos szerepet játszott a „viszonylag jó előkészítettség”, mint időszerűségi tényező és az uniós pénzfelhasználási szabály miatt a keretvesztés elkerülésének célja.

A **KMRFT** véleménye szerint, *„időszerűnek azt a projektet lehet tekinteni, amelynek megvalósítására reális társadalmi (piaci) igény mutatkozik, és viszonylag jó előkészítettséggel rendelkezik”.*

A **NEFMI** időszerűnek tekintette azt a projektet, *„amely stratégiaileg megalapozott, stratégiai dokumentumokhoz illeszkedik, azok megvalósítását szolgálja, mérhető, elérhető célokkal rendelkezik, a javasolt megvalósítási mód költséghatékony, előkészített, jogszabályi háttere biztosított, vagy a jogalkotási tervben a projekttel összefüggésben tervezett biztosítása van és nincs alternatív megvalósítási lehetőség”.* Tehát utalt a 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 17. § (2) bekezdés meghatározásaira.

A **TIOP** esetében időszerű az a projekt, amely leginkább válaszol az aktuális társadalmi változásokra és jogszabályi, stratégiai feladatokra.

A **TIOP** 2.2.1. (75. sz. projekt) Országos Mentőszolgálat sürgősségi mentést, légi mentést segítő projektje 11,5 Mrd Ft támogatási keretet köt le, a cél fontos, mégsem kötötték meg a támogatási szerződést már négy éve (1 492 nap telt el a támogatási javaslattól a helyszíni ellenőrzés napjáig). A támogatási szerződés megkötéséhez a kedvezményezettnek fel kell állítania a projektirányító testületét, és igazolnia kell az önerő meglétét.

A projektek megvalósítottak **uniós kötelezettséget is**, a regionális operatív programoktól eltekintve (az ellenőrzött projektek között: szennyvízkezelés, hulladékgazdálkodás, árvízvédelem, közlekedés, belső piaci szolgáltatások stb. területen), de voltak kötelezettségek – köztük lejárt uniós határidős kötelezettségek is –, amelyek a jelentős ÚMFT források ellenére még nem teljesültek.

A támogatott projektekkal és az egyéb, hazai forrásból megvalósuló fejlesztéseken felül az uniós kötelezettség teljesítésének forrásigénye

pontosan nem volt ismert a tervezési dokumentumokból, és az sem, hogy ezeket további uniós vagy tisztán hazai forrásokkal kell megvalósítani.

A **KEOP** esetében az EU hulladékokról szóló irányelve a KEOP-111 Pályázati felhívás F10. vonatkozó jogszabályok indikatív listája pontban fel volt tüntetve, valamint az irányelvnek megfelelő vállalatokat/indikátorokat a pályázati felhívásban, az adatlapon és a megvalósíthatósági tanulmányban is bekérték.

A **KÖZOP**-nál a 11. sz. mellékletben (Az EU kiemelt projektek és tengelyek a vasúti fejlesztések területén) bemutatott Lyon-Trieste-Koper-Ljubljana-Budapest-Ukrán határ EU kiemelt vasúti fejlesztési tengely koncepciótól két helyen is eltértek, de távlati fejlesztési célként az EU kiemelt vasúti fejlesztési tengelybe eső vonalak fejlesztése is cél maradt.

Az Operatív Program 2008-as és 2009-es módosításában betervezett, megvalósítani kívánt fejlesztések: a Boba-Székesfehérvár vonal helyett a Boba-Celldőmök-Pápa-Győr, illetve a Budapest-Miskolc-Tokaj-Nyíregyháza-Záhony vonal helyett a Budapest-Cegléd-Szolnok-Debrecen-Nyíregyháza-Záhony vonal. Ez utóbbinak része a Szajol-Püspökladány szakasz korszerűsítése (21. sz.) projekt is.

Az **EKOP** esetében a belső piaci szolgáltatásokhoz kapcsolódó feladat a 2006/123/EK irányelvben⁵⁵ foglaltak hazai megvalósítása, az érintett szolgáltatások elektronikus ügyintézésének lehetősége, a kapcsolódó elektronikus egyablakos ügyintézési pontok létrehozása volt az egyik (9. sz.) projekt célja. A kormányváltást követően a projekt végrehajtása megszakadt (a projekt tervezett záró időpontja 2010. 11. 30. volt, a helyszíni ellenőrzésünk végéig eltelt időszakban a támogatási szerződést nem módosították).

A **KEOP** ellenőrzésre kiválasztott 4 nagyprojektje (egy szennyvíz-, egy árvízvédelmi, egy hulladékkezelési és egy hulladékgyűjtő rekultivációs projekt) Magyarország EU csatlakozási kötelezettségeinek teljesítését szolgálták.⁵⁶

A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv⁵⁷ egyes szempontjai tükröződtek a hulladékgazdálkodásról szóló hatályos törvényben (2000. évi XLIII. törvény), és annak végrehajtási rendeleteiben (például a 94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék keletkezésének szabályairól). Azonban az EU új, 2008/98/EK irányelve – amely a hulladék keletkezésének megelőzést, a hulladék hasznosítását helyezi előtérbe – nem épült be a hazai szabályozásba (a Hgt. ezzel összefüggő módosítása tervezet szinten volt). A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv EU felé vállalt harmonizációs határideje 2010. december 12. volt, ennek nem teljesítése miatt az Európai Bizottság eljárást indított, és választ várt az illetékes magyar szervektől a kötelezettség teljesítésére vonatkozóan. A Vidékfejlesztési Minisztérium által a jelenlegi ellenőrzés részére adott tájékoztatás szerint az EU Hulladék irányelvének megfelelő Hulladékról szóló törvény hatályba lépése 2012 elején várható.

A Kormány a 2008. év végén lejárt OHT pótlására nem terjesztett elő javaslatot az Országgyűlés elé, a hulladékgazdálkodási tervek hiányát 2009-től az NFÜ (KEOP IH) megbízásából készült, az EU Bizottságnak megküldött „Támogatási Stratégia” pótolta az uniós támogatásokból finanszírozott fejlesztések esetében,

⁵⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 12-ei 2006/123/EK irányelve

⁵⁶ 1067/2005. (VI. 30.) Korm. határozat előterjesztése

⁵⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2008. november 19-ei 2008/98/EK irányelve

amely már figyelembe vette a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv új támogatási lehetőségeket. Ennek köszönhetően lehetőség nyílt az új és a már megvalósult projektek esetében is a kisebb léptékű, hatékonyságnövelő fejlesztések támogatására, illetve a rekultiváció önálló támogatására is.

A szennyvízes projektekhez kapcsolódó kötelezettségek teljesítésének derogációs határidejére nem teljesült minden kötelezettség, a 12. sz. mellékletben bemutatottak szerint (Egyes uniós irányelvekből adódó kötelezettségek teljesítésének helyzete a környezetvédelem területén).

A **KÖZOP** esetében a projektek jellemzően kapcsolódtak korábbi uniós finanszírozású projektekhez (PHARE, ISPA, Kohéziós Alap és Ten-T forrásokból elindított projektek), illetve EU-s kötelezettség teljesítését szolgálták (a transzeurópai közlekedési hálózat magyarországi részének fejlesztése). Magyarország uniós csatlakozásakor a Kohéziós Alap létrehozásáról szóló akkor hatályos rendelet szerint⁵⁸ 2006-ig csak a „környezetvédelem és a transzeurópai közlekedésinfrastruktúra-hálózatok terén megvalósuló, az Európai Unióról szóló szerződésben megállapított célok eléréséhez hozzájáruló projektekhez” vehetett igénybe támogatást.

A 2006. évtől hatályos Kohéziós Alapról szóló rendelet bővítette a felhasználási kört⁵⁹ a következők szerint: „transzeurópai közlekedési hálózatok, különösen az 1692/96/EK határozatban meghatározott közös érdekű kiemelt projektek; b) környezetvédelem a környezetvédelmi politikai és cselekvési program alapján meghatározott közösségi környezetvédelmi politikai prioritások körében. Ebben az összefüggésben az Alap beavatkozhat olyan, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos területeken is, amelyek egyértelmű környezeti előnyökkel járnak, nevezetesen az energiahatékonyság és a megújuló energiák, valamint a transzeurópai hálózatokon kívüli közlekedési szektorban a vasúti, folyami és tengeri közlekedés, az intermodális közlekedési rendszerek és kölcsönös átjárhatóságuk, a közúti, tengeri és légi közlekedés irányítása, a tiszta városi közlekedés és a tömegközlekedés”. Ez a módosítás tette lehetővé a transzeurópai hálózatokon kívüli fejlesztéseket, valamint a városi tömegközlekedés fejlesztését.

A **TÁMOP** esetében az Európai Képesítési Keretrendszerhez való csatlakozás uniós ajánlás volt,⁶⁰ nem keletkezett kötelezettség, de a 2069/2008. (VI. 6.) Korm. határozat kihirdetésével a javaslattevő vállalta az uniós célokhoz csatlakozást.

Az ÚMFT stratégiai dokumentumában és egyes operatív programokban kiemelt célként szerepeltettek komplex programokat ágazat/régió/társadalmi csoport lényeges kérdéseinek rendezésére.⁶¹ Az ÚMFT-ben meghatározottak szerint ezek több operatív programot érintenek, de költségvetésük, kijelölt felelősük nem volt. A javaslattevő minisztériumok például a TÁMOP minden ellenőrzött projektjét besorolták komplex programba (így nyertek támogatást). Továbbá az ellenőrzött projektek között szerepelt Záhony és térsége komplex program (több

⁵⁸ A Tanács 1994. május 16-ai 1164/94/EK rendelete 2. cikk (1) bekezdés

⁵⁹ A Tanács 2006. július 11-ei 1084/2006/EK rendelete 2. cikk (1) bekezdés a) és b) pont

⁶⁰ Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2008.04.23.) az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének létrehozásáról (Hivatalos Lap C 111., 2008.5.6)

⁶¹ Nevesítették a „Kis- és közepes vállalkozások komplex fejlesztése”, a „Takarékosan az energiával”, a „Tiszta környezet”, az „Egészségügy” stb. programokat.

operatív programból finanszírozott projektekkel), de ezek együttes kezelése, értékelése még nem valósult meg.

A 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendeletben a zászlóshajó-projekt fogalma nem szerepelt. **A különféle regionális és ágazati szempontok, az elkülönült finanszírozási források, valamint az elkülönült projektszervezetek miatt nehezen voltak koordinálhatóak a komplex megközelítésű projektjavaslatok.**

A **KMOP**, az **ÁROP**, az **EKOP** és az **ÉAOP** támogatási konstrukcióinak pályázati és kiemelt projekt felhívásai, valamint az útmutatói nem tartalmaztak a zászlóshajó-projektekre vonatkozó meghatározásokat.

A **KÖZOP**, a **TÁMOP** és a **TIOP** meghatározott zászlóshajó programokat, azokba mindegyik ellenőrzött projektet besorolták a javaslattevők, azonban a zászlóshajó fejlesztésekhez tartozó projektek koordinálása, együttes nyomon követése, és értékelése nem valósult meg, az OP-k megvalósítása során ez nem volt szempont, az EU felé nem kellett ezzel elszámolni.

A támogatásra javasolt, de támogatási szerződéssel nem rendelkező (69., 72 - 75. sz.) projektek megvalósítása a jogszabály szerint rendelkezésre álló egy évnél hosszabb ideje húzódik annak ellenére, hogy azok időszerűek és szükségesegek, így több mint 15 Mrd Ft támogatás felhasználhatósága kockázatos volt helyszíni vizsgálatunk idején (8. sz. melléklet, A támogatásra javasolt, de szerződéssel nem rendelkező projektek tájékoztató adatai). A szerződéskötés elhúzódnak főbb okai: nem megfelelő előkészítés a tulajdonviszonyok rendezésében (75. sz. projekt), a kedvezményezettek együttműködésének időigénye (69. sz. projekt), a műszaki tartalom átgondolatlansága (73. sz. projekt), koncepcionális okok és a források szűkössége (8 Mrd Ft-ról 1,6 Mrd Ft-ra kell áttervezni a 72. sz. projektet).

2.2. A kiválasztott projektek célszerűsége

Az ellenőrzött 43 megvalósítás alatti vagy megvalósult projekt mindegyike **hozzájárult az ÚMFT átfogó, általánosan meghatározott céljaihoz, közvetlenül, vagy közvetve támogatta a foglalkoztatás bővítését és/vagy a tartós növekedést.** A foglalkoztatás bővítését közvetlenül 6 (5 regionális és egy TÁMOP) projekt (14 %), közvetetten 28 projekt (65%), a tartós növekedést közvetve 27 projekt (63 %) szolgálta. (13. sz. melléklet, A támogatott projektek célszerűségének értékelése)

Az akciótervek a támogatási kritériumokat, elvárásokat a támogatások célkitűzései, indokoltsága, a támogatható tevékenységek leírásával, célértékek (indikátorok) megadásával tartalmazták.

Az **ÁROP**, az **EKOP** és az **ÉAOP** vizsgált projektjei összhangban voltak az ÚMFT-vel, illetve az operatív program céljaival.

Az **ÁROP** akcióterveiben, az útmutatókban az indikátorok olyan szempontok szerint kerültek meghatározásra, amelyek segítették a tervezett konstrukciók teljesülésének ellenőrzését.

Az **ÁROP** esetében számba vették az adott ágazati/régió szakmailag megoldandó feladataihoz szükséges beruházásokat, fejlesztéseket és a különböző lehetőségeket értékelték és összehasonlították a várható eredmény szempontjából.

A Miniszterelnöki Hivatal készítetett egy megvalósíthatósági tanulmányt a Kormányzati Személyügyi Központ szervezetének kialakításáról a 2. sz. projektnél egy könyvvizsgáló céggel, amelyben végeztek nemzetközi összehasonlításokat az alternatív beruházási lehetőségek felmérése területén. Megvizsgálták a humánpolitikai funkció jelenlegi helyzetének értékelését és megalkották a jövőbeli működés modelljét. A személyügyi központ szervezetfejlesztése és teljesítményértékelés projektnél nem volt alternatív javaslat, ezért az adott javaslat került jóváhagyásra és nem hasonlították össze más azonos típusú fejlesztésekkel.

A Miniszterelnöki Hivatal az 1. sz. projektnél számba vette az adott ágazati/régió szakmailag megoldandó feladataihoz szükséges beruházásokat, fejlesztéseket 12 szakterületre bontva a 1103/2006. (X. 30.) Korm. határozat szerint.

Az **ÁROP**-nál a stratégiai célokat végrehajtó különböző szakpolitikai eszközök kerültek mérlegelésre, és ennek alapján a szabályozás kapta a legnagyobb súlyt. Az Államreform koncepcionális megalapozása projektnél szintén nem volt alternatív javaslat, ezért az adott javaslat került jóváhagyásra a többi javaslattal szemben és nem hasonlították össze más azonos típusú fejlesztésekkel.

Az **EKOP** a Költségvetési Gazdálkodási Rendszer (KGR) komplex informatikai megoldását egyrészt a mindenkori kincstári és költségvetés gazdálkodást (tervezési, végrehajtási és beszámolási feladatokat) támogató ügyviteli, másrészt a mindenkori pénzügyi kormányzat feladatait támogató információs rendszerként kívánta megvalósítani (8. sz. projekt). A nyertes vállalkozó a megvalósítás során sorozatosan csúszott a határidőkkel, ezért többször kellett azokat módosítani. Végül a 2010 októberében közös megegyezéssel felbontották a szerződést. Az elkészült termékeket átvették. A leszállított, de át nem vett termékeket visszaadták és visszaszámlázták. A Kft. a szerződés megszűnéséből eredő költségeket megtérítette. Ezt az összeget – az NFÜ döntése, valamint a támogatási szerződés módosítása alapján – EU-s keretként kell kezelni, és a KGR feladatainak finanszírozására kell fordítani. Ezzel lezárult a KGR megvalósításának első szakasza.

2010 októberétől megkezdődött a KGR megvalósításának második szakasza (KGR II.). A majdani nyertes vállalkozónak az eddigi eredmények teljes körű felhasználásával kell befejeznie a KGR projektet. A támogatási szerződésben vállalt célok és indikátorok nem változtak. Az NFÜ tájékoztatása szerint a projekt megvalósítási határideje 2013. március 31., még nem érkezett hozzájuk kérelem a 2014. évet érintő módosításra.

Az **ÉAOP** "Záhony térség különleges gazdasági övezetének komplex gazdaságfejlesztési programja" (3. sz. projekt) a 2247/2007. (XII. 23.) Korm. határozat által kiemelt program részeként – a KÖZOP keretében szintén kiemelt projektként folyó út és vasút fejlesztés (NIF ZRt./MÁV Zrt. beruházásban) mellett –, a térségben hagyományosan meglévő logisztikai tevékenységgel párhuzamosan további ipari tevékenység megtelepítését célozta meg. A projekt esetében a támogatási szerződésben a 2. sz. támogatási szerződéskötési feltételként nevesítésre került a bíráló bizottság azon feltétele, hogy "a projektgazda – az előleg igénybe-

vételének lehetősége mellett – az első tényleges kifizetésig szerződéssel támassza alá, hogy a projekt területének legalább 20%-át betelepülő vállalkozások igénybe vették. Tényleges kifizetés csak ezen feltétel teljesülésével történhet”. A feltétel nem teljesülése miatt mind az 1. sz. mind a 2. sz. kifizetési kérelmet elutasították.

A ROP Irányító Hatóság azonban figyelembe véve a kedvezményezett indoklását, javaslatát, valamint a benyújtott dokumentumokat, a 2. sz. támogatási szerződéskötési feltétel teljesülésére 2011. december 31-ei határidőt írt elő. A benyújtott, területvásárlásra/bérletre vonatkozó szándéknyilatkozatok alapján a ROP Irányító Hatóság engedélyezte a korábban felfüggesztett kifizetések feloldását azzal, hogy a feltétel teljesítéséig a leszerződött támogatás összegének 10%-a visszatartásra kerül. Mivel jelenleg szabálytalansági eljárás is folyamatban van a projekthez kapcsolódó biztosítékok nem megfelelő rendezettsége miatt, a kifizetések megkezdése a projektgazda Regionális Fejlesztési Holding Zrt. részére jelenleg bizonytalan időpontra tehető.

A 2007. augusztus 1-jén elfogadott **KMOP** alapvetően a 2006. március 28-án elfogadott Közép-Magyarországi Régió Stratégiai Tervre (Kreatív régió) építve készült el, kiegészítve azt az ágazati fejlesztési célokkal. Ennek megfelelően a döntési szinteken elfogadott kiemelt projektek illeszkedtek a KMOP-hoz és egyúttal összhangban voltak az Közép-Magyarországi Régió Stratégia Tervével is. A KMOP cél- és prioritás rendszere is összhangban van az ÚMFT-vel. A prioritások megjelentek a régiós célkitűzésekben.

Az akciótervek a KMOP prioritásai szerint épülnek fel. A prioritások a KMOP szerint ún. beavatkozási irányokat támogatnak, az AT-ben pedig támogatási konstrukciók szerint különülnek el a források, a kettő pedig eltért egymástól. Ezért az akciótervekben nem feleltethető meg egyértelműen – *csupán logikailag* - hogy a támogatási konstrukciók, mely beavatkozási irányhoz tartoznak.

A **GOP**-nál az ellenőrzött, egyetlen megvalósítás alatt álló kiemelt projekt (10 sz. projekt) a GOP befektetés ösztönzés és piacfejlesztés konstrukcióban szerepelt, az akciótervben nevesítették. A projekt kapcsolódik Magyarország közép-távú külgazdasági stratégiájához.⁶²

A **KEOP** projektek az ÚMFT-vel, illetve az ágazati, regionális stratégiákkal, illetve az operatív program céljaival összhangban voltak. Az ÚMFT két átfogó céljával – a foglalkoztatás bővítése és a tartós növekedés elősegítése – nem közvetlenül kapcsolódtak, hanem a horizontális politikák keretében, a környezet fenntartható használata keretében kaptak helyet. Akcióterv és a pályázati kiírás szempontjai objektíven meghatározhatók, értékelhetők és számon kérhetők voltak. A környezetvédelmi projektek az uniós kötelezettségekből eredő célok teljesítéséhez járultak hozzá. Ezek az infrastrukturális projektek hosszú távon hatnak a gazdaság növekedésére.

A vizsgált **KÖZOP** projektek kiemelt és nagyprojektből álltak. A 2007-től a Kohéziós Alap forrásainak felhasználási lehetősége kibővült a jelentés 2.1. pontjában leírtak szerint (többek között EU-s vasúti fejlesztési tengelyen kívüli, tiszta

⁶² 2169/2005. (VIII. 3.) Korm. határozat

városi közlekedés és tömegközlekedés fejlesztési lehetőséggel), amit az operatív program céljai tartalmaztak és ezzel összhangban támogattak ilyen típusú projekteket.

A KÖZOP-on belül kiemelt jelentőségű, és valóban kiemelt támogatású volt a **budapesti 4-es metró** beruházás. E beruházás támogatása a 13 KÖZOP-os nagyprojekt támogatásának egy ötödét tette ki, mintegy 210 Mrd Ft volt. A beruházást az ÁSZ egyedileg ellenőrizte.⁶³ A jelentés szerint „a főváros által felügyelten, a BKV Zrt. beruházásában valósul meg a 4-es metró I. szakasza a Magyar Állam társfinanszírozása és garanciavállalása mellett, valamint az EU támogatásával. A beruházás túllépte a tervezett költség- és időkereteket és az ellenőrzés időpontjában olyan állapotban volt, amelyben a beruházás lebonyolítására létrehozott feltételrendszer miatt nem lehetett pontosan meghatározni a beruházás várható összköltségét és a befejezés időpontját”.

A jelentés megállapításai szerint a projekt időbeli elhúzódsának és a költségek növekedésének okai a következők voltak:

- „a beruházás vezértechnológiáját jelentő vonalalagút építése (beleértve a kapcsolódó műtárgyakat) és a Gellért téri állomás szerkezetátépítése során kitűzött költség- és időcélok nem teljesültek”;
- „az állomások műszaki, gazdasági előkészítése nem volt megfelelő, mivel az engedélyezési eljárások és az állomások szerkezetépítési tenderterveinek készítése párhuzamosan folyt”;
- az EU Bizottsága jóváhagyó határozatában 11 db szerződést (57 Mrd Ft értékben) nem elszámolható költségnek minősített;
- „a beruházó 2008. év végén annak tudatában kötött szerződést a Bamco-val, hogy nem állt módjában szerződéses kötelezettségeit időben teljesíteni. A szerződéskötéskor nem állt rendelkezésre a Gellért téri állomás jóváhagyott építési engedélyezési terve, azt csak háromnegyedével később adták át a vállalkozónak. Továbbá az indítóakna építéséhez szükséges terület még nem állt rendelkezésre. A szakszerűtlen beruházói döntéssel megvalósult szerződéskötés eredményeként a vállalkozói követelések keretében a Bamco-nak „többletráf fordítás” címén megítélt 17,4 millió euró összeg kifizetése már teljesült a tartalékkeret terhére”. A beruházó kötelezettségeinek teljesítési késedelmei miatt saját hatáskörben, mérnöki változtatási utasítás formájában megváltoztatta a szerződéses feltételeket, egyrészt kötbérterhes határidőket eltörölték, másrészt 35 héttel meghosszabbította a létesítmény megvalósítási időtartamát, harmadrészt hozzáférési időket módosított.”.

A projekt részét képező járműtender elhúzódsa miatt a beruházás várható összköltsége és a befejezés időpontja jelen helyszíni vizsgálat időpontjában sem volt meghatározható teljes bizonyossággal. A beruházás folyamatban van, a támogatási szerződés módosítása szerint a projekt műszaki megvalósításának határideje: 2012. december 31., de az Irányító Hatóság nyilatkozata szerint⁶⁴ ez várhatóan módosul.

⁶³ 1023 sz. ÁSZ jelentés

⁶⁴ 25. sz. projekt 4. sz. Kérdőív 1. pontja.

A Fővárosi Önkormányzat tájékoztatása szerint a metróépítés engedélyokiratának módosítása 2011 októberében került volna a Képviselő Testület elé a bekezdési költség és a befejezési határidő újbóli meghatározásáért.

Hutiray Gyula főpolgármester-helyettes úr 2011. november 23-án kelt, az ellenőrzés számára adott tájékoztatása szerint: *„Az engedélyokirat módosítását nem tartom önmagában lehetségesnek, annak a Magyar Állam- Főváros szerződésével való összhangját mindenképpen biztosítani kell. A két kérdés csak együtt kezelhető.”*

A **KÖZOP** másik, Fővárost érintő, akciótervben nevesített, támogatási szerződéssel rendelkező, elhúzódó projektje a **Budai fonódó villamos (26. sz.) projekt** volt. Előkészítése során az érintettekkel való egyeztetés nem volt megfelelő, ezért a fejlesztés Margit híd alatti ágának megvalósítása a helyszíni ellenőrzés idején bizonytalan volt. A helyszíni ellenőrzést követően aláírásra került a projekt előkészítéséről szóló Támogatási Szerződés.

A Vasúti Hatóság az engedélyezési eljárást felfüggesztette, mivel a Fővárosi Önkormányzat és a II. kerület képviselő testülete a felvetődött problémákat nem tudta egységesen megoldani. A II. kerület nem tartotta eléggé indokoltnak és kidolgozottak a már elkészített tanulmányokat és terveket, így nem állt módjában a tulajdonosi hozzájárulását megadni. Az NFÜ elnöke 2011. május 5-én levélben kereste meg a Fővárosi Önkormányzatot és javaslatot tett a problémák megoldására. A II. kerület képviselő testülete az NFÜ javaslatát elfogadta és az eredeti projekt két ütemre való megbontását javasolta. A „Moszkva-téri ág” a javaslat szerinti műszaki tartalommal való mielőbbi megvalósítását és a „Bemrakparti ág” további vizsgálatát, szükség szerinti módosítását támogatta. A projekt a helyszíni vizsgálat idején még tárgyalási és egyeztetési szinten volt. A helyszíni ellenőrzést követően az eredeti projekt műszakilag két külön projektre vált szét, ezen két kivitelezési projektet a KÖZOP kiemelt zsűri 2011. novemberi ülésén támogatásra alkalmasnak találta, azokra Támogatási Szerződés köthető. A még el nem kezdett projekt támogatási szerződése pedig visszavonásra kerül.

A **TÁMOP** projektek a tartós növekedésre csak közvetetten hatottak, mivel azok 53%-a módszertan fejlesztési, 27%-a pályázatos projekteket segítő működtetési jellegű feladatokat láttak el. Az operatív program valamely céljához (prioritás szinten) minden projekt hozzájárult. A projektek javaslatlétélekor különböző kidolgozottsági szintű távlatos fejlesztési elképzelés 26 projektnél (60%) volt, a projekt támogatási javaslata után készítettek hosszabb távú fejlesztési elképzelést 6 projekt esetében (14%). A projektek 27%-a esetében nem volt releváns a stratégiakészítés, mivel a projekt működtetési jellegű kiadást tartalmazott.

A célok mindegyik projekt esetében beazonosíthatóak voltak mind az ÚMFT, mind pedig a TÁMOP dokumentumában, azaz ebből a szempontból nem volt céltól eltérő felhasználás. A céloknak megfelelés esetenként csak az irányokat határozta meg számszerűsített célok hiányában.

„Egyértelműek, de nem számszerűsítettek a célok.” 28. sz. projekt 1. kérdőív 2.2.2. pont.

A módszertani alapokat kidolgozó projektek (28., 29., 30., 31., 44., 45., 56., 57., 59., 65., 74.) céljai megfeleltek ugyan az ÚMFT/TÁMOP céljainak, de eredményük, hatásuk csak közvetetten segíti ezeket a célok teljesítését.

A 29. projekt képzést is folytat, ami által „a közművelődési intézményekben és múzeumokban szervezett nem formális tanulási alkalmak résztvevőinek száma” prioritás szintű indikátorhoz közvetlenül is hozzájárul.

A pályázatos projekteket támogató kiemelt projektek céljai inkább a technikai segítségnyújtás céljait szolgálták az operatív program részeként (27/42., 44., 46., 56., 57., 58. sz. projektek).

Az indikátorok átdolgozásával a TÁMOP végrehajtásával elérni kívánt számszerűsített célértékek, a célértékek számbavételének módszere, mind pedig a célok elérésének időpontja esetenként változott, azonban az indikátorok módosításának Európai Bizottság elé terjesztése és jóváhagyása folyamatban volt az ellenőrzés idején.

A társadalmi elvárásokat tekintve kiemelt jelentőségű a **TIOP sürgősségi el-látás fejlesztése-mentés, légi mentés** (75. sz.) projektje. A projekt nevesítését a 2007-2008. évi akcióterv módosítás 4 e) melléklete rögzítette, miszerint „a meghatározott előfeltételek teljesítés esetén indítható a projekt a jelölt időpontban.” A projekt támogatás kerete és összköltsége 7 Mrd Ft, a kedvezményezett az OMSZ volt. A támogatási konstrukció indítását 2008. IV. negyed évre, zárását 2011. IV. negyed évre ütemezték.

A 1004/2008. (II. 7.) Korm. határozat 4. b) pontja rendelkezett arról, hogy „készüljön jelentés a Kormány részére azon projektek előrehaladásáról, amelyekre nézve az Irányító Hatóság támogatási szerződést nem kötött. Felelős: fejlesztéspolitikáért felelős miniszter; Határidő: az akcióterv érvényességi ideje alatt folyamatos.”

Az NFÜ az adatszolgáltatás során egy jelentést bocsátott az ellenőrzés rendelkezésére, melyben a vizsgált projektre vonatkozóan a következő indoklás szerepel: „Az OMSZ szervezete jelenleg nem rendelkezik a forrásokat megfelelően koordináló Projekt Irodával.”⁶⁵

A 2009-2010. évi akciótervben a projekt áttekérésre került, a támogatás összege 11,5 Mrd Ft-ra változott. A támogatás tervezett mértéke 100%. A szaktárca a konstrukción belüli, korábbi egyetlen kiemelt projekt megvalósítását két fázisban tervezte (7 és 4,5 Mrd Ft a beszerzendő eszközök, gépjárművek amortizációjának átütemezésével összefüggésben). A konstrukció indítását az eredeti időponthoz képest 1 évvel későbbre (2009. IV. negyed évre), a zárását másfél évvel későbbre (2013. második negyedévére) ütemezték.

Az NFÜ a projektjavaslat benyújtását 2010. 06. 30-áig kérte, amely a helyszíni ellenőrzés befejezéséig, a módosított tervezett időponthoz képest 8 hónappal később sem történt meg.

⁶⁵ Az akciótervekben korábban nevesített kiemelt projektek előrehaladásáról szóló, a Kormány részére 2009 januárjában készített jelentés 3.C melléklete szerint.

2.3. A javaslattevő szerv javaslatainak megalapozottsága

Az ellenőrzött 43 támogatott projektet a javaslattevők szakmailag megindokolták. Az egyes operatív programok projektjei költséghatékonyságának, ütemezésének alátámasztása programonként eltért egymástól.

Az uniós meghatározás szerinti, infrastrukturális nagyprojektek esetében a projektek előkészítése során uniós tanácsadók⁶⁶ – a JASPERS⁶⁷ keretében – nyújtottak szakmai tanácsot többek között a költség-haszon elemzéshez, a gazdaságossági szempontok megítéléséhez.⁶⁸

Elmaradt a korábbi támogatásokból megvalósult fejlesztések hatékonysági, gazdaságossági értékelése. Nem készült sem az NFT/OP, sem az ÚMFT/OP első két akciótervének megvalósulásáról ilyen célú értékelés sem a szaktárcánál, sem az NFÜ szervezetében. Az egyes projektek gazdaságosságának, ütemezésének megalapozottsága programonként eltért egymástól, bár értékelésüket a 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 17. § (2) bekezdés c) pontja szerint el kellett végezni.

A pénzügyi, szakmai megalapozatlanságra utalt a projekt költségvetésének jelentős növekedése (akár többszörös) vagy csökkenése (akár felére);⁶⁹ a projektek befejezési késedelme és áttervezések szükségessége a következők szerint.

Az **ÁROP** Államreform koncepcionális megalapozása projektnél a főbb határidőket nem tudták tartani.

⁶⁶ Az Európai Bizottság (Regionális Politikai Főigazgatóság), az Európai Beruházási Bank, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank és a Kreditanstalt für Wiederaufbau partnersége keretében főként az Európai Bizottság és e mellett a többi partner által delegált szakértők lehettek.

⁶⁷ A JASPERS technikai segítségnyújtási eszköz annak a tizenkét EU-tagállamnak, amelyek 2004-ben, illetve 2007-ben csatlakoztak az EU-hoz. Az érintett EU-tagállamok számára olyan támogatásokat nyújt, amelyekre a magas színvonalú, nagyprojektek előkészítéséhez van szükségük.

⁶⁸ Az NFÜ egyik közreműködő szervezete 2009-ben készítette a szennyvíztisztítási és ivóvíz ellátási projektekhez útmutatót, amely tartalmazott fajlagos költségeket, de ezeket nem tekintették normának. A 0948 sz. ÁSZ jelentés szerint korábban, a 2000-2006-os időszak szennyvízkezelési projektjei esetében „A hazai fajlagos költségeket nem alkalmazták, a projektek tervezett beruházási költsége sokkal inkább más uniós országok projektjeinek költségéhez hasonló volt.”, akkoriban is uniós szakértők tanácsadása mellett.

⁶⁹ Egy projekt (az államreform koncepcionális megalapozása) a tervezett költségvetés feléből is megvalósult, vagy egy másik (a budapesti Margit híd fejlesztése) projekt összköltségvetése (támogatott és nem támogatott rész) a támogatási szerződés megkötését követően egy hónappal, a közbeszerzés után két és félszeresére növekedett. További jelentős költségnövekedés várható még két projekt (a 4-es metró, a budai fonódó villamos közlekedés megteremtése) esetében ahol a növekedés mértéke még nem volt ismert a helyszíni ellenőrzés idején.

A projekt befejezésének határideje 2008. december 31-ről 2009. december 31-re módosult a feladat Miniszterelnöki Hivatalból az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumba történő áthelyezése miatt.

Az **EKOP** 8, 9. sz. kiemelt projektek esetében vizsgálták ugyan a költségek, költségfajták megalapozottságát, illetve történt ár-érték arány vizsgálat, amelyet a megvalósíthatósági tanulmány tartalmazott, azonban a projekt ütemtervében szereplő eredeti, főbb határidőket, költségeket csak részben tudták tartani a projektek megvalósítása során.

A 8. sz. projekt a tervezett befejezése 2010. március 30. volt, azonban a projekt jelenleg is megvalósítás alatt áll sorozatos csúszások miatt.

A 9. sz. projekt esetében a projekt ütemtervében szereplő eredeti, főbb határidőket részben tudták tartani. Nem volt alkalom a támogatási szerződés módosítására, mert a projektet leállították a támogatási szerződés módosítási kérelem benyújtását megelőzően.

Egy **ÉAOP** keretében megvalósított beruházás finanszírozási forrásainak nem megalapozott tervezésére példa a 3554,5 M Ft elszámolható összköltségű (3. sz.) projekt, melynek a támogatás összege 1777,2 M Ft volt. Az előlegként kifizetett 300 M Ft kivételével nem kapott támogatást a kedvezményezett az NFÜ-től, de ennek ellenére a projekt műszakilag megvalósult. Tekintettel arra, hogy az önerő biztosítása is állami forrásból történt (az RFH Zrt.-n keresztül) jelenleg a projekt teljes költsége (3554,5 M Ft) – áttételesen ugyan – a költségvetést terheli a projekt hasznosulása nélkül, a támogatási feltétel (a projekt területének 20%-ára betelepülő vállalkozások) hiányában is.

A **KMOP** esetében a javaslattevő ellenőrizte a projektek költséghatékonyságát, szakmai megalapozottságát és ütemezésének megalapozottságát, azonban a javaslatok ezen kidolgozottsági szintjén a formai megfelelőséget vizsgálta, nem értékelőként járt el. Szakmai, pénzügyi szempontokat a későbbi folyamatokban az NFÜ és a közreműködő szervezet vizsgált.

A **KMOP** 19. sz. projekt (Margit híd felújítása) költségvetése közel két és félszeresére növekedett a támogatási szerződéskötést követően mintegy két hónappal, a közbeszerzési eljárás lefolytatása után. A költségek emelkedése a projektgazda önrészenek növekedését eredményezte, a támogatások növekedését nem. A költségnövekedés oka a szerződés módosítása szerint a kivitelezői közbeszerzés eredménye.⁷⁰ Annak megállapítása, hogy mekkora szerepe volt a költségek növekedésében a közbeszerzésnek és egyéb tényezőknek (műszaki tartalom változása, tervezés nem kellő megalapozása), a projekt részletes, egyedi ellenőrzésével állapítható meg.

Az eredeti szerződés 2009. 05. 14-én kelt, 2009. 06. 15-étől hatályos, a hivatkozott közbeszerzési eljárás eredményhirdetése 2009. 07. 24-én volt, ekkor derült ki, hogy alacsony volt az eredetileg tervezett költségvetés, a projekt EU terminológia szerint nagyprojekt lett és elfogadásáról kérelmet kellett benyújtani az Európai Bizottságnak. A kérelmet 2011. augusztus 4-én másodjára is benyújtotta az Irá-

⁷⁰ Az indoklás 2011. 07. 29-ával módosított szerződésben szerepel.

nyító Hatóság, de azt az Európai Bizottság még nem fogadta el ellenőrzésünk végéig.

Az eredeti és a módosított szerződés szerinti költségek alakulását a következő 4. sz. táblázat tartalmazza.

4. sz. táblázat

Szerződés aláírásának dátuma	Támogatás összege (intenzitása)	Projekt költségvetése	Elszámolható költségek	Fizikai teljesítés határideje
Eredeti: 2009.05.14.	6 Mrd Ft (50%)	12 Mrd Ft	12 Mrd Ft	2011.06.01.
1. sz. mód. 2011.07.29. ⁷¹	6 Mrd Ft (24,3%)	29,4 Mrd Ft	24,6 Mrd Ft	2011.09.01.

A módosított szerződés 5. sz. melléklete számol be a műszaki tartalom változásáról és tartalmaz a korábbinál részletesebb pénzügyi ütemtervet, melyet a nagyprojektek esetében kell elkészíteni. A projekt részletekbe menő műszaki tartalmának ellenőrzése nem képezte jelenlegi ellenőrzésünk tárgyát, a szerződés 5. sz. melléklete szerint az eltérések a következők: építéstechnológiai váltás, bontás-építési technológiaváltás, lépcső és burkolata, „Rosztrál” oszlopok, kerékpárút megvalósítása. Az nem részletezett, hogy mely változás milyen költségvetési módosítást eredményezett.

A **GOP** esetében a részben megvalósított 10. sz. projekt (ITDH Zrt.) döntéséhez projekt adatlap és megvalósíthatósági tanulmány készült. A projekt és a konstrukció a GOP-nak külön meghatározott támogatási területe volt.

A projekt szükségességét az akciótervben a következőkkel indokolták:

- „A külföldi működő tőke Magyarországra vonzása és beintegrálása a magyar gazdaságba, az ország kedvező befektetési célországként való bemutatásával, valamint célzott befektető-kereséssel, projekt-gyűjtéssel és -kezeléssel. Információkkal és háttér munkával segíteni a konkrét befektetéseket és az érdeklődő cégeket, befektetői csoportokat.
- Információk átadásával, kapcsolatépítéssel és különböző programokkal, események szervezésével és egyéb szolgáltatásaival cél a magyarországi vállalkozások helyzetbe hozása a külpiacokon, segítve az e téren mutatkozó relatív hátrányuk lefaragását, illetve integrálódásukat a nemzetközi kereskedelembe és a világgazdasági folyamatokba.”

A 10. sz. projekt (ITDH Zrt.) esetében időközben a feladat az ITDH-től 2011. 01. 01-jétől átkerült a Nemzeti Külgazdasági Hivatalhoz – amely az NGM felügyelete alatt álló költségvetési szerv –, miközben a projekt 4,5 Mrd Ft-os költségvetéséből már elköltöttek 2,1 Mrd Ft-ot. A helyszíni vizsgálat végéig nem kaptunk tájékoztatást arról, hogy folytatódik-e tovább a projekt az ITDH Zrt.-

⁷¹ Mint arról a 3.3. pontban szólunk, a két időpont között (eredeti szerződés és 1. sz. módosítás) az Európai Unióhoz be kellett nyújtani a nagyprojekt jóváhagyási kérelmet.

nél, vagy hogyan tudja a feladat mellé a forrást is átvenni az új költségvetési szerv. A projekt sikeres befejezése tehát a helyszíni ellenőrzés idején még kérdéses volt.

A **KEOP** hulladékgazdálkodással és a rekultivációval kapcsolatos projektjei megvalósításának megalapozottságához hiányzott a (2009-től) hatályos Országos Hulladékgazdálkodási Terv (OHT). A KEOP Irányító Hatóság lehetőségeinek megfelelően támogatási stratégiában, az operatív program, és az akcióterv szintjén tervezte, és a Pályázati felhívások révén rendelkezésre bocsátotta a forrásokat az ISPA/KA és a KEOP hulladékgazdálkodási és rekultivációs projektek megvalósításához.

A KEOP kiemelten kezeli a Csatlakozási Szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítését, de több ponton is leszögezi: *„Az elvégzendő feladatok költsége nagy valószínűséggel meg fogja haladni a rendelkezésre álló forráskeretet.”*; *„Magyarország a fennmaradó kötelezettség-vállalásokat a 2010 utáni időszakban, kormányzati források felhasználásával kívánja teljesíteni.”* Mindezek ellenére a KEOP nem definiálja, hogy a fennálló kötelezettségekből mekkora arányt tud teljesíteni, és mi az, ami a központi költségvetési forrást terheli. A helyszíni ellenőrzésünk idején nem volt ismert számszerűen annak becslése, hogy *„nagy valószínűséggel”* mekkora összeggel kell a kormánzatnak szerepet vállalnia a KEOP forrásain túl a vállalt EU-s kötelezettségek teljesítésére.⁷²

A **TÁMOP, TIOP** ellenőrzött projektjeihez az irányító hatóság tervezési felhívást úgy tett közzé, hogy nem határozott meg sem költség-, sem időnormákat, nem tette objektíven mérhetővé a projektek költségének indokoltságát, pénzügyi megalapozottságát. A projektek szakmai megalapozottságát gyengítette, hogy a kiemelt projektekre az akcióterv meghatározta a feladatokat, a később megjelent tervezési felhívás rövid határidőt engedett a projektjavaslat kidolgozására, benyújtására.

Az elő zsűri javaslattétele és a tervezési felhívás között átlagosan 207 nap telt el (max. 407 nap a 29. sz. projekt esetén, min. 43 nap az 56. sz. visszavont projekt esetén, a megvalósultak közül min. 190 nap). Tehát a tervezési felhívásokat több hónappal a jóváhagyást követően, az akciótervekben foglaltaknak megfelelően tették közzé, amikor a kedvezményezetteknek a tervezéssel kellett foglalkozni, bár az Irányító Hatóság helyszíni ellenőrzésünket követő tájékoztatása szerint *„...a kedvezményezett saját felelősségre”* a támogatási szerződés megkötése előtt is megkezdte a projekt megvalósítását.

Az ellenőrzött **24 támogatásra javasolt, de később visszavont projektek** közül egyet az akciótervi nevesítést követően vontak vissza (lásd 7. sz. melléklet, A támogatásra javasolt, de szerződéssel nem rendelkező projektek tájékoztató adata). Egy esetben a kedvezményezett lépett vissza, mert nem tartotta szükségesnek a fejlesztést (37. sz. projekt, a Debreceni Aquaticum), egy kedvezményezett hazai forrást, nem uniós forrást kíván igénybe venni (63. sz. projekt 33. sz. főút Hortobágy szakasz megerősítése). 16 esetben a támogató vonta vissza a megvalósítási javaslatot. Ebből 10 esetben a visszavonás oka a szaktarca stratégiájába való illeszkedés hiánya (47-54., 58. és az 60. sz. projektek),

⁷² Környezet és Energia Operatív Program félidei áttekintő értékelés (Long/25. o.)

két esetben az önerő hiánya (66., 68. sz. projektek) volt. Egy-egy esetben pedig a nem megfelelő előrehaladás, illetve az Új Széchenyi Terv prioritásaihoz szükséges forrás biztosítása (39. sz. projekt), a támogatás feltételét képező beszállítói szerződés hiánya (55. sz. projekt), a hiányos projektjavaslat (67. sz. projekt) és a tervezett fejlesztés másik két projektben való megvalósítása (71. sz. projekt) volt. A meghiúsult projektek közül 6 esetben azzal vonták vissza a javaslatot, hogy áttervezés után újra benyújtják.

3. A KIVÁLASZTOTT PROJEKTEK EREDMÉNYESSÉGE

Eredményesnek tekintettük a kiválasztott projekteket, ha – az időszereően, célszerűen és megalapozottan kiválasztott⁷³ – projektek elérték a tervezett céljukat, valamint a felhasznált források és az eddig elért, illetve várható eredmények összhangban voltak.

Az ellenőrzött 43 támogatott, szerződéssel rendelkező projekt közül 25 projekt megvalósítás alatt volt a helyszíni vizsgálat befejezésekor (508,6 Mrd Ft támogatás) és 18 (15,3 Mrd Ft támogatással) műszakilag, tartalmában megvalósult, azaz szakmailag befejeződött. A megvalósult 18 projektek közül 12 hasznosult, egy projekt teljesítése vitatott, egy projekt teljes körű hasznosításához jogszabály hiányzott (2. sz. projekt), a módszertani fejlesztéseket tartalmazó 3 projekt (30., 44., 45. sz. projektek) hasznosulása a későbbi felhasználók érdeklődéséhez kötődött, 2 projekt (27., 32. sz. projekt) az általa támogatott projektek lezárásával véglegesen befejeződött. (9. sz. melléklet, A hasznosuló projektek eredményességének értékelése)

3.1. Az eredményes projektek kiválasztásához szükséges kritériumrendszer megléte

A kiemelt és nagyprojektek kiválasztásához irányt mutató hazai szakpolitikai stratégiák, koncepciók 2. pontban részletezett hiányosságai – az NFT megvalósításához hasonlóan – teret engedtek a támogatások gyors elosztásával érvényesülő pénzügyi szempontoknak.⁷⁴ A szakpolitikai célok a javaslattevő minisztériumok által kidolgozott projektjavaslatokban fogalmazódtak meg. A vizsgált kiemelt projektek mellé a javaslattevő szervek nem dolgoztak ki alternatív javaslatokat (kivéve KÖZOP, regionális operatív programok útépitési javaslatai), ezért a kiválasztáshoz szükséges kritériumrendszer értékelésére nem volt lehetőség.

A kormányzati döntési folyamatban, a vonatkozó kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően a kiemelt projekteket az ötletek, javaslatok nagy száma ellenére nemzeti szinten egyedinek tekintették (nem versenyeztették), és hatásukat tekintve azokat nem rangsorolták. 2007 és 2008 folyamán a Kormány projekt ötleteket, kezdetlegesen kidolgozott projekteket tárgyalt és javasolt támoga-

⁷³ Az időszerűség, célszerűség és a megalapozottság kritériumait részletesen a részletes megállapítások tartalmazzák ellenőrzési szempontként.

⁷⁴ 0636 sz. ÁSZ jelentés

tásra az ötletek beérkezése sorrendjében megvalósíthatósági tanulmány, a teljes bekerülési költség és a vállalt kötelezettségek ismerete nélkül.⁷⁵

Az értékelés és rangsorolás elmaradásával az eredményességi szempontok hátterbe szorultak, és nem állapítható meg, hogy összességében a célokat leginkább, illetve legnagyobb mértékben szolgáló projekteket választották-e ki.

Az előzőekben foglalt megállapítások alapján a jelentésben javaslatot tettünk (1. a) javaslat) a nemzeti fejlesztési miniszternek. Az NFÜ elnöke észrevételében kérte a javaslat törlését.

Nem fogadtuk el az 1. a) javaslat törlésére vonatkozó álláspontot. Az észrevétel elutasítását indokolta, hogy az NFÜ elnöke az ellenőrzött 2007-2008-as és a 2009-2010-es akciótervek utólagos felülvizsgálatáról és ez alapján 2010 novemberében visszavont kiemelt projektekről (nem megfelelő előrehaladás, szakpolitikai koncepciók változása, források kimerülése miatt) tájékoztatott, azonban a javaslatunk nem az utólagos felülvizsgálatra vonatkozott. A jelentésben annak kivizsgálását javasoltuk, hogy a kiemelt projektek támogatási javaslatáról való kormányzati döntések során (az ellenőrzött időszakra eső 2007-2008-as és a 2009-2010-es akciótervi nevesítéseket megelőzően) miért nem értékelték a projektek ÚMFT célokhoz való hozzájárulásának mértékét. Az előzőek alapján a nemzeti fejlesztési miniszternek tett 1. a) javaslatot fenntartottuk és pontosítottuk arra vonatkozóan, hogy értékeljék ki a tapasztalatokat a kiemelt fejlesztések jövőbeni tervezéséhez.

A támogatást nyújtó NFÜ a fejlesztések első időszakát (2007, 2008 eleje) követően a projektek szakmai, pénzügyi megalapozása, fenntarthatósága érdekében részletekbe menően számon kérte a megvalósíthatósági tanulmánnyal szembeni követelményeket.

A projektek előkészítésére, tervek átgondolására, más fejlesztésekkel való összehangolására, a tényleges finanszírozási szükségletek felmérésére, önerő előteremtésére – az uniós finanszírozásból előkészített nagyprojekteket leszámítva – 2007 után a projektjavaslatok NFÜ-hoz való benyújtását követően került sor az ellenőrzött projektek szerint.

A projektek előkészítési hiányosságát mutatta a projektek kifejlesztésének és elbírálásának időigénye (10. sz. melléklet). Ez 100-900 napot, átlagosan egy és egy negyedévet vett igénybe. Az ellenőrzött, szerződéssel nem rendelkező projektekre 3-4 év alatt sem sikerült támogatási szerződést kötni előkészítési, tervezési hiányosságok, áttervezések miatt (részletesen a 8. sz. mellékletben). Az ellenőrzött projektek időbeni elhúzódnását, pénzügyi és műszaki megvalósításának változásait a 15. sz. melléklet részletezi. Az előzőekben leírtak megkezdett

⁷⁵ A 39. sz. projekt (Szépművészeti Múzeum térszint alatti bővítése) esetében a támogatási összeg a kezdeti 2,8 Mrd Ft-ról 4,4 Mrd Ft-ra emelkedett (önerő változatlanul hagyása mellett), és nem haladt a tervezettnél megfelelő ütemben. A projekt kivitelezése, a támogatási szerződés megkötésétől számítva másfél év alatt (2008 decemberétől 2010 májusáig) nem kezdődött meg. Majd 2011 májusában a Kormány visszavonta a projektet, hogy lehetővé váljék az ÚSZT kitörési pontjaihoz illeszkedő projektek uniós forrásból való támogatása.

fejlesztések leállítását, visszavonását is eredményezte. Az ellenőrzött visszavont projektek megghiúsulásának okát a 7. sz. melléklet tartalmazza.

A megvalósult projektek eredményesek voltak a teljesített projektindikátorok szerint, amelyeket a Kormány jóváhagyása után, az előkészítési szakaszban határoztak meg, és a tervezési felhívásban tettek közzé. A Kormány a döntésekor olyan projektek esetében is meghatározta a támogatási keretet, ahol részletes projektterv még nem állt rendelkezésre. A részletes adat- és információ hiányában is jóváhagyott projekt-támogatási keret, és akár költségkeret nehezítette a gazdaságos megvalósítás szempontjainak az érvényesítését az irányító hatóság számára.

A projektek eredményessége azonban nem egyértelműen jelentette az operatív programok és az ÚMFT eredményességét, illetve a célokhoz való hozzájárulást. Minden megvizsgált projekt illeszkedett az ÚMFT és az adott operatív program szövegesen meghatározott célkitűzéseire, de a célkitűzések teljesítésének mértéke nem állapítható meg nemzeti szinten.

A Kormány a döntései során nem értékelte a projektek célokhoz való hozzájárulásának mértékét. Továbbá a támogatást nyújtó NFÜ sem értékelte külön, e projektek hozzájárulását a foglalkoztatás bővítéséhez és az operatív programok más, szerteágazó céljaihoz kiemelten (a pályázatos és a nem pályázatos projektek együttes értékelését végezték el az ÚMFT félidejében). A fejlesztések gazdasági növekedésre gyakorolt hatását a támogatások odaítélésekor nem vizsgálták, ezt csak a későbbi értékelés során tervezi az NFÜ.

Az ÚMFT és az operatív programok valamint a kiemelt projektek célrendszere egymásra épülésének hiányosságai alól kivételt jelentett az **ÁROP**, amelynek céljait a Konvergencia programok határozták meg, a **KÖZOP** útfelújítási projektje (21. sz. projekt) és a **KEOP**, amelynek hulladékgazdálkodási, szennyvízkezelési és ivóvíz minőség javító programok számszerűsített céljait a Csatlakozási Szerződés vállalásaiból kiindulva határozták meg, csökkentve a nem uniós támogatással megvalósuló hazai fejlesztések eredményével (Nyomon követési indikátorok). Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium 2007. évben közreadta a **regionális operatív programok részét képező város rehabilitációs projektek** tervezéséhez, kiválasztásához az országosan egységes szakpolitikai elvárásokat, módszertani útmutatásokat a javaslattevők és a döntéshozók számára.

3.2. A kritériumrendszerben meghatározott eredményességi szempontok mérhetősége és számon kérhetősége

Eredményesek a kiválasztott projektek, ha az időszzerűen, célszerűen és megalapozottan kiválasztott projektek megvalósítása a projektek tervezett eredményeit realizálta. A vizsgált projektek esetében tehát akkor, ha az alkalmazott indikátorok teljesítése, a gazdaságos megvalósítás egyértelműen a projekthez kötődött, valamint **számon kérhetőnek** tekintettük, ha az indikátorok alulteljesítése következményekkel járt a kedvezményezett számára.

Az egyes programozási dokumentumokban hiányzó célértékek mellett az eredmények meghatározásához szükséges útmutató vagy előírás hiánya is ne-

hezítette a javaslattevők és a projekteket kidolgozó nevesített kedvezményezettek, valamint a támogatók munkáját.

A projektjavaslatokban közölt **vállalások nem minden esetben voltak megalapozottak. A támogatási szerződések módosításaival esetenként elfogadták az egyes indikátorok alul-, illetve felülteljesítését.**

Például az ÁROP 1.1.2. (1. sz. projekt), a TÁMOP 2.2.1. (28. sz. projekt) és a TÁMOP 4.1.3 (30. sz. projekt) konstrukció esetében.

Az elfogadott projektjavaslatok alapján megkötött támogatási szerződésekkel elfogadott indikátorok módosításának nem volt szakmailag megalapozott útmutatója helyszíni vizsgálatunk idején. Az egyes módosítások jóváhagyása az IH vezetőjének mérlegelésétől függött, ami lehetővé tette az egyedi elbírálást.

Az egyes projektek eredményességét, a programok céljához hozzájárulását a 2. pontban részletezettek miatt csak korlátozottan lehetett értékelni, mert a célok számszerűsítése nélkül csak a célok irányába haladást tudtuk regisztrálni. A vizsgált projektek közvetve (28 projekt, 65%) vagy közvetlenül (6 projekt, 14%) az operatív programok és az ÚMFT céljait szolgálták, azaz hozzájárultak azok céljainak teljesítéséhez, de az eredmények pontos mértéke még nem ismert. (13. melléklet, A támogatott projektek célszerűségének értékelése)

Az egyes projektek értékelését korlátozta, hogy két projekt (8., 43. sz. projekt) szabálytalansági eljárása helyszíni vizsgálatunk idején még nem zárult le.

A tervezési dokumentumok, valamint a szerződéses kötelezettségek a helyszíni ellenőrzés tapasztalatai szerint – az NFT értékelésekor szerzett tapasztalatainkkal⁷⁶ azonosan – nem nyújtottak egyértelmű iránymutatást a vállalt célértékek meghatározásához, valamint ahhoz, hogy mely indikátorok nem teljesítése von maga után pénzügyi szankciót.

A **Regionális Operatív Programok Irányító Hatósága** kiadta 2010. december 2-án a részletes szabályokat tartalmazó állásfoglalását, amely felsorolja a szankcionálandó indikátorok körét.

A 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 80. § (6) és (7) bekezdése előírta a kedvezményezett által vállalt indikátorok nem teljesítése esetén alkalmazható szankciót, támogatás elvonást.

A (6) bekezdés szerint „A záró jelentés tartalmazza az indikátorok teljesülésére vonatkozó információkat. Ha egy indikátor – a kedvezményezettnek felróható okból – nem éri el a projektre a támogatói okiratban vagy a támogatási szerződésben, illetve ezek módosításában meghatározott érték 75%-át, az igénybe nem vett támogatás törlésre kerül, illetve a kedvezményezett a támogatás arányos részét, a következő képlet szerint köteles visszafizetni: $Visszaköveteléssel érintett támogatási arány = 100 - (teljesített indikátor értéke / indikátor célértéke) * 100$ ”

A (7) bekezdés szerint „Ha az indikátor teljesülése adott projekthez köthető, az arányosítást a projekthez jutó támogatás arányában kell elvégezni. Ha a projekt cél-

⁷⁶ 0636 sz. ÁSZ jelentés

ja több indikátor teljesítése, és a zárójelentésben foglaltak szerint több indikátor nem érte el a támogatói okiratban vagy a támogatási szerződésben, vagy ezek módosításában meghatározott érték 75%-át, az arányosítást a legalacsonyabb arányban teljesült indikátort figyelembe véve kell elvégezni.”

Az ellenőrzött projektek indikátorrendszere mérte az adott projekttől elvárt eredményeket, az output indikátorok a kedvezményezett munkájától függtek, azok ellenőrzése a kedvezményezettek beszámolóin és helyszíni ellenőrzéseken alapult. Az eredményindikátorok a projektekben támogatott egyének, szervezetek teljesítményeit mérte (pl. az egyes TÁMOP projektekben a képzést sikeresen elvégzők száma). A hatásindikátorok a projektek hasznosulásától, későbbi utóéletétől függtek.

A korábbi tapasztalatok⁷⁷ ellenére továbbra is meghatároztak olyan indikátort, amely nem egyértelműen függött a kedvezményezett teljesítményétől. Pl. 30. sz. projekt egyik indikátora: információs rendszert nyomon követésre használok száma. Ez nehezíti a számonkérést.

Negatívan befolyásolta az eredményességet minden harmadik projektet, 18 megvalósult projektből 6-ot (1., 2., 5., 6., 16., 43. sz. projekteket), a kedvezményezettek szabálytalanságokkal együtt valósították meg.⁷⁸ Kiemelendő, hogy minisztériumi, önkormányzati és egyéb, költségvetésből gazdálkodó szervezetek követtek el szabálytalanságot (közbeszerzési előírások megsértése, hibás teljesítésgazolás, a támogatóval nem megfelelő együttműködés).

Az 1. sz. projekt 500 M Ft-os támogatás helyett 230,4 M Ft-ból valósította meg a tervezett feladatokat és 108 M Ft támogatás visszafizetési kötelezettsége keletkezett közbeszerzési szabálytalanság miatt.

3.3. A kiválasztott projektek hozzájárulása az operatív program céljaihoz

A 18 db megvalósult projekt közül 6 db közvetlenül, 12 db közvetetten a projekt tevékenységének hatásán keresztül járult hozzá az egyes operatív programok adott céljához.

A **projektekben elfogadott indikátorok** (például a 14. sz. melléklet szerint) **nem minden esetben vagy csak áttételesen kapcsolódtak** az egyes operatív programok **azonos prioritásában szereplő indikátorokhoz**, valamint az operatív programok és az ÚMFT nevesített céljainak megvalósításához. A projektekkel szemben azonban nem elvárás, hogy minden egyes indikátoruk kapcsolódjon a prioritás szintű indikátorokhoz. Az operatív programokban és az ÚMFT-ben nevesített indikátorok egy részének nem a projektindikátorok a forrásai.

Az akciótervek konstrukcióiban megnevezett indikátorok is csak néhány mutató vonatkozásában egyeznek az oda tartozó projektek támogatási szerződésai-

⁷⁷ 0636 sz. ÁSZ jelentés

⁷⁸ Például az 1. sz. projekt 230,4 M Ft-ból valósult meg és 108 M Ft volt a támogatás elvonás közbeszerzési szabálytalanság miatt (ami hazai költségvetési forrást terhelt).

ben lényegesen magasabb számú indikátoraival. A projektek különféle szintű célokhoz hozzájárulása operatív programonként eltérő volt.

Az ellenőrzött **KMOP projektek** az ÚMFT és az operatív program céljaihoz közvetve járultak hozzá. Egyes projektek (15., 17., 18., 19., 38., 39., 41. sz. projektek) indikátoraiból jellemzően nem vezethető le, hogy azok milyen mértékben járultak hozzá az operatív programban és az ÚMFT-ben meghatározott indikátorok teljesítéséhez. A projektek indikátorai ugyanis az egyes projekt tartalmához megfogalmazott célokhoz igazodtak a tervezési útmutatókban és azok alapján a támogatási szerződésekben. Egyetlen kivétel a turisztikai projektek esetében a teremtett munkahelyek számára vonatkozó cél, illetve indikátor.

A 19. sz. projekt (Margit híd fejlesztése) esetében az eredményindikátor meghatározása nem volt megfelelő. Mind az eredeti mind a módosított támogatási szerződésben (a költségek jelentős változása ellenére) az átmenő forgalom csökkenése szerepelt eredményelvárásként, azonban ez nem csak a projekt eredménye lehet, hanem a közben elkészült Megyeri híd hatása is.

A módosított támogatási szerződésben ez technikai hiba volt⁷⁹ (elírás), mert az Európai Bizottságnak benyújtott Támogatási Kérelemben és Megvalósíthatósági Tanulmányban ez az indikátor módosult, csökkenés helyett az átmenő forgalom stagnálása szerepelt. A közreműködő szervezet a KMOP felülvizsgálata előtt (2009 novemberében) jelezte a ROP Irányító Hatóságnak, hogy „*a kérdéses indikátort le kellene cserélni, egy az operatív program céljaival jobban mérhető összhangban lévő és mérhető indikátorra*”.

A **GOP 3.** prioritási tengely indikátoraihoz a 10. sz. projekt közvetten, a projekt hatása révén járult hozzá. A **KEOP** céljainak, egyben az EU kötelezettségeknek a teljesítését kockáztatja egyes projektek támogatási szerződésükben foglalt határidőtől való lemaradása. A célrendszer teljesítése elmaradást mutatott. A 12. sz. projekt befejezési határideje – a KEOP derogációjaként meghatározott határidővel összhangban – 2010. 12. 31-e volt, amely határidő 2013. 06. 30-ára módosult.

A **KÖZOP 25.** sz. projekt (budapesti 4-es metró I. szakasz) megvalósítását az ÁSZ korábban vizsgálta, a jelentés szerint: „*A beruházás túllépte a tervezett költség- és időkereteket és az ellenőrzés időpontjában ... nem lehetett pontosan meghatározni a beruházás várható összköltségét és a befejezés időpontját.*” A KÖZOP programszintű indikátorai (például: kétvágányúsított TEN-T vágányok hossza) csak közvetve járultak hozzá az ÚMFT szintű indikátorok teljesítéséhez.

A **TÁMOP** mindegyik ellenőrzött projektje rendelkezett legalább egy olyan indikátorral, amelyik megjelent a prioritás indikátor rendszerében, azonban a vizsgált projektekből származó indikátorok nem jellemzően járultak hozzá az operatív program mérhető előrehaladásához. Egyetlen kivétel volt a 43. sz. projekt egy indikátora: „*Képzésben résztvevők száma*”, TÁMOP specifikus indikátor: „*Az oktatásban, képzésben résztvevő felnőtt korú (25-64 éves) lakosság aránya*”, azonban a létszámból az arány nem összesíthető az EMIR adatokból.

A TÁMOP 2 db prioritása (pl. 1., 2. prioritás) az operatív program célját közvetlenül támogatja, a többiek (3., 4., 5., 6. prioritás) közvetten és hosszú távon szolgálják azt. A pályázatos úton támogatást nyert kedvezményezetteket segítő pro-

⁷⁹ Az NFÜ tájékoztatása szerint: „A hivatkozott indikátor megfelelő módosítására a TSZ-ben technikai hiba miatt nem került sor.”

jektek (42., 44., 46., 56., 57., 58. sz. projektek) csak közvetetten járultak hozzá az operatív program céljaihoz, mivel közreműködő szervezeti feladatokat láttak el, a módszertanokat kidolgozó projektek hatása pedig csak hosszabb távon értékelhető, a módszertanokat, tanulmányokat a későbbiekben esetleg felhasználók tevékenységében. A módszertani projektek eredményessége a módszertan megléte, az azokat felhasználó szakemberek képzése, ezek hatása azonban csak közvetetten mutatható ki az operatív program és a prioritások céljainak teljesülésében pl. a 28. sz. projekt célja a (szak)képzés minőségének és tartalmának fejlesztése, az operatív program céljainak elérését jelző indikátor a képzésen résztvevő személyek száma.

A megvalósult és hasznosítható 16 projektből 12 (75%) eredményes volt és hasznosult. Ezek között volt négy közút felújítás (59 km), egy csomópontépítés (1,2 km), a Nyíregyházi állatpark, a Hajdúszoboszló Aqua-Palace élményfürdő fejlesztése, a Budapest szíve program keretében a belváros új főutcájának kiépítése, a HM Állami Egészségügyi Központban eszközbeszerzés és a Lépj előre egyet elnevezésű projekt keretében képzések. A projektek támogatása 26,0 Mrd Ft volt az eredeti támogatási szerződés szerint, amely a megvalósítás végére nem változott jelentősen, 25,6 Mrd Ft-ra csökkent. (15. sz. melléklet, Az ellenőrzött projektek időbeni, pénzügyi és műszaki, tartalmi megvalósításának értékelése)

További eredményeket felmutató, bár még megvalósítás alatt álló projekt, a TÁMOP 29. sz., a "Múzeumok Mindenkinek" Program – Múzeumok oktatási-képzési szerepének erősítése – Központi módszertani fejlesztés című projekt. A tervezés megalapozott volt, így a projekt megvalósítása során az ütemtervet tartani tudják, a forrásfelhasználás is illeszkedik a szakmai megvalósításhoz.

A képzések projektelemben megtörtént 10 módszertani továbbképzési, oktatási program kidolgozása befejeződött, a lebonyolítás folyamatos. Valamennyi képzéshez kidolgozásra kerültek a képzési segédanyagok (Múzeum Iskola sorozat). Megtörtént a képzéseknek helyszínt biztosító Csilléry Klára Oktatóközpont felújítása. 2011. október 21-éig összesen 25 képzés valósult meg a projekt keretén belül, melyen 383 fő vett részt. A végzett hallgatókkal folyamatosan tartják a kapcsolatot. Koordinátori hálózat létrehozása, melynek célja a jó gyakorlatok országos elterjesztése, múzeumok és oktatási intézmények közötti együttműködések fejlesztése különböző rendezvények és személyes tanácsadások segítségével. Múzeumi koordinátorok száma 2011-ben: 21 fő, folyamatos bővítést tervezik, 2013-tól 40 fős hálózat folytatja a megkezdett munkát. Az országos lefedettséget sikeresen biztosították a koordinátorok tevékenységük által.

A projektek költségkerete nőtt közbeszerzések eredményeként, áfa szabály változása, árfolyamváltozás miatt, csökkent költségmegtakarítás és szabálytalanság miatti keretelvonás következtében. A változások eredője összesen 0,4 Mrd Ft csökkenést (1,7%) eredményezett. A projektek közül egy 49 nappal korábban, 1 pontosan fejeződött be, 2 db késése 100 nap alatt, 4 db 100 és 200 nap között, 2 db 200 és 300 nap között volt, egy pedig egy éves késedelemmel valósult meg.

A műszaki tartalom egyes projektek hiányos tervezése, előkészítése miatt változott. A hibás előkészítésre jellemző példa a 4-es metró, és a Margit híd felújítása mellett az államreform koncepcionális megalapozása (az eredmény elvárás nem volt pontosan meghatározva).

A már megvalósult projektek indikátorainak tartalma, értelmezése a megvalósítás folyamán nem változott, mindegyik mutató 90% felett teljesült a módosításokat is figyelembe véve. A turisztika célú projektek látogatottsági mutatóinak teljesítési határideje hatásindikátor lévén eltért a projekt megvalósításának határnapjától. A 4. sz. projekt ezen adatának teljesülése várható a mért adatok szerint. A projektek hasznosítása is operatív programonként jellemzően eltérő volt.

Az **ÁROP** mindkét projektjének hasznosulása feltételekhez kötött. Az 1. sz. projekt (támogatása: 0,2 Mrd Ft) megvalósítása folyamán elkészült tanulmányok hasznosulása az államreform további irányaitól függ. A 2. sz. projekt (támogatása 1,79 Mrd Ft) 0,11 Mrd Ft költségvetésű részének hasznosulásához új kormányrendelet kiadása szükséges. A projekt alapját képező, a köztisztviselői teljesítményértékelés és jutalmazás szabályairól szóló 301/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezte az egyes közszolgálati jogviszonnyal összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 207/2010. (VI. 30.) Korm. rendelet 10. § g) pontja. A **TÁMOP** módszertanokat fejlesztő projektjeinek (például 30., 44., 45. sz. projekt, támogatásuk összesen: 3,81 Mrd Ft) hasznosítása a pályázatos konstrukciók megvalósulását feltételezte.

Az **ÉAOP** 3. sz. projekt kedvezményezettje nem teljesítette a támogatási szerződésben szereplő feltételeket, ezért az előlegesen felül a kedvezményezett részére nem történt kifizetés. A projekt eddig még egyáltalán nem hasznosult, az ipari parkba vállalkozó még nem települt be. A 3,55 Mrd Ft elszámolható összköltségből a támogatás összege 1,77 Mrd Ft. Tekintettel arra, hogy az önerő biztosítása is állami forrásból történt (az RFH Zrt.-n keresztül), a projekt költsége – áttételesen ugyan – a költségvetést terheli a projekt gyakorlati hasznosulása nélkül.

A célok elérését befolyásolja a projektek megvalósításának időtartama, befejezésének időpontja. Az ellenőrzésre kiválasztott projektek megvalósítása különböző mértékű késedelemmel járt (16. sz. melléklet, Kimutatás a projektek befejezésének késedelméről), ami a programok eredményes megvalósítását, az uniós keret-felhasználási szabálynak (n+3, n+2 küszöb) való megfelelést, vagyis a támogatási keret teljes felhasználását kockáztathatja.

Az 1. sz. projekt lezárásának időpontja 2009. december 31-e volt, a záró projekt előrehaladási jelentést beadták 2010. március 30-án, tehát a megvalósítás a kedvezményezett szerint nem késett, azonban a teljesítményeket az NFÜ vitatta a helyszíni ellenőrzésünk lezárásakor. A 8. sz. projekt időbeni elhúzódását (a tervezetthez képest) a beszerzésen nyertes vállalkozó sorozatos késedelmek okozta, ezért többször kellett határidőt módosítani. Végül a 2010. év októberében közös megegyezéssel felbontották a szerződést. A 9. sz. projekt késését az okozta, hogy a 2010-es koncepcióváltást követően a projekt végrehajtása megszakadt, a támogatási szerződés hatálya 2010. november 30-án lejárt. A javaslattevő projekt-felülvizsgálata eredményeképpen jelentős hatókör- és költségcsökkentő javaslat született, de a felülvizsgált projekt újraindításához a kedvezményezett a támogatási szerződés módosítási kérelmét még nem nyújtotta be. A 10. sz. projekt támogatási keretének időben hasznosítását kockáztatta, hogy a kedvezményezett szervezet változtatásával a források nem kerültek át az új kedvezményezettre.

Az ÁSZ 2008-ban közzétett jelentésében (0802) a Kormány számára javasolta, hogy készítse elő „az állami fejlesztési feladatok tervezésének erősítését célzó átfogó törvényi szabályozást, amely megteremti a feladatellátás intézményi garanciáit és magába foglalja a hazai és uniós források egységes tervezési módszertanát is”.

Az átfogó törvényi szabályozás és az átfogó tervezés, az ország tisztán hazai és az EU forrásokat egyaránt tartalmazó, a nemzeti tervek és az EU által szorgalmazott programok, az országos, ágazati és területi tervek szerves rendszerét alkotó társadalmi gazdasági terv nem jött létre az ellenőrzött időszak végéig.

Továbbá javasoltuk, hogy rendelje el a fejezetek felügyeletét ellátó szervezetek részére módszertani útmutató alkalmazását a stratégiai tervezés, a célok, eszközök és források, valamint a végrehajtó intézmények feladatainak összehangolt és átlátható megtervezése érdekében. A távlatos célkitűzések az ellenőrzött időszakban is többféle formában eltérő mélységben dolgozták ki, vagy hiányoztak, így ez a javaslat is aktuális maradt.

Budapest, 2012. 05. hó 09. nap

Melléklet: 17 db

Domokos László

MELLÉKLETEK

Toldvéri A. 81

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

NÉMETH LÁSZLÓNÉ
miniszter

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
1378/12
Érkezési dátum: 2012 FEBR 15.
Iktatószám: V-2002-130
Melléklet:

02.15.

2012

Domokos László
elnök
Állami Számvevőszék

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

NFM/2581/7/2012.

Tóthné Kiss/Kokli

[Signature]
02.16.

Köszönettel megkaptam „a 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése” tárgyú jelentését.

A tervezettel kapcsolatban észrevételt nem teszek.

Budapest, 2012. február 8

[Signature]
Németh Lászlóné

miniszter

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
1402/
2012.
1-2002-128/2012

Handwritten notes:
Köszönjük
H. H. H.
29

Ikt.: NGM / 2365 /A / 2012.

Hiv.szám: V-2002-125/2011-2012.

Domokos László Úr részére

elnök

Állami Számvevőszék

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel megkaptam az Állami Számvevőszék által a **2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályázatadási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzése** tárgyú jelentéstervezetét.

A jelentéstervezeten az alábbi észrevételek átvezetését szíveskedjenek megtenni:

- Az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és javaslatai (24. oldal) részében összerosódik a nemzeti fejlesztési és a nemzetgazdasági miniszter felelőssége. Kérjük a miniszterek felelősségének egyértelmű meghatározását az egyes pontoknál. A felsorolt javaslatok közül a 4. b) alpontban tartjuk indokoltnak a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős minisztert társfelelősként megjeleníteni.
- A jelentés-tervezet 23. oldalán szerepel, hogy „Az ÁSZ korábbi jelentésében (0802. sz. ÁSZ jelentés) javaslatot tett, az állami fejlesztési feladatok tervezését erősítését célzó átfogó törvényi szabályozás elkészítésére.”, mely javaslatot továbbra is indokoltnak tartják. A hivatkozott ÁSZ jelentés javaslata szerint „javasoljuk, a Kormánynak készítse elő az – Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióról szóló 96/2005. (XII. 25.) OGY határozattal összhangban – az állami fejlesztési feladatok tervezésének erősítését célzó átfogó törvényi szabályozást, amely megteremti a feladatellátás intézményi garanciáit és magába foglalja a hazai és uniós források egységes tervezési módszertanát is.”
Tekintettel arra, hogy az ÁSZ véleménye alapján még mindig indokolt a feladat végrehajtása, valamint az Országos Fejlesztési Konceptió kidolgozásáért a területfejlesztés

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM
MINISZTER

stratégiai tervezéséért felelős miniszter a felelős, javasoljuk a fentebb hivatkozott feladat megjelenítést a javaslatok között a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter felelősségéért.

Budapest, 2012. február „13”

Üdvözlettel:

Matolcsy György

Dr. Matolcsy György

**ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK**

1/c. sz. melléklet
a V-2002-147/2011-2012. sz. jelentéshez

E L N Ő K

Ikt.szám: V-2002-136/2011-2012.

Dr. Matolcsy György úr
miniszter
Nemzetgazdasági Minisztérium

Budapest

Tisztelt Miniszter Úr!

A 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályázatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzéséről szóló jelentés-tervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Miniszter urat, hogy a számvevőszéki jelentés szövegezése az elfogadott észrevételek figyelembevételével készül.

Budapest, 2012. április "16".

Tisztelettel:

Domokos László
Domokos László

Melléklet: Tájékoztatás az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről

Tájékoztató
az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről

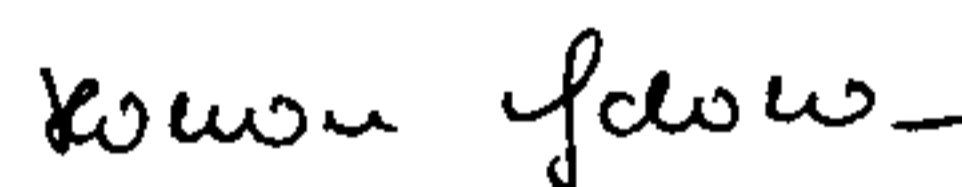
A 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályáztatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzése tárgyú jelentés-tervezet a Nemzetgazdasági Minisztérium NGM/2365/4/2012. iktatószámú levelében észrevételeket fogalmazott meg.

Az észrevételek áttekintését követően elfogadtuk azon álláspontot, hogy a nemzeti fejlesztési miniszter és a nemzetgazdasági miniszter felelősségét egyértelműbben el kell különíteni a jelentésben. Az észrevételnek megfelelően, valamint figyelembe véve, hogy a jelentés összeállítását követően a nemzetgazdasági miniszter irányítása alatt létrejött a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal, pontosítottuk a javaslatok teljesítéséért felelős miniszterek megjelölését.

Elfogadtuk azon álláspontot is, hogy az ÁSZ korábbi (0802 számú) jelentésében tett és még nem teljesült, azonban továbbra is aktuális javaslatokat szerepeltessük a jelentésben. Az észrevételnek megfelelően a jelentésben 6. sz. intézkedés igénylő megállapítások és javaslatok tartalmazzák a korábbi nem teljesült ÁSZ javaslatokat a jelenleg hatályos szabályozással összhangban.

El nem fogadott észrevétel nem volt.

Budapest, 2012. április „ 16 „

Holman Magdolna
felügyeleti vezető

am K
as

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

DR. FAZEKAS SÁNDOR
miniszter

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

15061

Érkezett: 2012 FEBR 17.

Iktatószám: V-2002-139/2

Melléklet: -

Iktatószám: HgF58/2012.

Ügyintéző: Löki Mariann
Telefonszám: 7952-463
E-mail: mariann.loki@vm.gov.hu
Hivatkozási szám:

Domokos László
elnök
részére

Állami Számvevőszék

Budapest

Apáczai Csere János u. 10.

1052

Tárgy: ÁSZ jelentés a 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályáztatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékeléséről

Tisztelt Elnök Úr!

Megköszönve, hogy jelen tárgyban korábban a Vidékfejlesztési Minisztériumnak megküldött V-2002-086/2011. számú jelentéstervezetre, Farkas Imre közigazgatási államtitkár úr által tett javaslatok többségében átvezetésre kerültek, az észrevételezésre megküldött, V-2002-117/2011-2012. számú tárgyi jelentéstervezettel kapcsolatosan a következő észrevételeket teszem.

Az észrevételeket a VM feladatkörét érintő KEOP projekteket érintő kérdésekre koncentrálnánk.

A jelentéstervezet 35. oldal hatodik bekezdésében szerepel „A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv”, amely 2010. december 12-től hatályos, így a 2001. évtől hatályos, a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvényben esetében az arra történő hivatkozás nem releváns, bár kétségtelen, hogy az új irányelv számos előírásának a régebbi hazai törvény is megfelel. Az új irányelv megelőzésre és hasznosításra vonatkozó konkrét előírásai a 2008 decemberét követő akciótervekben és az átalakított pályázati felhívásban jelenhettek csak meg.

Az új irányelv átvételével kapcsolatos megállapításokat a bekezdés második részében javaslom úgy pontosítani, hogy „A keretirányelv EU felé vállalt harmonizációs határideje 2010. december 12. volt, ennek nem teljesülése miatt az Európai Bizottság eljárást indított...”.

Megjegyzendő, hogy ez a mulasztás a vizsgált projektekre nincs hatással.

A 36. oldal első bekezdésében az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet kihirdető OGY határozatra hivatkozva marasztalja el a Kormányt a szükséges jogszabály el nem készítése miatt, holott a határozatban jogszabály-alkotási kötelezettség nem szerepel. A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvényben 33. §-a az Országgyűlésnek ad feladatot, amelyet a hivatkozott határozat elfogadásával el is végzett. A Kormány ugyan a 2008. év végén lejárt Országos Hulladékgazdálkodási Terv pótlására nem terjesztett javaslatot az Országgyűlés elé, a hulladékgazdálkodási tervek hiányát 2009-től az NFÜ (KEOP Irányító Hatóság) megbízásából készült, az EU Bizottságnak megküldött „Támogatási Stratégia” pótolta, amely már figyelembe vette az új keretirányelv várható újdonságait. Ennek volt köszönhető, hogy lehetőség nyílt az új és a már megvalósult projektek esetében is a kisebb léptékű, hatékonyságnövelő fejlesztések támogatására, illetve a rekultiváció önálló támogatására is.

A már elfogadott és megkezdett projektek utólagos módosítására nem volt lehetőség. A jelentéstervezetben többször hivatkozott 2008/98/EK irányelvet csak az annak kihirdetése után indított projektek esetében lehetséges, illetve a hatályba lépést követően szükséges figyelembe venni.

Ezúton szeretném megköszönni tárgyi témában az ellenőrzés során tanúsított segítő együttműködésüket.

Budapest, 2012. február „13”

Tisztelettel:

Dr. Fazekas Sándor

**ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK**

1/e. sz. melléklet
a V-2002-147/2011-2012. sz. jelentéshez

E L N Ö K

Ikt. szám: V-2002-137/2011-2012.

Dr. Fazekas Sándor úr
miniszter
Vidékfejlesztési Minisztérium

Budapest

Tisztelt Miniszter Úr!

A 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályáztatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzéséről szóló jelentés-tervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Miniszter urat, hogy a számvevőszéki jelentés szövegezése az elfogadott észrevételek figyelembevételével készül.

Budapest, 2012. április "16".

Tisztelettel:

Domokos László

Melléklet: Tájékoztatás az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről

Tájékoztatás az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről

A 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályáztatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzése tárgyú jelentés-tervezetre a Vidékfejlesztési Minisztérium HgF58/2012. iktatószámú levelében észrevételeket fogalmazott meg a minisztérium feladatkörébe tartozó KEOP projekteket érintően.

Az észrevételek áttekintését követően elfogadtuk azon álláspontot, hogy az EU Hulladék irányelvének megfelelő Hulladékról szóló törvény hatályba lépésének hiánya nem volt hatással a vizsgált projektekre az alkalmazott gyakorlat mellett. Ennek megfelelően az észrevételekkel érintett bekezdéseket a számvevőszéki jelentésben a következők szerint pontosítottuk.

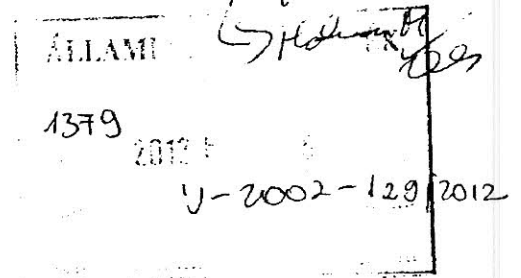
„A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv¹ egyes szempontjai tükröződtek a hulladékgazdálkodásról szóló hatályos törvényben (2000. évi XLIII. törvény), és annak végrehajtási rendeleteiben (például a 94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék keletkezésének szabályairól). Azonban az EU új, 2008/98/EK irányelve – amely a hulladék keletkezésének megelőzését, a hulladék hasznosítását helyezi előtérbe – nem épült be a hazai szabályozásba (a Hgt. ezzel összefüggő módosítása tervezet szinten volt). A hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv EU felé vállalt harmonizációs határideje 2010. december 12. volt, ennek nem teljesítése miatt az Európai Bizottság eljárást indított, és választ várt az illetékes magyar szervektől a kötelezettség teljesítésére vonatkozóan. A Vidékfejlesztési Minisztérium által a jelenlegi ellenőrzés részére adott tájékoztatás szerint az EU Hulladék irányelvének megfelelő Hulladékról szóló törvény hatályba lépése 2012 elején várható.”

„A Kormány a 2008. év végén lejárt OHT pótlására nem terjesztett elő javaslatot az Országgyűlés elé, a hulladékgazdálkodási tervek hiányát 2009-től az NFÜ (KEOP IH) megbízásából készült, az EU Bizottságnak megküldött „Támogatási Stratégia” pótolta az uniós támogatásokból finanszírozott fejlesztések esetében, amely már figyelembe vette a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelv új támogatási lehetőségeket. Ennek köszönhetően lehetőség nyílt az új és a már megvalósult projektek esetében is a kisebb léptékű, hatékonyságnövelő fejlesztések támogatására, illetve a rekultiváció önálló támogatására is.”
El nem fogadott észrevétel nem volt.

Budapest, 2012. április „ 16 . „

Holman Magdolna
felügyeleti vezető

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2008. november 19-ei 2008/98/EK irányelve

Iktatószám: 4853-4/2012/ELL

Hiv. szám: V-2002-125/2011-2012.

Ügyintéző: Bánkné Simon Judit (795-4430)

Domokos László részére
elnök

Állami Számvevőszék

Budapest
Apáczai Csere János u. 10.
1052

Tóthné Simon Judit
02.16.

Tárgy: az Állami Számvevőszék által, „a 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályázatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzéséről készített jelentéstervezet véleményezése

Tisztelt Elnök Úr!

A véleményezésre megküldött a 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályázatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzéséről készített jelentés tervezetéhez az alábbi észrevételeket teszem:

1. A jelentés a kulturális ágazat tekintetében az alábbi kiemelt projekteket vizsgálja:

- 16. Skanzen Örökség Program;
- 29. TÁMOP 328 A) Múzeumok Mindenkinnek;
- 39. Szépművészeti Múzeum látogatóbarát fejlesztése, térszint alatti bővítése.

A projektek visszavonása kapcsán a 39. Szépművészeti Múzeum vonatkozásában a nem megfelelő előrehaladást jelzi okként. Ez valóban fennáll, azonban egyrészt nem róható fel a múzeum hibájának, másrészt a kiemelt projekt visszavonásáról szóló NFM előterjesztésben nem ezt, hanem az Új Széchenyi Terv kitörési pontjait támogató forrás hiányát jelölte meg az előterjesztő NFM.

„Tekintettel arra, hogy a Közép-Magyarországi Operatív Programban korlátozott szabad forrás áll rendelkezésre, a Szépművészeti Múzeum kiemelt projekt törlése szükséges ahhoz, hogy lehetővé váljék az ÚSZT kitörési pontjaihoz illeszkedő projektek uniós forrásból való támogatása.”

A tervezet 46. oldalának utolsó bekezdését kérem kiegészíteni fentiekre tekintettel az alábbiak szerint:

„Ebből 10 esetben a visszavonás oka a szaktárca stratégiájába való illeszkedés hiánya (47-54., 58. és az 60. sz. projektek), két esetben az önerő hiánya (66., 68. sz. projektek), 1 esetben pedig a nem megfelelő előrehaladás, illetve az Új Széchenyi Terv prioritásaihoz szükséges forrás biztosítása (39. sz. projekt) volt.”

Továbbá indokolt a 47. oldal alján a 76. számú lábjegyzet kiegészítése:

„⁷⁶A 39. sz. projekt (Szépművészeti Múzeum térszint alatti bővítése) esetében a támogatási összeg a kezdeti 2,8 Mrd Ft-ról 4,4 Mrd Ft-ra emelkedett, de továbbra sem haladt a megfelelő ütemben a kedvezményezettnek fel nem róható okból. A kiemelt projekt törlése szükséges volt ahhoz, hogy lehetővé váljék az ÚSZT kitorési pontjaihoz illeszkedő projektek uniós forrásból való támogatása.”

2. A 13. sz. melléklet a 29. sz. TÁMOP 3.2.8. A) kiemelt projektet úgy tünteti, fel, mint amelynek hiányzik a stratégiai háttere. A vizsgálat megkezdésekor a NEFMI által kitöltött 4. sz. kérdőívben az alábbi választ szerepeltettük:

A fejlesztési irány „Konkrétan megjelenik a TÁMOP-ban is nevesített „A kulturális modernizáció irányai” c. stratégiai dokumentumban (II. Kultúra és oktatás kapcsolata – tehetséggondozás fejezetben, II/1.b pont), és alapvető része az elfogadás előtt álló Múzeumi stratégiának.”

Fentiek alapján kérem a 13. számú mellékletben található táblázat módosítását.

Kérem Elnök Urat, hogy a jelentés véglegesésekor az észrevételeimet figyelembe venni szíveskedjenek.

Budapest, 2012. február „ 7 „

Üdvözlettel:

Dr. Réthelyi Miklós
Dr. Réthelyi Miklós

**ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK**

E L N Ő K

Ikt.szám: V-2002-134/2011-2012.

Dr. Réthelyi Miklós úr
miniszter

Nemzeti Erőforrás Minisztérium

Budapest

Tisztelt Miniszter Úr!

A 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályáztatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzéséről szóló jelentés-tervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Miniszter urat, hogy a számvevőszéki jelentés szövegezése az elfogadott észrevételek figyelembevételével készül.

Budapest, 2012. április " 16 ".

Tisztelettel:

Domokos László

Melléklet: Tájékoztítás az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről

Tájékoztatás
az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről

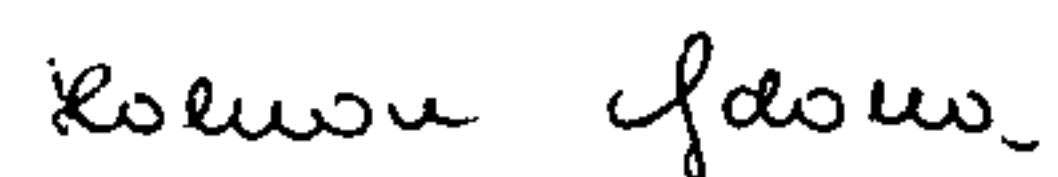
A 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályáztatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzése tárgyú jelentés-tervezetre a Nemzeti Erőforrás Minisztérium 4853-4/2012/ELL 12. iktatószámú levelében pontosító észrevételeket fogalmazott meg.

Az észrevételek áttekintését követően az észrevételeket elfogadtuk, így a Szépművészeti Múzeum projekt visszavonásának okai között feltüntettük az „Új Széchenyi Terv prioritásaihoz szükséges forrás biztosítását”.

Pontosítottuk a 13. sz. mellékletben található táblázatot. Feltüntettük, hogy a 29. sz. projekt elfogadása előtt rendelkezésre állt „a kulturális modernizáció irányai” c. stratégiai dokumentum, ugyanakkor elfogadás előtt állt a „Múzeumi stratégia”.

El nem fogadott észrevétel nem volt.

Budapest, 2012. április „16.”

Holman Magdolna
felügyeleti vezető

ELNÖK

Iktatószám: 11/53 5/2012

Dr. Zölöczé A.

2012.02.14

Domokos László
elnök

Állami Számvevőszék

Budapest

Apáczai Csere János u. 10.
1052

13201
1) 2002-127/2012

Tárgy: Jelentéstervezet észrevételezése

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel megkaptam az Állami Számvevőszék által „a 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályáztatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak ellenőrzéséről” készített Jelentéstervezetet, amelyre a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség az alábbi észrevételeket teszi.

A jelentés 24. oldalán található 1.a) javaslat

„Vizsgáltsák ki azt, hogy az ellenőrzött időszakban (2007-2010) a kormányzati döntésen alapuló fejlesztések támogatási javaslatokor miért nem értékelték a projektek hozzájárulásának mértékét az UMFT fő céljaihoz (növekedés feltételeinek megteremtése, foglalkoztatás, felzárkózás). A vizsgálat eredményei alapján tegyék meg a szükséges intézkedéseket.”

Véleményünk szerint a kiemelt projektek felülvizsgálata, szükség szerinti visszavonása, ill. módosítása a 1251/2010. (XI. 19.) Korm. határozattal (Az UMFT egyes 2007–2008. és 2009–2010. évi akcióterveinek módosításáról és az akciótervekben nevesített egyes kiemelt projektek nevesítésének visszavonásáról) megtörtént, ezért az 1.a) javaslatot nem tartjuk indokoltnak, kérjük törölni.

A jelentés 25. oldalán található 2. javaslat

„Vizsgáltsák felül a szerződéskötési, megvalósítási problémákkal küzdő projektek terveinek megalapozottságát, indokoltságát...”

Álláspontunk szerint a tervek megalapozottsága, indokoltsága helyett a végrehajtás problémáit érdemes vizsgálni, javasoljuk az alábbi szövegezt:

„Vizsgáltsák felül a szerződéskötési, megvalósítási problémákkal küzdő projektek jelenlegi helyzetét....”

A jelentés 25. oldalán található 4. a) javaslat

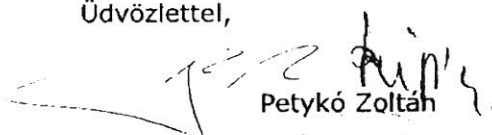
„Vizsgáltassák felül az uniós és hazai jogszabályi kötelezettségekből és egyéb társadalmi szinten fontos célokból adódó feladatok indokoltságát. Továbbá határozzák meg a felülvizsgálat eredményeként szükségesnek ítélt feladatok forrásigényét.”

Az uniós és hazai jogszabályi kötelezettségekből adódó feladatok esetében nem vizsgálendő azok indokoltsága, hiszen jogszabályon alapulnak, csak a forrásigényük vizsgálható, javasoljuk pontosítani a szöveget.

Ellenőrzési munkájukat megköszönve kérem, hogy fenti észrevételeinket szíveskedjenek figyelembe venni a jelentés szövegének véglegesítésekor.

Budapest, 2012. február 7.

Üdvözlettel,

Petykó Zoltán

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

1/i. sz. melléklet
a V-2002-147/2011-2012. sz. jelentéshez

FELÜGYELETI VEZETŐ

Ikt.szám: V-2002-135/2011-2012.

Ügyintéző: Tóthné Kiss Katalin

Petykó Zoltán úr
elnök

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályázatadási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzéséről szóló jelentés-tervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról készített részletes tájékoztatómat csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Elnök urat, hogy a számvevőszéki jelentés szövegezése az elfogadott észrevételek figyelembevételével készül.

Budapest, 2012. április" 16 ".

Tisztelettel:

Kolman Magdolna

Kolman Magdolna

Tájékoztató

az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség a jelentés javaslataihoz kapcsolódó észrevételeket fogalmazott meg.

Nem fogadtuk el az 1. a) javaslat törlésére vonatkozó álláspontot. Az észrevétel elutasítását indokolta, hogy Elnök úr az ellenőrzött 2007-2008-as és a 2009-2010-es akciótervek utólagos felülvizsgálatáról és ez alapján 2010 novemberében visszavont kiemelt projektekről (nem megfelelő előrehaladás, szakpolitikai koncepciók változása, források kimerülése miatt) tájékoztatót, azonban a javaslatunk nem az utólagos felülvizsgálatra vonatkozott. A jelentésben annak kivizsgálását javasoltuk, hogy a kiemelt projektek támogatási javaslatáról való kormányzati döntések során (az ellenőrzött időszakra eső 2007-2008-as és a 2009-2010-es akciótervi nevesítéseket megelőzően) miért nem értékelték a projektek ÚMFT célokhoz való hozzájárulásának mértékét. Az előzők alapján a nemzeti fejlesztési miniszternek tett 1. a) javaslatot fenntartva a következők szerint pontosítottuk.

„Vizsgálta ki azt, hogy az ellenőrzött időszakban (2007-2010) a kormányzati döntésen alapuló fejlesztések támogatási javaslatakor miért nem értékelték a projektek hozzájárulásának mértékét az ÚMFT fő céljaihoz (növekedés feltételeinek megteremtése, foglalkoztatás, felzárkózás). Intézkedjen arra vonatkozóan, hogy a vizsgálat eredményének függvényében jelöljék meg az esetleges felelősöket, és személyes felelősség megállapítása esetén tegyék meg a szükséges intézkedéseket, illetve értékeljék ki a tapasztalatokat a kiemelt fejlesztések jövőbeni tervezéséhez.”

Elfogadtuk 2. javaslatra tett azon észrevételét, hogy a projektek jelenlegi helyzetét érdemes vizsgálni ez alapján a javaslatot a következők szerint pontosítottuk.

„Vizsgálta felül a szerződés-kötési, megvalósítási problémákkal küzdő projektek jelenlegi helyzetét, terveinek megalapozottságát, indokoltságát. A felülvizsgálat eredményétől függően hozza meg a szükséges döntéseket, hogy az elhúzó szerződés-kötések ne kockáztassák az uniós források időbeni, eredményes felhasználását.”

Elfogadtuk azon észrevételt, hogy az uniós és a hazai jogszabályi kötelezettségekből adódó feladatok esetében nem vizsgálendő azok indokoltsága, hiszen jogszabályon alapulnak, csak a forrásigényük vizsgálható. Ez alapján az észrevételezett 4.a) javaslatot pontosítottuk, kiegészítettük (új 5.a) és b) javaslatok) a következők szerint.

„Intézkedjenek az uniós és a hazai jogszabályi kötelezettségekből és egyéb társadalmi célokból adódó feladatok, forrásigények felmérésére, felülvizsgálatára és a felülvizsgált igények ütemezésére nemzeti szinten.”

„Vizsgálta felül a csatlakozáskor vállalt uniós környezetvédelmi és egyéb kötelezettségek forrásszükségletét, a vállalások teljesíthetőségét a rendelkezésre álló uniós és hazai források ismeretében.”

Budapest, 2012. április „16 „

1393/12
- Zoltán A
15
V-2002-131/2012
Dy

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
KÖZIGAZGATÁSI ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: Iktatószám: XIII-E/9/10/2012.

Domokos László elnök úr részére
Állami Számvevőszék

To Mr. Domokos László
02.16.

Budapest
Apáczai Csere János u. 10.
1052

Tárgy: Állami Számvevőszék jelentéstervezete a 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályázatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzése tárgyában

Tisztelt Elnök Úr!

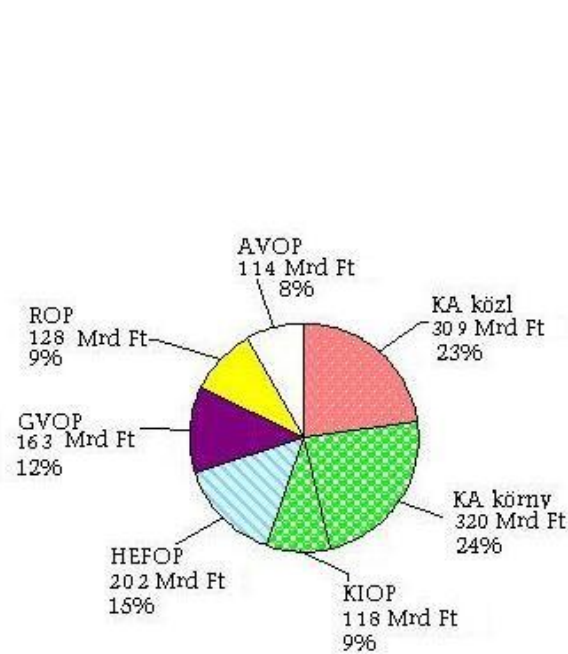
Az Állami Számvevőszék által megküldött V-2002-117/2011-2012. iktatószámon nyilvántartott „a 2007-től uniós finanszírozással megvalósuló, kormányzati döntésen alapuló beruházási projektek pályázatási, tervezési és előkészítési tapasztalatainak értékelése ellenőrzéséről” szülő jelentéstervezettel kapcsolatban tájékoztatom, hogy az abban foglaltakra észrevételt nem teszek.

Budapest, 2012. február 7.

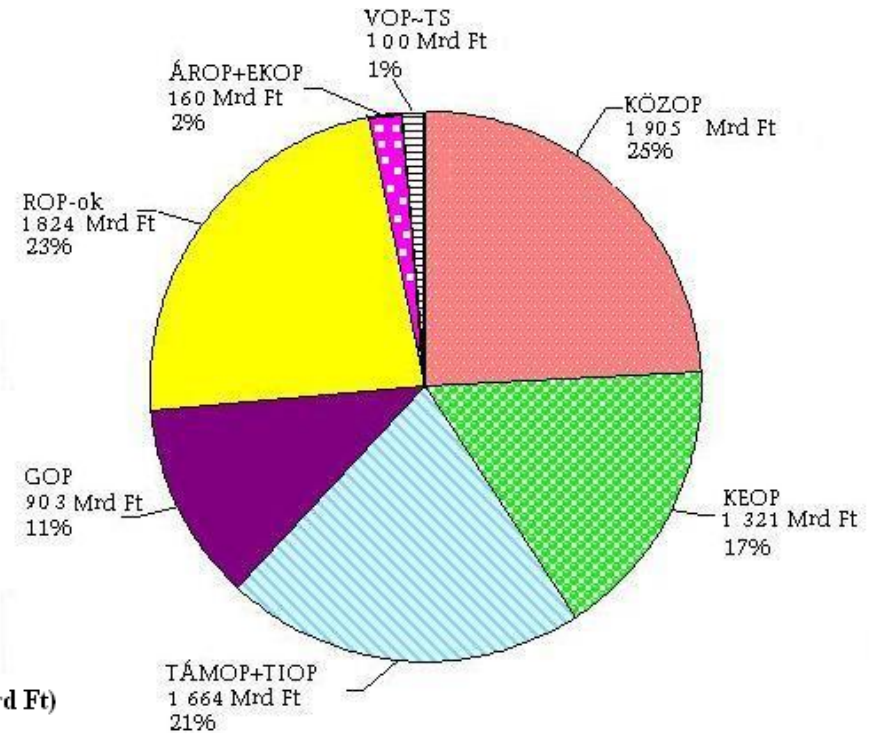
Üdvözlettel:

Dr. Biró Marcell

**A strukturális alapok és a Kohéziós Alap által finanszírozott programok
pénzügyi kereteinek megoszlása
a 2004-2006 és a 2007-2013 közötti időszakban**

a 2004-2006 közötti időszak programjai (1353 Mrd Ft)

a 2007-2013 közötti időszak programjai (7875 Mrd Ft)

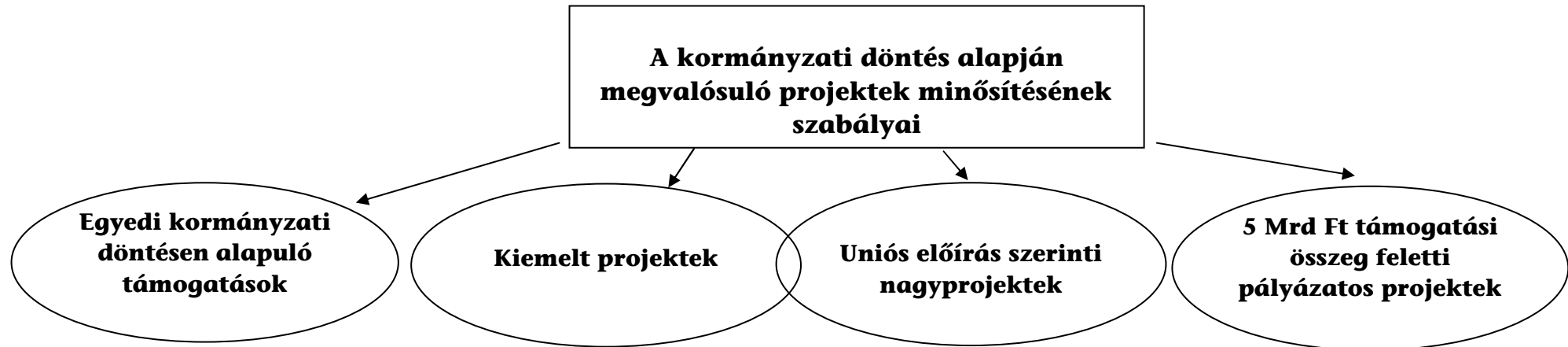

**Az operatív programok pénzügyi keretei
és a kormányzati döntésen alapuló projektek támogatásainak alakulása**

2010. 12. 31-ei állapot szerint

Programok	Pénzügyi keret 2007-2013 között (teljes keret)	Leszerződött összeg 2007-2010 között (teljes keret)	Leszerződött összeg 2007-2010 között (kormányzati döntésen alapuló projektekre)								Szerződött összeg / OP keret			
			kiemelt		nagyprojekt		5 Mrd Ft feletti		összesen					
			Mrd Ft	Mrd Ft	db	Mrd Ft	db	Mrd Ft	db	Mrd Ft		db	Mrd Ft	%
			1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11=(10)/(1)
KÖZIG programok (ÁROP/ESZA, EKOP/ERFA)	159,6		40	53,3	0	0,0	0	0,0	40	53,3	33,4%			
Regionális programok (DAOP/ERFA, ÉAOP/ERFA, ÉMOP/ERFA, KDOP/ERFA, KMOP/ERFA, NYDOP/ERFA)	1 823,7		165	214,7	0	0,0	0	0,0	165	214,7	11,8%			
GOP	903,4		1	4,5	0	0,0	0	0,0	1	4,5	0,5%			
KÖZOP (KÖZOP/KA, KÖZOP/ERFA)	1 904,6		47	204,1	13	1 003,9	0	0,0	60	1 208,0	63,4%			
Humán erőforrás programok (TÁMOP/ESZA, TIOP/ERFA)	1 663,6		44	206,6	0	0,0	14	122,8	58	329,4	19,8%			
Környezet és energia programok (KEOP/KA, KEOP/ERFA)	1 320,5		0	0,0	16	232,7	5	36,9	21	269,6	20,4%			
Végrehajtási Operatív Program	99,6													
Mindösszesen	7 875,0	4 027,4	297	683,2	29	1 236,6	19	159,7	345	2 079,5				
				33%		59%		8%		100%				

Forrás: NFÜ adatszolgáltatása

Forrás: kizárólag hazai forrásból, ezért a **jelenlegi ellenőrzésbe nem tartozó téma.**

Állami támogatás fogalma az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése alapján: Ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet. (A tilalom azonban nem abszolút érvényű.)

Egyedi támogatás: olyan támogatás, amelyet nem egy támogatási program alapján ítélték oda, és azon támogatás, amely támogatási program alapján kötelező bejelentés alá tartozik;

Támogatási program: olyan jogi aktus, amely alapján egyedi támogatásokat lehet megítélni azon vállalkozások számára, amelyeket a jogi aktusban általános vagy elvont módon jelöltek meg. (659/2006/EK tanácsi rendelet 1. cikk d), e) pontja)

Forrás: uniós finanszírozás

"Régi szabályozás":

A kiemelt projekt fogalma: a Kormány által **egyedileg jóváhagyott** projekt, amelyet az **akcióterv nevesítve** tartalmaz (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés h) pont);

A Kormány **nevesíti** az akciótervben a kiemelt projekteket (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 3. § c) pont).

"Új szabályozás":

A Kormány **dönt** a kiemelt projektek nevesítéséről (4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 3. § e) pont).

Forrás: uniós finanszírozás

"Régi szabályozás":

A nagyprojekt fogalma: Környezetvédelem területén 25 millió euró (2010. VI. 17-től a privilegizálás megszűnt), más szakterületen **50 millió euró összköltség feletti** olyan beruházás, melynek kiválasztása kiemelt projekt, egyfordulós pályázat vagy kétfordulós pályázat eljárások szerint történhet, és támogatásához az Európai Bizottság jóváhagyása szükséges. (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés s) pont)

Támogatásra javasolt nagyprojektről az NFÜ a miniszterrel közös előterjesztést készít a Kormány számára. **A Kormány dönt** arról, hogy kérelmezi-e a nagyprojekt támogatását az Európai Bizottságnál. (16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM rendelet 13. § (8) bekezdés).

"Új szabályozás":

A Kormány elfogadja a nagyprojektekre vonatkozóan az Európai Bizottság számára benyújtandó javaslatokat. (4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 3. § c) pont)

Forrás: uniós finanszírozás

"Régi szabályozás":

A Kormány jóváhagyja az operatív programban, illetve **akciótervben nem nevesített, 5 milliárd forintot meghaladó** támogatásra javasolt projekt javaslatokat (255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet 3. § d) pont).

Ha a projektjavaslat javasolt támogatása meghaladja az 5 milliárd forintot, az NFÜ előterjesztésére a **Kormány hagyja jóvá** a döntést (16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM rendelet 9. § (2) bekezdés).

"Új szabályozás":

A Kormány **dönt** az ötmilliárd forintot meghaladó támogatási igényű projektjavaslatokról (4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet 3. § f) pont).

A kiemelt kiválasztási eljárás főbb lépései

Tevékenység	Tevékenységet végző
• Kiemelt projekt kezdeményezése – javaslat benyújtása javaslattevő szervhez	Projekt gazda
• Előszűrés	Javaslattevő
• Projektjavaslat befogadás, előértékelés, tartalmi elbírálás	NFÜ – Bíráló bizottság
• Projektjavaslat Kormány elé terjesztése	NFÜ, az NFM-en keresztül
• Projektjavaslat véleményezése a Kormány döntése előtt	Fejlesztéspolitikai Irányító Testület 2008. 04. 30-áig
• A Kormány döntése	Kormány
• Részletes projektjavaslat benyújtása	Projektgazda NFÜ-höz
• Részletes projektjavaslat formai és tartalmi elbírálása	NFÜ, illetve közreműködő szervezetek – két független szakértő és Bíráló bizottság
• Támogatási szerződés megkötése	NFÜ, illetve közreműködő szervezetek és a támogatott

A nagyprojektek sajátosságai a kiválasztási eljárásban

Tevékenység	Tevékenységet végző
• Projektjavaslat értékelés, elbírálás	NFÜ
• Projektjavaslat Kormány elé terjesztése	NFÜ, az NFM-en keresztül
• Kormány döntése – a nagyprojekt Európai Bizottsághoz történő továbbításáról	Kormány
• A támogatási szerződés megkötése (NFÜ ellenjegyzés)	NFÜ, illetve közreműködő szervezetek és Projektgazda
• A támogatási kérelem megküldése az Európai Bizottságnak	NFÜ
• Az Európai Bizottság döntése Jóváhagyás – az uniós alapokból származó pénzügyi hozzájárulás meghatározása a szerződésben Elutasítás – a támogatási szerződés hatályát veszti	Európai Bizottság

Az ellenőrzésre kiválasztott operatív programok, fejlesztési területek és projektek listája

Ellenőrzött projekt sz.	Projekt azonosító OP szerint	Fejlesztési terület megnevezése (az ÁSZ ellenőrzés során)	Kedvezményezett	A projekt rövid megnevezése	Szerződés szerinti támogatás (EU+hazai költségvetési tám.) 2011.09.30. Mrd Ft	Az ellenőrzési program szerint				A helyszíni ellenőrzés során			
						2010.12.31-én				2011.09.01-jén			
						Megvalósítás alatt álló projektek	Megvalósult (befejezett) projektek	Támogatásra javasolt, de szerződéssel nem rendelkező projektek	Visszavont projektek	Megvalósítás alatt álló projektek	Megvalósult (befejezett) projektek	Támogatásra javasolt, de szerződéssel nem rendelkező projektek	Visszavont projektek
1	ÁROP-1.1.2-2007-0002	Államreform	KIM	Államreform koncepcionális megalapozása	0,50	x							
2	ÁROP-2.2.1-2007-0002	Államreform	KIM	Személyügyi központ fejlesztése és telj. értékelése	1,77	x					x		
3	ÉAOP-1.1.1/C-2009-0002	Vállalkozás fejlesztés	Regionális Fejl Hold Zrt	Záhony Ip. park	1,78	x				x			
4	ÉAOP-2.1.1/E-2008-0002	Turisztika	Nyíregyházi Állatpark Np. Kft.	Nyíregyházi Állatpark	0,80	x					x		
5	ÉAOP-3.1.1-2008-0011	Közütak fejlesztése	Magyar Közút Np. Zrt.	Tuzsér 38143. út	0,06	x					x		
6	ÉAOP-3.1.1-2008-0002	Közütak fejlesztése	Magyar Közút Np. Zrt.	Rakamaz 3633. út	0,43	x					x		
7	ÉAOP-5.1.1/B-2009-0005	Város- és településfejlesztés	Szolnok MJV Önkormányzata	Szandaszőlös Decentrum	0,45	x					x		
8	EKOP-1.2.1-07-2008-0001	Államreform	PM Inform Szolgált Központ	PM KGR kiépítése	12,17	x					x		
9	EKOP-2.1.3-09-2009-0001	Államreform	MEH-KEKKH konzorcium	MEH-KEKKH 2006/123/EK irányelv adaptálása	1,95	x					x		
10	GOP-3.3.1-08-2008-0001	Vállalkozás fejlesztés	ITDH Hungary Zrt.	ITDH Zrt.	4,50	x					x		
11	KEOP-1.1.1/2F-2008-0002	Környezetvédelem	Mecsek Dráva Regionális Szilárdhulladék	Mecsek-Dráva sz. hulladék	12,09	x					x		
12	KEOP-1.2.0/2F-2009-0001	Környezetvédelem	Érd és Térsége Szennyvíz	Érd szennyvíztisztító	24,46	x					x		
13	KEOP-2.1.1/2F-2008-0002	Környezetvédelem	Vízügyi és Környezetv. Központi Igazg	Hanyi árvíz tározó	18,86	x					x		
14	KEOP-2.3.0/2F-2008-0004	Környezetvédelem	Győr Nagytérségi Hulladékgazd Társulás	Győr rekultiváció	4,98	x					x		
15	KMOP-2.1/A-2008-0017	Közütak fejlesztése	Magyar Közút Nonprofit Zrt.	Alsónémedi-Bugyi útelújítás	3,59	x						x	
16	KMOP-3.1.1/E-2008-0001	Turisztika	Szabadtéri Néprajzi Múzeum	Szentendrei Skanzen	2,01	x						x	
17	KMOP-4.3.3/B_2-2008-0001	Egészségügy	HM Állami Egészségügyi Központ	HM Állami Eü- Központ fejlesztése	0,30	x						x	
18	KMOP-5.2.2/A-2008-0001	Város- és településfejlesztés	Belv-Lipótv Bp Főváros V. ker Önkorm	Budapest Szíve Program 1. ütem	1,98	x						x	
19	KMOP-2.1.1/A-2008-0011	Közütak fejlesztése	Budapest Főváros Önkormányzata	Margit híd	6,00	x					x		
20	KÖZOP-2.1.0-07-2008-0004	Vasúthálózat fejlesztése	NIF Zrt	BB vasútvonal EICS 2	7,24	x					x		
21	KÖZOP-2.1.0-07-2008-0005	Vasúthálózat fejlesztése	NIF Zrt	Szajol-Pladány	137,41	x					x		
22	KÖZOP-3.1.1-07-2008-0025	Közütak fejlesztése	NIF Zrt	8-72. sz. főút csp	1,27	x						x	
23	KÖZOP-4.3.0-08-2008-0001	Közütak fejlesztése	NIF Zrt	Záhony közut	6,87	x					x		
24	KÖZOP-4.3.0-08-2008-0002	Vasúthálózat fejlesztése	NIF Zrt	Záhony vasút	19,37	x					x		
25	KÖZOP-5.1.0-07-2008-0001	Városi közlekedés fejlesztés	Budapest Főváros Önkormányzata	4-es metró	210,74	x					x		
26	KÖZOP-5.2.0-07-2008-0004	Városi közlekedés fejlesztés	Budapesti Közlekedési Zrt.	Fonódó villamos	5,44	x					x		
27	TÁMOP-1.4.1-07/2-2008-0001	Alternatív munkaerőpiaci programok támogatása	Országos Foglalkoztatási Közalapítvány	Alternatív munkaerőpiac	0,31	x						x	
28	TÁMOP-2.2.1-08/1-2008-0002	A képzés minőségének, tartalmának fejlesztése	Nemzeti Szakképzés és Felnőttképzés Intézet	Képzés minőségének javítása	7,80	x					x		
29	TÁMOP-3.2.8/A-08-2008-0002	Oktatás	Szabadtéri Néprajzi Múzeum	Múzeumi oktatás-képzés	0,44	x					x		
30	TÁMOP-4.1.3-08/1-2008-0004	Oktatás	EDUCATIO nKft, Oktatáskut és Fejl Intézet, Nemz Inform Infrastr Fejl Intézet	Felsőoktatás fejlesztése	1,96	x						x	
31	TÁMOP-5.2.1-07/1-2008-0001	Szociális	Szociálpolitikai és Munkügyi Intézet	Gyermeksegély kiterjesztése	0,93	x					x		
32	TÁMOP-6.2.6-08/1-2008-0001	Egészségügy	Eü Minőségfejlesztés és Kórháztek Intézet	Eü. tervek..	0,37	x						x	
33	TIOP-1.3.1-07/1-2F-2008-0005	Oktatás	Miskolci Egyetem	Miskolci Egyetem	6,23	x					x		
34	TIOP-1.3.2-08/1-2009-0001	Oktatás	Nemz Inform Infrastr Fejl Intézet	Információme-nedzsment	4,04	x					x		
35	TIOP-2.2.7-07/2F/2-2009-0002	Egészségügy	Debreceni Egyetem	Debrecen EK	10,61	x					x		
36	TIOP-3.2.2-08/1-2008-0002	Szociális	Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal	Komplex rehab.	3,99	x					x		
37	ÉAOP-1159/2011. (V. 23.) Korm. hat.	Turisztika	Debreceni Gyógyfürdő Kft.	Debreceni Aquaticum	2,25	x							x
38	KMOP-1159/2011. (V. 23.) Korm. hat.	Város- és településfejlesztés	Budapest Főváros Önkormányzata	Budapest Szíve II. ütem	0,52	x							x
39	KMOP-1186/2011. (VI. 7.) Korm. hat	Város- és településfejlesztés	Szépművészeti Múzeum	Szépművészeti Múzeum	10,67	x							x
40	ÉAOP-2.1.1/E-2008-0001	Turisztika	Hungaroposta Hajdúszoboszlói Zrt.	Hajdúszoboszló Aqua-Palace	2,25		x					x	
41	KMOP-2.1.1/A-2008-0008	Közütak fejlesztése	Magyar Közút Nonprofit Zrt	2102. sz. út	0,52		x					x	
42	TÁMOP-1.4.1-07/2-2008-0001	-	Országos Foglalkoztatási Közalapítvány	-			x						ua, mint a 27. projekt
43	TÁMOP-2.1.1-07/1-2007-0001	Foglalkoztatás	Foglalkoztatási és Szociális Hivatal	Lépj előre II.	10,67		x					x	

Ellenőrzött projekt sz.	Projekt azonosító OP szerint	Fejlesztési terület megnevezése (az ÁSZ ellenőrzés során)	Kedvezményezett	A projekt rövid megnevezése	Szerződés szerinti támogatás (EU+hazai költségvetési tám.) 2011.09.30. Mrd Ft	Az ellenőrzési program szerint				A helyszíni ellenőrzés során				
						2010.12.31-én				2011.09.01-jén				
						Megvalósítás alatt álló projektek	Megvalósult (befejezett) projektek	Támogatásra javasolt, de szerződéssel nem rendelkező projektek	Visszavont projektek	Megvalósítás alatt álló projektek	Megvalósult (befejezett) projektek	Támogatásra javasolt, de szerződéssel nem rendelkező projektek	Visszavont projektek	
44	IÁMOP-3.3.1-07/1-2008-0003	Oktatás	EDUCATIO Nonprofit Kft.	Oktatási esélyegyenlőség	1,65		x							
45	IÁMOP-5.6.2-08/1-2008-0001	Bűnmegelőzés, védelem	Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium	Társadalmi kohézió...	0,18		x				x			
46	IÁMOP-6.2.6-08/1-2008-0001	-	Éti Minőségfejlesztési és Kórháztechnikai Intézet				x							
47	ÁROP	-		Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitikai kapacitása	1,05				x					x
48	EKOP	-		Interoperabilitás	2,94				x					x
49	EKOP	-		Központi ESZR biztonsági auditja	0,70				x					x
50	EKOP	-		Telefonos ügyfélszolgálati rendszer	1,60				x					x
51	EKOP	-		Elektronikus azonosítás megerteremése	2,50				x					x
52	EKOP	-		Zártcélú hálózati szolgáltatások bővítése	2,65				x					x
53	EKOP	-		Hatósági eljárások elektronikus támogatása	2,20				x					x
54	EKOP	-		Elektronikus adatszere állami igazgatásban	3,00				x					x
55	GOP	-		Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt. IKLA projekt	1,60				x					x
56	IÁMOP	-		Szűrőprogramok és kommunikációjuk	1,00				x					x
57	IÁMOP	-		Betegazonosítási rendszer fejlesztése, e-Health rendszer	4,47				x					x
58	IÁMOP	-		Atipikus foglalk. formák támogatása	0,95				x					x
59	IÁMOP	-		M.erő-piaci kulcskompetenciák fejl.	0,00				x					x
60	KMOP	-		4602., 4606. jelű utakon elérhető jav	0,61				x					x
61	EKOP	-							x					
62	EKOP	-		Elektronikus anyakönyvi ügyintézés	0,90				x		x			
63	KÖZOP	-		33.sz. főút Hortobágy átkelés szakasz megerősítése	1,24				x					x
64	KÖZOP	-		Havanna és Gloriette lakót. 42-es vill	6,13				x					x
65	IÁMOP	-		Egységes Elektronikus Kulturális Közoktatás	1,25				x					x
66	ÉAOP	-		Jászberényi Beszállítói Tudásközp. fejlesztés	1,90				x					x
67	KMOP	-		Integrált foglalkoztatási és szociális szolgáltató rendszer	97,00				x					x
68	KMOP	-		Szob-Nagybörzsöny kisvasút helyreállítása - II. ütem	1,48				x					x
69	ÉAOP-5.1.2./D3-09-1f-2009-0001	Környezetvédelem	Kunhegyes Város Önkormányzata	VTT-hez bel- és csapadékvíz J-N-Sz	2,45			x					x	
70	KMOP-2.3.1/A-09-2f-2010-0001	Városi közlekedés fejlesztés	Budapest Főváros Önkormányzata	Bp. kerékpáros közlekedési rendszer	0,90			x			x			
71	ÁROP-1.2.5-10/B-2010-0001	Államreform	Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatási Központja	Önkorm. feladatellátás tesztelés Ddtül	0,00				x					x
72	EKOP-1.NSZ.1-2010-0017	Államreform	Földmérés és Távérzékelési Intézet	Integrált nemzeti ingatlankezelési rendszer	1,50				x					x
73	KÖZOP	Vasúthálózat fejlesztése	NIF Zrt.	Bp-Lökösháza vasút rekonstr III/2.	118,80				x					x
74	IÁMOP-3.1.8	Oktatás	Oktatókutatási és Fejlesztő Intézet	Átfogó minőségfejlesztés a közoktatásban	10,10				x					x
75	TIOP 2.2.1	Egészségügy	Országos Mentőszolgálat	Sürgősségi ellátás-mentés, légimentés	11,50				x					x
				Projektek száma összesen:	-	39	7	7	22	25	18	5	24	
				Szerződés szerinti támogatás (Mrd Ft)	832,8	-	-	-	-	510,1	30,6	144,4	147,7	

Megjegyzés: mintaként 75 projektet választottunk ki és 72 projektet ellenőriztünk, mert három projekt kétszer szerepelt a mintavételhez az NFÜ által megadott adatokban. Az NFÜ a lehetséges átfedéseket az észrevételezés során jelezte.

Forrás: NFÜ

Kivonat

a nemzetgazdasági tervezés megújítása című ÁSZKUT tanulmányból

2010. szeptember

„A tervezési területek áttekintése alapján megállapítható, hogy mind a szakmai-tartalmi kapcsolatok, mind az időhorizontok, mind pedig a pénzügyi és reálfolyamatok szempontjából szorosabban záró, a jelenleginél homogénebb tervezési rendszer kialakítására van szükség Magyarországon.

A megvalósítást szolgáló gyakorlati teendők főbb irányait a következőképpen foglalhatjuk össze:

- A nemzetgazdasági tervezés *felelősségi, intézményi rendjének kialakításában* első – meghatározó – lépés a tervezőmunkák koncepcionális és módszertani irányításáért felelős és közreműködő állami intézményeknek a kijelölése, valamint feladatköreiknek a meghatározása.
- Második lépés a megújítást szolgáló *jogszabályok elkészítése*, amelynek középpontjában a nemzetgazdasági tervezésről szóló törvény kidolgozása áll. A törvény hatálya valamennyi társadalmi-gazdasági tervnek minősülő nemzeti döntésre terjedjen ki, tehát a tervezés intézményrendszere és folyamata kerüljön törvényi szinten meghatározásra. E téren nélkülözhetetlen teendő a tervezés főbb területein megoldandó feladatok rendszerszerű áttekintése, „leltározása” is.
- Harmadik fontos lépés *a tervező apparátus (szervezeti egység) újbóli létrehozása a szakpolitika alkotás erősítése végett a minisztériumokban*. (Mint ismeretes, ezek a főosztályok – az ott dolgozó ágazati tervezők száma 2004-ben 150-170 fő volt – az utóbbi években megszűntek / átalakultak / összezsugorodtak.)
- Negyedik lépésként a korszerűsített nemzetgazdasági tervezés alkalmazásának nélkülözhetetlen feltétele *a tervezési célokra alkalmas információs rendszer kialakítása*. A jövőkép meghatározása és folyamatos „karbantartása”, az állami feladatok összehangolt megoldása igényli kiépítésének mielőbbi megkezdését.
- Ötödik lépésként több kutató intézet részvételével el kell indítani olyan kutatásokat, melyek a *felhasználható, egységes tervezési módszertan alapjait* teremtenék meg, továbbá elősegítenék e módszertan oktatását a felsőoktatási intézményekben.

Olyan rendszert szükséges kialakítani, amelynek legfontosabb sajátossága, hogy a reálfejlesztés (nemzeti fejlesztési koncepció és terv, a területfejlesztés, a vidékfejlesztés, a településfejlesztés, a gazdaságfejlesztés, a szociális és kulturális szféra fejlesztése) és a pénzügyi tervezés (Konvergencia Program és az éves költségvetések központi és helyi szinteken egyaránt) intézményes összhangja biztosított legyen. E rendszerrel szemben támasztott másik elvárás, hogy a fejlesztéspolitika és a gazdasági versenyképesség követelményeit szem előtt tartva illessze bele a strukturális modernizációt a fejlesztési tervekbe, szűnjön meg a komplexitás figyelmen kívül hagyása, ami az eddigi reformkísérleteket jellemezte.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv két operatív programja (az Államreform és az Elektronikus Kormányzás OP) közvetlenül is forrást biztosíthat a korszerű fejlesztő állam alapjainak megteremtését szolgáló tervezési rendszer kialakításának céljaira.”

A támogatásra javasolt, majd visszavont projektek értékelése

Tétel sz.	Elle- nőzött projekt sz.	Projekt megnevezése	Operatív program	Projekt meghiusulásának oka		
				Kedvezményeze tt lépett vissza	A támogató vonta vissza	Áttervezik
1	37	Debreceni Aquaticum	ÉÁOP	nem tartotta szükségesnek a fejlesztést		
2	38	Budapest Szíve II. ütem	KMOP			elők. hiányosságok
3	39	Szépművészeti Múzeum	KMOP		nem megfelelő előrehaladás	
4	47	Esélyegyenlőség fejl.polIT. Kapacitása	ÁROP		nem illeszkedett a szaktárca stratégiájába	
5	48.	Interoperabilitás	EKOP		nem illeszkedett a szaktárca stratégiájába	
6	49.	KESzR szolg. Informatikai auditja	EKOP		nem illeszkedett a szaktárca stratégiájába	
7	50.	Telefonos Ügyfélszol-gálási rendszer	EKOP		nem illeszkedett a szaktárca stratégiájába	
8	51.	Elektronikus azonosítási rendszer	EKOP		nem illeszkedett a szaktárca stratégiájába	
9	52	Zártcélú hálózati szolgáltatások bővítése	EKOP		nem illeszkedett a szaktárca stratégiájába	
10	53	Hatósági eljárások elektronikus támogatása	EKOP		nem illeszkedett a szaktárca stratégiájába	
11	54	Elektronikus adatcsere államigazgatásban	EKOP		nem illeszkedett a szaktárca stratégiájába	
12	55	Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt. IKEA projekt	GOP		a támogatás feltétele (beszállítói szerződés megkötése) nem teljesült	
13	56	Szűrőprogramok és kommunikációjuk	TÁMOP			elők. hiányosságok
14	57	Betegazonosítás fejlesztése, e- Health rendszer	TÁMOP			elők. hiányosságok
15	58	Atipikus foglalk. formák támogatása	TÁMOP		nem illeszkedett a szaktárca stratégiájába	
16	59	M.erő-piaci kulcskompetenciák fejl	TÁMOP			elők. hiányosságok
17	60	4602., 4606. jelű utakon elérhető jav	KMOP		nem indokolt a fejlesztés	
18	63	33.sz. főút Hortobágyi szakasz megerősítése	KÖZOP	hazai forrásból valósítja meg a projektet		
19	64	Havanna és Gloriette lakót. 42-es vill	KÖZOP			elők. hiányosságok (az érintett önkorm. nem tudtak megegyezni)
20	65	Elektronikus Kult Szakképzési Felület	TÁMOP			elők. hiányosságok
21	66	Jászberényi Beszállítói Tudásközpont (JBTK)	ÉÁOP		önerő hiánya	
22	67	Integrált foglalkoztatási és szociális szolgáltatás	KMOP		hiányos projektjavaslat	
23	68	Szob-Nagybörzsöny kisvasút II. ütem	KMOP		önerő hiánya	
24	71	Önkorm feladatellátás tesztelés Ddtúl	ÁROP		nem indokolt a fejlesztés, a projektet két másik projekt keretében már megvalósítják	

A támogatásra javasolt, de szerződéssel nem rendelkező projektek tájékoztató adatai

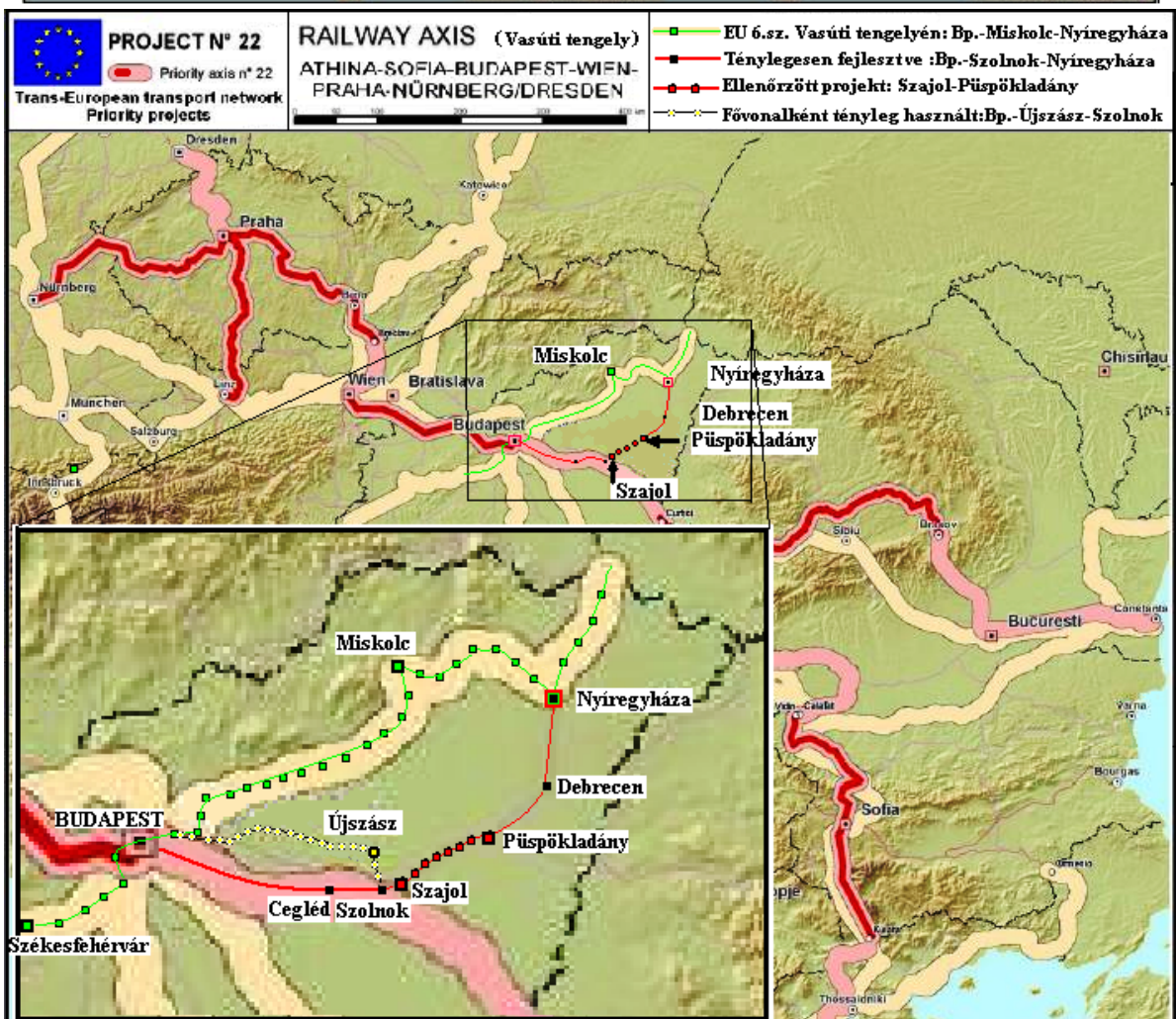
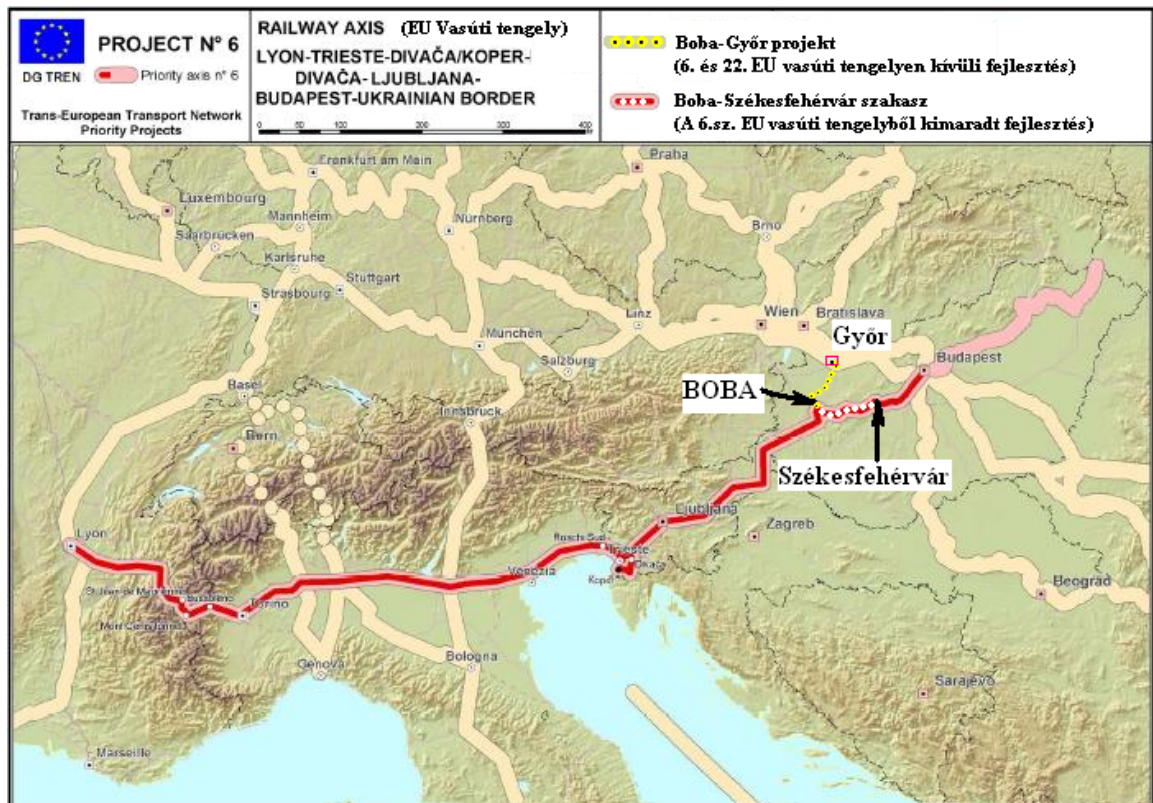
Tétel sz.	1.	2.	3.	4.	5.	Összesen
Ellenőrzött projekt sz.	69	72	73	74	75	
Projekt rövid neve	VTT-hez bel -és csapadékvíz J-N-Sz	Integrált nemzeti ingatlankataszter	Bp-Lökösháza vasút rekonstr III/2.	Átfogó minőségfejl. a közoktatásban	Sürgősségi ellátás fejlesztése	
támogatási szerződés folyamatban	1					
támogatási szerződés nem jött létre		1	1	1	1	
az akciótérvi nevesítés időpontjához képest eltelt idő	525 nap ~1,5 év	344 nap ~1 év	1 095 nap ~3 év	1 496 nap ~4 év	1 492 nap ~4 év	
késedelem oka	A Vásárhelyi Tervhez kapcsolódóan több települési önkormányzat által megvalósítandó projekt időigényessége.	Költségcsökkentés (8 Mrd Ft-ról 1,6 Mrd Ft-ra csökk.) miatt a műszaki tartalmat újra kell gondolni.	Nem döntöttek a fejlesztés mikéntjéről. Az ISPA-ból megvalósuló vágányt is felújítják-e (az 5 év még nem telt el), vagy lesz egy új vágány és megmarad mellette az ISPA-ból felújított régi vágány.	áttervezések	Ingatlanok tulajdonviszonyainak rendezetlensége, megfelelő koordinációs képességgel rendelkező szervezeti egység hiánya.	
Támogatási szerződés/Akcióterv sz. összeg	2,5 Mrd Ft	1,5 Mrd Ft	118,8 Mrd Ft*	10,1 Mrd Ft	11,5 Mrd Ft	144,4 Mrd Ft

* Megjegyzés: a 118,8 Mrd Ft tartalmazza a Budapest-Lökösháza vasút rekonstrukciója III/1. ütem javasolt támogatási összegét is.

Kimutatás a projektek kifejlesztésének időigényéről

Tétel sz.	Ellenőrzött projekt sz.	Projekt azonosító OP szerint	A projekt rövid megnevezése	"Zsűri" javaslata	Kormány döntés	Bíráló Bizottsági javaslat	Eredeti TSZ megkötések dátuma	Eltelt idő napokban			
								Zsűritől Kormány-döntésig	Kormány-döntéstől BB döntésig	BB döntéstől a TSZ aláírásig	összesen Kormány döntéstől TSZ aláírásig
		1	2	3	4	5	6	7=(4)-(3)	8=(5)-(4)	9=(6)-(5)	10=(8)+(9)
1	1	ÁROP-1.1.2-2007-0002	Államreform koncepcionális megalapozása	2007.08.24	2007.08.30	2007.08.31	2007.09.11	6	1	11	12
2	2	ÁROP-2.2.1-2007-0002	Személyügyi központ fejlesztése és telj. értékelése	2007.08.08	2007.08.22	2007.08.23	2007.09.25	14	1	33	34
3	3	ÉAOP-1.1.1/C-2009-0002	Záhony lp. park	2008.11.11	2008.12.05	2009.06.04	2009.07.27	24	181	53	234
4	4	ÉAOP-2.1.1/E-2008-0002	Nyíregyházi Állatpark	2007.11.15	2007.12.05	2008.06.11	2008.07.17	8	189	36	225
5	5	ÉAOP-3.1.1-2008-0011	Tuzsér 38143. út	2007.11.15	2007.12.05	2009.03.26	2009.07.08	20	477	104	581
6	6	ÉAOP-3.1.1-2008-0002	Rakamaz 3633. út	2007.11.15	2007.12.05	2008.10.22	2008.12.01	20	322	40	362
7	7	ÉAOP-5.1.1/B-2009-0005	Szandaszőlős Decentrum	2009.06.29	2009.08.05	2010.06.13	2010.10.29	37	312	138	450
8	8	EKOP-1.2.1-07-2008-0001	PM KGR kiépítése	2007.07.10	2007.07.27	2008.03.07	2008.05.07	17	224	61	285
9	9	EKOP-2.1.3-09-2009-0001	MEH-KEKKH 2006/123/EK irányelv adaptálása	2008.11.25	2009.03.03	2009.08.11	2009.11.30	98	161	111	272
10	10	GOP-3.3.1-08-2008-0001	ITDH Zrt.	2008.06.09	2008.06.25	2008.12.01	2009.01.12	16	159	42	201
11	15	KMOP-2.1.1/A-2008-0017	Alsónémedi-Bugyi útfelújítás	2007.07.05	2007.07.27	2009.02.10	2009.11.30	22	564	293	857
12	16	KMOP-3.1.1/E-2008-0001	Szentendrei Skanzen	2007.07.06	2007.07.27	2008.03.11	2008.04.04	21	228	24	252
13	17	KMOP-4.3.3/B_2-2008-0001	HM Állami Eü-Központ fejlesztése	2008.01.23	2008.03.11	2008.10.10	2008.12.10	48	213	61	274
14	18	KMOP-5.2.2/A-2008-0001	Budapest Szíve Program I. ütem	2008.06.09	2008.07.14	2009.02.23	2009.04.23	35	224	59	283
15	19	KMOP-2.1.1/A-2008-0011	Margit híd	2007.11.15	2007.12.05	2008.11.15	2009.05.14	20	346	180	526
16	20	KÖZOP-2.1.0-07-2008-0004	BB vasútvonal ETCS 2	2007.07.18	2007.08.15	2009.02.25	2009.06.30	28	560	125	685
17	21	KÖZOP-2.1.0-07-2008-0005	Szajol-Pladány	2007.07.18	2007.08.15	2009.04.29	2010.04.01	28	623	337	960
18	22	KÖZOP-3.1.1-07-2008-0025	8-72. sz. főút csp	2007.07.18	2007.08.15	2008.09.08	2009.01.14	28	390	128	518
19	23	KÖZOP-4.3.0-08-2008-0001	Záhony közút	2007.11.13	2007.12.05	2009.04.29	2009.06.10	22	511	42	553
20	24	KÖZOP-4.3.0-08-2008-0002	Záhony vasút	2007.11.13	2007.12.05	2009.04.29	2009.06.10	22	511	42	553
21	25	KÖZOP-5.1.0-07-2008-0001	4-es metró	2007.07.18	2008.05.02	2008.08.16	2008.12.12	289	106	118	224
22	26	KÖZOP-5.2.0-07-2008-0004	Fonódó villamos	2008.10.10	2008.11.07	2009.03.04	2009.05.08	28	117	65	182
23	27	TÁMOP-1.4.1-07/2-2008-000	Alternatív munkaerőpiac	2007.07.09	2007.07.31	2008.06.10	2008.09.30	22	315	112	427
24	28	TÁMOP-2.2.1-08/1-2008-000	Képzés minőségének javítása	2007.07.09	2007.07.27	2007.11.05	2008.11.20	20	101	381	482
25	29	TÁMOP-3.2.8/A-08-2008-000	Múzeumi oktatás-képzés	2007.07.05	2007.07.27	2009.01.28	2009.03.10	22	551	41	592
26	30	TÁMOP-4.1.3-08/1-2008-000	Felsőoktatás fejlesztése	2007.07.09	2007.07.27	2009.03.29	2009.06.29	22	611	92	703
27	31	TÁMOP-5.2.1-07/1-2008-000	Gyermeksegély kiterjesztése	2007.07.09	2007.07.27	2008.04.10	2008.06.12	22	258	63	321
28	32	TÁMOP-6.2.6.-08/1-2008-000	Eü. tervek..	2007.07.09	2007.07.27	2008.09.05	2008.09.17	22	406	12	418
29	34	TIOP-1.3.2-08/1-2009-0001	Információ-menedzsment	2007.07.09	2007.07.27	2009.02.19	2009.06.11	22	573	112	685
30	36	TIOP-3.2.2-08/1-2008-0002	Komplex rehab.	2007.07.09	2007.07.27	2008.08.25	2009.05.14	22	395	262	657
31	40	ÉAOP-2.1.1/E-2008-0001	Hajduszoboszló Aqua-Palace	2007.07.05	2007.07.27	2008.03.20	2008.04.29	12	237	40	277
32	41	KMOP-2.1.1/A-2008-0008	2102. sz. út	2007.07.06	2007.07.27	2008.07.31	2008.12.10	21	370	132	502
33	43	TÁMOP-2.1.1-07/1-2007-000	Lépj előre II.	2007.07.05	2007.07.27	2007.09.23	2007.11.13	20	58	51	109
34	44	TÁMOP-3.3.1-07/1-2008-000	Oktatási esélyegyenlőség	2007.07.05	2007.07.27	2008.09.05	2008.11.18	22	406	74	480
35	45	TÁMOP-5.6.2-08/1-2008-000	Társadalmi kohézió...	2007.07.06	2007.07.27	2008.07.31	2008.10.10	21	370	71	441
36	70	KMOP-2.3.1/A-09-2f-2010-00	Bp. kerékpáros közlekedési rendszer	2009.08.12	2009.09.16	2010.10.28	2011.08.26	35	407	302	709
		Értékelés (átlag nap)						32	319	107	426

Az EU kiemelt projektek és tengelyek a vasútfejlesztés területén

**Egyes uniós irányelvekből adódó kötelezettségek teljesítésének helyzete
a környezetvédelem területén**

Szakterület	Kötelezettség megnevezése	EU Irányelv	Vonatkozó hatályos magyar jogszabály(ok)	Irányelv szerinti határidő	Derogáció szerinti határidő	Teljesített határidő
szennyvíz	10 000 lakos egyenértékűnél nagyobb terhelést meghaladó szennyvíz kibocsátású, külön jogszabály által kijelölt érzékeny területeken biztosítani kell a szennyvízgyűjtő rendszer kiépítését és a biológiai (II. fokozatú) szennyvíztisztítás mellett a III. fokozatú tisztítást, azaz a tápanyag (nitrogén és foszfor) eltávolítást;	91/271/EGK irányelv	25/2002 (II. 27.) Korm. rendelet 26/2002 (II. 27.) Korm. rendelet 28/2004 (XII. 25.) KvVM. rendelet	1998. december 31.	2008. december 31.	nem teljesült
szennyvíz	15 000 lakos egyenértékű terhelést meghaladó szennyvíz kibocsátású szennyvízelvezetési agglomerációt el kell látni szennyvízgyűjtő rendszerrel és legalább biológiai (II. fokozatú) szennyvíztisztító teleppel;	91/271/EGK irányelv	25/2002 (II. 27.) Korm. rendelet 26/2002 (II. 27.) Korm. rendelet 28/2004 (XII. 25.) KvVM. rendelet	2000. december 31.	2010. december 31.	nem teljesült
szennyvíz	2000-15 000 lakos egyenértékű terheléssel jellemezhető szennyvíz kibocsátású szennyvízelvezetési agglomerációban meg kell oldani a szennyvízgyűjtő rendszer kiépítését és a legalább biológiai (II. fokozatú) szennyvíztisztítást;	91/271/EGK irányelv	25/2002 (II. 27.) Korm. rendelet 26/2002 (II. 27.) Korm. rendelet 28/2004 (XII. 25.) KvVM. rendelet	2005. december 31.	2015. december 31.	még nem járt le a határidő
szennyvíz	2000 lakos egyenértékű terhelés alatt olyan gyűjtőrendszer, amelyhez nem csatlakozik tisztító telep, nem fordulhat elő.	91/271/EGK irányelv	25/2002 (II. 27.) Korm. rendelet	2005. december 31.	Nem volt derogáció	teljesült
szennyvíz	A nem települési szennyvíztisztító hálózatba vezetett élelmiszeripari üzemek szennyvizének megfelelő tisztítást kell biztosítani a befogadó vizekbe való kibocsátás előtt a 4000 LE feletti területeken.	91/271/EGK irányelv	28/2004 (XII. 25.) KvVM. rendelet	2000. december 31.	2008. december 31.	teljesült
hulladék	Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről	2008/98/EK irányelve		2020.	Nincs derogáció	határidő még nem járt le
árvíz	Az Európai Parlament és a Tanács 2007/60/EK Irányelve (2007. október 23.) az árvízveszélyek értékeléséről és kezeléséről	2007/60/EK irányelve	178/2010 (V. 13.) Korm. rendelet	2011. december 22. (Előzetes kockázatbecslés) 2013. december 22. (Kockázati térképezési feladatok és kockázati térképek előállítás) 2015. december 22. (kockázatkezelési tervek)	Nincs derogáció	határidő még nem járt le

A támogatott projektek célszerűségének értékelése

Tétel sz.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Ellenőrzött projekt sz.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Projekt rövid neve	Állományformakoncepcióadás megvalósítása	Személyügyi központ fejl. és tejj. értékelése	Záhony Ip. park	Nyíregyházi Állatpark	Tuzsér 38143. út	Rakamaz 3633. út	Szandaszőlős Decantrum	Pénzügyminisztérium KGR kiépítése	MEH-KEKKH 2006/123/EK irányelv adaptálás	ITDH Zrt.	Mécsék-Dráva sz. hulladék	Érd szennyvíztisztító	Honyi árvíz lártató	Győr-rekultiváció	Alsónémedi-Bugyi útfelújítás	Szentendrei Skanzen	HM Állami Élőközpon fejlesztése	Budapest Szíve Program 1. ütem	Margit híd	Bb EICS 2	Szajol-Pladdány	8-72. sz. főút csp	Záhony közút	Záhony vasút 4-es metró	Fonódó villamos		
Operatív program megnev.	ÁROP	ÁROP			ÉAOP			EKOP	EKOP	GOP	KEOP	KEOP	KEOP	KEOP	KMOP	KMOP	KMOP	KMOP	KMOP	KOZOP	KOZOP						
Hozzájárulás az UMFY átfogó céljaihoz																											
foglalkoztatás bővítése (közvetlenül)			1	1												1		1									
foglalkoztatás bővítése (közvetetten, járulékos hatás)	1	1			1	1	1			1	1	1	1	1	1		1		1	1	1	1	1	1	1	1	1
tartás növekedés elősegítése (versenyképesség erősítése, gazdaság bázisának kiszélesítése, üzleti környezet javítása)	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				1	1			
Hozzájárulás az operatív program prioritás szintű céljaihoz	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
												közvetve		közvetve						Közvetve			Közvetve				
Hozzájárulás ágazati, regionális, szakmai stratégia, koncepció céljaihoz																											
a projekt javaslatlattervek volt stratégia, koncepció	ÁROP 22-34. oldal	Részletes stratégia nem volt a HR területen	Észak-alföldi Régió Stratégiai programja 2007-2015 (2006.)							Magyarország közép- és középtávú külgazdasági stratégiájáról szóló 2169/2005. (VIII. 3.) Korm. hat.	Hulladék keret Irányelv	Vízkeret Irányelv	Vásárhelyi Terv továbbfej.	Hulladék keret Irányelv		Budapest-középdunavideki régió turisztikai stratégiája (2006. május)	Egészségügyi Fejlesztés Politikai Koncepció 2005.12.12.	1. Budapest Középtávú Városfejlesztési Programja 2005.06.08. 2. Budapest Főváros Integrált városfejlesztési Stratégia 3. Belváros-Lipótváros Integrált Városfejlesztési Stratégiája 2008.	A Közép-Magyarországi Régió Stratégia Terve 2007-2013. (2005. március)				Záhony fejlesztésének komplex fejlesztési terve	Bp. Közlekedési Rendszerének Fejlesztési Terve 2001.			
a projekt javaslatlatterve után készült stratégia, koncepció	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1		1	1	1	1				1	1	1	1	1
					Nemzeti Út-és Hid-felújítási Program 2009-2020. (2008. nov.)										Nemzeti Út-és Hid-felújítási Program 2009-2020. (2008. nov.)								Egységes Közlekedésfejlesztési Stratégia (EKFS) 2007-2020				
a projekt megvalósításakor sem volt stratégia, koncepció								1	1											1	1	1					
nem volt releváns a stratégia, koncepció készítés (pl. azért, mert a projekt működtetési jellegű kiadást finanszírozott)																											

Tétel sz.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	Értékelés	
Ellenőrzött projekt sz.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	40	41	43	44	45	62	70	Összesen	Arány
Projekt rövid neve	Alternatív munkapiac	Képzés minőségének javítása	Műzeumi oktatás-képzés	Felsőoktatás fejlesztése	Gyermeksegély kiterjesztése	Eu. tervek..	Miskolci Egyetem	Információ-technológia	Debrecen EK	Komplex rehab. (munka világa)	Hajdúszoboszló Aqua-Palace	2102. sz. út	Lépj előre II.	Oktatási esélyegyenlőség	Társadalmi kohézió...	Elektronikus anyakönyv tájé	Bp. Kereskedelmi Közlékekészítési rendszer		
Operatív program megnev.	TÁMOP		TÁMOP	TÁMOP	TÁMOP	TÁMOP	TIOP	TIOP	TIOP	TIOP	EAOP	KMOP	TÁMOP	EKOP					
Hozzájárulás az ÜMFT átfogó céljaihoz																			
foglalkoztatás bővítése (közvetlenül)											1		1					6	14%
foglalkoztatás bővítése (közvetetten, járulakos hatás)	1	1			1	1				1		1		1	1			28	65%
tartás növekedés elősegítése (versenyképesség erősítése, gazdaság bázisának kiszélesítése, üzleti környezet javítása)			1	1			1	1	1	1	1	1				1	1	30	70%
Hozzájárulás az operatív program prioritás szintű céljaihoz	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	43	100%
	Közvetve	Közvetve	Közvetve	Közvetve	Közvetve	Közvetve						Közvetve		Közvetve	Közvetve				
Hozzájárulás ágazati, regionális, szakmai stratégia, koncepció céljaihoz																			
a projekt javaslatlattervek volt stratégia, koncepció		Szakképzés-fejlesztési Stratégia 2005-2013		Európai Képesítési Keretrendszer		Egészségügyi Fejlesztési Politikai Koncepció 2005.12.12.	Magyar Universitas program	PPP Konstruktív Oktatási infrastruktúra fejlesztés 2005-2008	Egészségügyi Fejlesztési Politikai Koncepció 2005.12.12.	Rehabilitációs ellátások Reformja	Észak-alföldi Régió Stratégiai programja 2007-2015 (2006.)						Bp. Közlékekészítési Rendszernek Fejlesztési Terve 2001.		
a projekt javaslatlattervek után készült stratégia, koncepció		1	1	1		1	1	1	1	1	1						1	30	70%
a projekt megvalósításakor sem volt stratégia, koncepció	1																		
nem volt releváns a stratégia, koncepció készítés (pl. azért, mert a projekt működtetési jellegű kiadást finanszírozott)			Múzeumi stratégia elfogadás											1	1	1	1		4

**Kimutatás
az egyes operatív programok és az ellenőrzött projektek indikátorai közötti kapcsolatáról**

ÉAOP					
Prioritás/ Kiválasztott ptojekt	Indikátor típusa	Indikátor	ME	Kiindulási érték	Céllérték
2. prioritás: Turisztika célú fejlesztés	eredmény	Az 1.000 főre jutó, kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák számának növekedése (db)	db	1107 (2005-ös adat)	1185
	eredmény	A kereskedelmi szálláshelyek kapacitás-kihasználtságának növekedése (%)	%	24,2 (2005-ös adat)	28
	eredmény	Az 1.000 lakosra jutó vendégéjszakák számának relatív szórása települési szinten, a kereskedelmi szálláshellyel rendel-kező érintett településeken (%)	%	417,9 (2005-ös adat)	350
	eredmény	A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák havonkénti százalékos megoszlásának relatív szórása (%).	%	52,96 (2005-ös adat)	44,5
2. prioritás 4. sz. projekt: Ócenárium, Esőerdőház és Tarzan ösvénye	eredmény	Az állatpark látogatóinak száma	fő	302 000	400 469
	eredmény	Új munkahelyek száma	fő	66	85
	eredmény	Zoopedagógiai programokban résztvevő diákok, pedagógusok száma	fő	1 564	1 800
Következtetés: A projektszintű indikátorok csak közvetetten járulnak hozzá az operatív program prioritás szintű indikátorai teljesüléséhez, mert az indikátorok közvetlenül nem feleltethetők meg egymásnak: az operatív program indikátorai kizárólag (hosszabb távon megvalósuló) hatásindikátorok, a projekt indikátorai pedig közvetlenül mérhető eredmény indikátorok.					
3. prioritás: Közlekedési feltételek javítása	eredmény	Kistérségi központot közúton és tömegközlekedéssel 15/20/30 percen belül elérő lakosság számának növekedése (fő)	fő	0	47000
	hatás	Közösségi közlekedést igénybe vevők száma (fő)	fő	179581000 (2007-es adat)	2007-es szinten tartása
3. prioritás 5. sz. projekt: Térségi elérhetőség javítása az 38143. j. úton (Tuzsér)	eredmény	Az úthálózat átlagos burkolatállapot-osztályzatának javulása (egyenletlenség, repedezettség, nyomvályú)	OKA osztályzat	5	1
	eredmény	Kistérségi központot közúton és tömegközlekedéssel 15/20/30 percen belül elérő lakosság	fő	293 464	293 464
Következtetés: A projektszintű indikátorok csak közvetetten járulnak hozzá az operatív program prioritás szintű indikátorai teljesüléséhez, mert az indikátorok közvetlenül nem feleltethetők meg egymásnak, illetve mivel a prioritás szintű indikátor növekedést prognosztizál - bázisérték nélkül -, a projektindikátor pedig mindössze szinten tartást vár el.					

KÖZOP

Prioritás/ Kiválasztott projekt	Indikátor típusa	Indikátor	ME	Kiindulási érték	Célérték
2. prioritás: Az ország és a régióközpontok nemzetközi vasúti és vízi úti elérhetőségének javítása	output	Kétvágányú TEN-T vasúti hálózat hossza	km	0	52
	output	225 kN tengelyterhelésre (min. 120 km/h mellett) fejlesztett TEN-T vasútvonalak hossza	km	0	456
	eredmény	A teljes TEN-T hálózat összegezett utazási idejének csökkenése	perc	0	98
	hatás	Áruszállítási volumennövekedés a magyar vasúti hálózaton	millió árutonna km/év	0	1863
2. prioritás 21. sz. projekt: Szajol - Püspökladány vasútvonal felújítása	output	Az újonnan épített és korszerűsített kötött pályás vágány hossza	km	0	67
	eredmény	A Szajol-Püspökladány vasútvonalon az utazási idő csökkenése a nemzetközi expressz vonatok menetrendje szerint	perc	0	8,4
	hatás	A projekt következtében az áruszállítási volumen növekedése a Szajol-Püspökladány vonalon	%	0	8
	output	A vasútfejlesztés keretében valamely módon akadálymentesített állomások/ megálló helyek száma	db	0	5

Következtetés: A megépült vasúti pálya hosszára, illetve a menetidő csökkenésére vonatkozó indikátorok közvetlenül is összevethetőek, ezen esetekben megállapítható, hogy a projekt közvetlenül is hozzájárul az operatív program prioritás szintű indikátorai teljesüléséhez. Az áruszállítási volumen növekedése terén az indikátorok összevetését nehezíti, hogy míg a prioritás szintű indikátor - bázisérték nélkül - mennyiségi növekedést vár, addig a projektszintű indikátor százalékos növekedést prognosztizál.

4. prioritás: Közlekedési módok összekapcsolása, gazdasági központok intermodalitásának és közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése	eredmény	KÖZOP által támogatott központokba beérkező árumennyiség növekedése	ezer tonna	0	10750
	eredmény	Intermediális áruforgalom növekedése a KÖZOP által támogatott központokban	ezer tonna	0	2600
	eredmény	A záhonyi térség vasúti áruforgalmának növekedése	ezer kocsi rakomány	0	104
4. prioritás 23. sz. projekt: Záhony térség belső közúti infrastruktúrájának az ipari és logisztikai befektetésekkel összehangolt fejlesztése	output	Épített utak hossza	km	0	16,339
	output	Felújított utak hossza	km	0	5,01

Következtetés: A projektszintű indikátorok csak közvetetten járulnak hozzá az operatív program prioritás szintű indikátorai teljesüléséhez, mert azok közvetlenül nem feleltethetőek meg egymásnak: míg a projektszinten csak a megépített, felújított úthosszra vonatkozó output indikátorok lettek meghatározva, addig a prioritás szintű indikátorok a térség áruforgalmának növekedésére vonatkoznak.

KMOP					
Prioritás/ Kiválasztott projekt	Indikátor típusa	Indikátor	ME	Kiindulási érték	Célérték
2. prioritás: A versenyképesség keretfeltételeinek fejlesztése	hatás	Az átmenő forgalom csökkenése a belvárosi főutakon	%	100% (328 425 egységjármű/nap) (2009)	5%
	eredmény	A közösségi közlekedésben szállított utasok számának változása a régió városaiban	%	1 405 000 (2000-2005 átlag)	szinten tartás
2. prioritás 41. sz. projekt: Térségi elérhetőség javítása a 2102 j. úton	output	Felújított út hossza	km	0	8,2
	eredmény	Éves átlagos napi keresztmetszeti forgalom (ÁNF) az összes útszakaszra összesen	E/nap	18 619	23 763
Következtetés: A projektszintű és a prioritásszintű indikátorok között nem állapítható meg kapcsolat.					
3. prioritás: A régió vonzerejének fejlesztése	hatás	A turisztikai ágazat által létrehozott bruttó hozzáadott-érték (BHÉ) növekedése	M Ft	734 456 (2005)	1 000 000
	eredmény	A fejlesztések által közvetlenül érintett népesség	fő	0	100 000
	eredmény	A turisták által eltöltött vendégéjszakák száma	db	5,5 millió vendégéjszakák	40%-os emelkedés
	eredmény	A turizmushoz kapcsolódó tevékenységek keretében létrehozott új munkahelyek száma a régióban	fő	0	300
	eredmény	Élőhely helyreállításával, fejlesztésével érintett terület	ha	0	6 500
3. prioritás 16. sz. projekt: Skanzen örökség program	eredmény	Látogatószám növekedés	fő	220 000	270 000
	eredmény	Új munkahelyek száma	fő	0	25
Következtetés: A projekt új munkahelyek számát tekintve közvetlenül hozzájárul az operatív program prioritás szintű indikátorai teljesüléséhez, a látogatószám növekedése és a prioritás többi indikátorok között azonban csak közvetett kapcsolat fedezhető fel.					

Az ellenőrzött projektek időbeni, pénzügyi és műszaki, tartalmi megvalósításának értékelése

Tétel sz.	Ellenőrzött projekt sz.	megvalósult projekt	Projekt megnevezése	időbeni eltérés okai					pénzügyi eltérés okai											műszaki tartalom/ megvalósítás eltéréseinek okai	projektek hasznosítása									
				közbeszerzés szabálytalansági elj. projekt végrehajtása megtorpant	előkészítési, tervezési probléma	projektgazda forráshiánya	vis major (időjárás)	koltségek növ.	koltségek csökk.	tervezési hiba	közbeszerzés hatása	szabálytalanság (el nem számolható költség)	költség megtakarítás	ÁFA szabály változás	árfolyamkockázat	projekt újraind. csökkentett összegben	maradvány elvonás	eszközökben árnövekedés	kötbérfizetés			kötbér elengedés	új költségem (új projektrész, miatt)							
1	1	x	Államreform koncepcionális megalapozása																						az eredmény elvárás nem volt pontosan meghatározva, tervezési hiányosság	a projekt hasznosulása a kidolgozott reform koncepciók használatáról függ				
2	2	x	Személyügyi központ fejlesztése és telj. értékelése																						tartalom pontosítása	hasznosul (A támogatás 6%-a nem hasznosul, a projekt alapját képező új rendelet hatálybalépéséig.)				
3	3		Záhony Ip. park				x																		megalapozatlan beruházás miatt a projekt hasznosulása elmaradt					
4	4	x	Nyíregyházi Állatpark																							hasznosul				
5	5	x	Tuzsér 38143. út	x																						hasznosul				
6	6	x	Rakamaz 3633. út	x																						hasznosul				
7	7		Szandaszőlős Decentrum																											
8	8		PM KGR kiépítése			x																					a projekt I. üteme után vállalkozóval szerződést bontottak, sorozatos késések miatt szakpolitikai célok változása (folyamatban)			
9	9		MEH-KEKKH 2006/123/EK irányelv adaptálása			x																					csökk. várható			
10	10		ITDH Zrt.			x																					a projekt tartalma még nem változott, de új szervezet van kijelölve, forráselsz. még nincs			
11	11		Mecsek-Dráva sz.hulladék	x																								műszaki tartalom csökkenése		
12	12		Érd szennyvíztisztító	x																										
13	13		Hányi árvíz tározó	x																										
14	14		Győr rekultiváció	x																									műszaki tartalom csökkenése (párhuzamosan haladó projekt előnyei által)	
15	15	x	Alsónémedi-Bugyi útfelújítás				x																						hasznosul	
16	16	x	Szentendrei Skanzen																										hasznosul	
17	17	x	HM Állami Eü- Központ fejlesztése	x																									a költségek optimalizálása és ezzel műszaki tartalom változás	hasznosul
18	18	x	Budapest Szíve Program I. ütem	x																									hasznosul	
19	19		Margit híd	x																									műszaki változás oka főként: építéstechnológiai váltás; a változások okainak részletes feltárása további ellenőrzést igényel; (a táblázatban az elszámolható költség szerepel).	
20	20		BB vasútvonal ETCS 2																											
21	21		Szajol-Pladány																											
22	22	x	8-72. sz. főút csp																											hasznosul
23	23		Záhony közút				x																							
24	24		Záhony vasút	x																										
25	25		4-es metró																											az ÁSZ korábbi jelentése részletezi

Tétel sz.	Ellenőrzött projekt sz.	megvalósult projekt	Projekt megnevezése	időbeni eltérés okai				pénzügyi eltérés okai										műszaki tartalom/ megvalósítás eltéréseinek okai	projektek hasznosítása			
				közbeszerzés szabálytalansági elj. projekt végrehajtása megtorpan	előkészítési, tervezési probléma	projektgazda forráshiánya	vis major (időjárás)	költségek növ.	költségek csökk.	tervezési hiba	közbeszerzés hatása	szabálytalanság (el nem számolható költség)	költség megtakarítás	ÁFA szabály változás	árfolyamkockázat	projekt újraind. csökkentett összegben	maradvány elvonás			eszközökben árművekedés	kötbérfizetés	kötbér elengedés
26	26		Fonódó villamos					növ. várható											x			
27	27	x	Alternatív munkaerőpiac																		működési jellegű kiadások voltak, nincs további hasznosítási kötelezettség	
28	28		Képzés minőségének javítása																x	többlet feladat		
29	29		Múzeumi oktatás-képzés módszertan																			
30	30	x	Felsőoktatás fejlesztése																		feltételekhez kötött, a kidolgozott módszertan későbbi hasznosítása a felsőoktatási intézmények érdeklődésétől függ	
31	31		Gyermeksegély kiterjesztése					135,4%-ra											x	többlet feladat		
32	32	x	Eü. projektek minőségbizt. segítése																		működési jellegű kiadások voltak, nincs további hasznosítási kötelezettség	
33	33		Miskolci Egyetem																		nagyértékű, korszerűbb eszközbeszerzések technológiaváltozások	
34	34		Információmenedzment	x																		
35	35		Debrecen EK																			
36	36		Komplex rehab.				x															
37	40	x	Hajdusoboszló Aqua-Palace				x														hasznosul	
38	41	x	2102. sz. út																		hasznosul	
39	43	x	Lépj előre II.				x														az indikátor mutatók csökk. 5%-kal	hasznosul
40	44	x	Oktatási esélyegyenlőség proj-k segítése				x														képzések átcsoportosítása	feltételekhez kötött, a kidolgozott módszertan későbbi hasznosítása a felsőoktatási intézmények érdeklődésétől függ
41	45	x	Társadalmi kohézió...																			feltételekhez kötött, a kidolgozott módszertan későbbi hasznosítása a felsőoktatási intézmények érdeklődésétől függ
42	62		Elektronikus anyakönyvi ügyintézés																			
43	70		Budapesti kerékpáros közlekedés																			

**Kimutatás
a projektek befejezésének késedelméről**

Tételez.	Ellenőrzött projekt sz.	Projekt azonosító OP szerint	A projekt rövid megnevezése	Státusza	Eredeti TSZ megkötésének dátuma	Eredeti TSZ tervezett befejezési dátuma	Hatályos TSZ szerinti tervezett befejezés dátuma	Határidő módosítás várható	Projekt befejezésének késedelmé (nap)
1.	1.	ÁROP-1.1.2-2007-0002	Államreform koncepcionális megalapozása	megvalósult (teljesítés mértéke vitatott)	2007.09.11	2008.12.31	2011.06.30	-	911
2.	15.	KMOP-2.1.1/A-2008-0017	Alsónémedi-Bugyi útfelújítás	megvalósult	2009.11.31	2009.04.14	2010.07.31	-	473
3.	2.	ÁROP-2.2.1-2007-0002	Személyügyi központ fejlesztése és telj. értékelése	megvalósult (ZPEJ-t még nem fogdták el)	2007.09.25	2008.12.31	2009.12.31	-	365
4.	4.	ÉAOP-2.1.1/E-2008-0002	Nyíregyházi Állatpark	megvalósult	2008.07.17	2010.03.31	2011.03.31	-	365
5.	30.	TÁMOP-4.1.3-08/1-2008-0004	Felsőoktatás fejlesztése	megvalósult	2009.06.29	2010.05.14	2011.03.31	-	321
6.	44.	TÁMOP-3.3.1-07/1-2008-0003	Oktatási esélyegyenlőség	megvalósult	2008.11.18	2009.12.31	2010.10.26	-	299
7.	5.	ÉAOP-3.1.1-2008-0011	Tuzsér 38143. út	megvalósult	2009.07.08	2009.11.30	2010.06.30	-	212
8.	6.	ÉAOP-3.1.1-2008-0002	Rakamaz 3633. út	megvalósult	2008.12.01	2009.12.31	2010.06.30	-	181
9.	40.	ÉAOP-2.1.1/E-2008-0001	Hajduszentoszló Aqua-Palace	megvalósult	2008.04.29	2009.12.30	2010.04.30	-	121
10.	17.	KMOP-4.3.3/B_2-2008-0001	HM Állami Eü- Központ fejlesztése	megvalósult	2008.12.10	2009.12.14	2010.03.31	-	107
11.	41.	KMOP-2.1.1/A-2008-0008	2102. sz. út	megvalósult	2008.12.10	2011.06.01	2011.09.01	-	92
12.	43.	TÁMOP-2.1.1-07/1-2007-0001	Lépít előre II.	megvalósult (szabálytalansági eljárás folyamatban)	2007.11.13	2009.09.30	2009.12.31	-	92
13.	32.	TÁMOP-6.2.6-08/1-2008-0001	Eü. tervek..	megvalósult	2008.09.17	2010.08.24	2010.11.23	-	91
14.	18.	KMOP-5.2.2/A-2008-0001	Budapest Szíve Program I. ütem	megvalósult	2009.04.23	2010.06.15	2010.07.30	-	45
15.	16.	KMOP-3.1.1/E-2008-0001	Szentendrei Skanzen	megvalósult (szabálytalansági eljárás folyamatban)	2008.04.04	2010.06.30	2010.07.01	-	1
16.	22.	KÖZOP-3.1.1-07-2008-0025	8-72. sz. főút csp	megvalósult	2009.01.14	2011.05.30	-	-	0
17.	45.	TÁMOP-5.6.2-08/1-2008-0001	Társadalmi kohézió...	megvalósult	2008.10.10	2009.03.31	-	-	0
18.	27.	TÁMOP-1.4.1-07/2-2008-0001	Alternatív munkaerőpiac	megvalósult	2008.09.30	2010.07.31	2010.07.31	2010.09.30	60
19.	23.	KÖZOP-4.3.0-08-2008-0001	Záhony közút	megvalósítás alatt	2009.06.10	2010.05.31*	2010.05.31	2014.07.31	1 522
20.	8.	EKOP-1.2.1-07-2008-0001	PM KGR kiépítése	Megvalósítás folyamatban (projekt végrehajtása megtorpan)	2008.05.07	2010.03.30*	2013.03.31	2014.03.31	1 097
21.	25.	KÖZOP-5.1.0-07-2008-0001	4-es metró	megvalósítás alatt	2008.12.12	2011.12.31*	2012.12.31**	-	366
22.	36.	TIOP-3.2.2-08/1-2008-0002	Komplex rehab.	megvalósítás alatt	2009.05.14	2010.12.31*	2012.12.31	-	731
23.	11.	KEOP-1.1.1/2F-2008-0002	Mecsek-Dráva sz.hulladék	megvalósítás alatt	2008.10.23	2011.11.01*	2013.07.01	-	608
24.	24.	KÖZOP-4.3.0-08-2008-0002	Záhony vasút	megvalósítás alatt	2009.06.10	2010.12.31*	2012.06.30	-	547
25.	10.	GOP-3.3.1-08-2008-0001	ITDH Zrt.	projekt végrehajtása megtorpan	2009.01.12	2010.12.31*	2011.12.31	-	365
26.	14.	KEOP-2.3.0/2F-2008-0004	Győr rekultiváció	megvalósítás alatt	2009.03.12	2011.12.31*	2012.12.01	-	336
27.	28.	TÁMOP-2.2.1-08/1-2008-0002	Képzés minőségének javítása	megvalósítás alatt	2008.11.20	2010.11.16*	2011.06.30	-	226
28.	3.	ÉAOP-1.1.1/C-2009-0002	Záhony lp. park	megvalósítás alatt	2009.07.27	2010.08.31*	2011.03.31	-	212
29.	31.	TÁMOP-5.2.1-07/1-2008-0001	Gyermeksegély kiterjesztése	megvalósítás alatt	2008.06.12	2010.12.31*	2011.07.31	-	212
30.	12.	KEOP-1.2.0/2F-2009-0001	Érd szennyvíztisztító	megvalósítás alatt	2009.08.17	2013.06.30	2013.12.30	-	183
31.	13.	KEOP-2.1.1/2F-2008-0002	Hányi árvíz tározó	megvalósítás alatt	2008.09.23	2011.12.31*	2012.06.01	-	153
32.	34.	TIOP-1.3.2-08/1-2009-0001	Információmenedzsment	megvalósítás alatt	2009.06.11	2011.11.30*	2012.04.30	-	152
33.	19.	KMOP-2.1.1/A-2008-0011	Margit híd	megvalósítás alatt	2009.05.14	2011.06.01*	2011.09.01	Kérelem elbírálása folyamatban	92
34.	7.	ÉAOP-5.1.1/B-2009-0005	Szandaszőlős Decentrum	megvalósítás alatt	2010.10.29	2011.09.30*	2011.09.30	-	0
35.	9.	EKOP-2.1.3-09-2009-0001	MEH-KEKKH 2006/123/EK irányelv adaptálása	projekt végrehajtása megtorpan	2009.11.30	2010.11.30*	2010.11.30	-	0
36.	20.	KÖZOP-2.1.0-07-2008-0004	BB vasútvonal ETCS 2	megvalósítás alatt	2009.06.30	2015.03.31	-	-	0
37.	21.	KÖZOP-2.1.0-07-2008-0005	Szajol-Pladány	megvalósítás alatt	2010.04.01	2015.08.31	-	-	0
38.	26.	KÖZOP-5.2.0-07-2008-0004	Fonódó villamos	megvalósítás alatt	2009.04.16	2010.12.31*	-	-	0
39.	29.	TÁMOP-3.2.8/A-08-2008-0002	Múzeumi oktatás-képzés	megvalósítás alatt	2009.03.10	2013.09.30	-	-	0
40.	33.	TIOP-1.3.1-07/1-2F-2008-0005	Miskolci Egyetem	megvalósítás alatt	2009.06.02	2012.08.31	-	-	0
41.	35.	TIOP-2.2.7-07/2F-2009-0002	Debrecen EK	megvalósítás alatt	2009.07.30	2011.09.30*	-	-	0
42.	70.	KMOP-2.3.1/A-09-2f-2010-0001	Bp. kerékpáros közlekedési rendszer	megvalósítás alatt	2011.08.26	2012.02.15	-	-	0
43.	62.	EKOP	Elektronikus anyakönyvi ügyintézés	megvalósítás alatt	2011.08.09	n.a.	n.a.	n.a.	-

Megjegyzés: a *-gal jelölték az ellenőrzés idején megvalósítás alatt álló projektek, és az eredetileg tervezett befejezési határidő lejár 2011 végén. (18 db)

** A projektgazda szerint a határidő további módosítása várható.

